Univerza v Ljubljani

Fakulteta za socialno delo

Ajda Komac

STRATEGIJE USKLAJEVANJA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA IN ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV STARŠEV

Diplomsko delo

Mentorica: Izr. prof. dr. Mojca Urek

Ljubljana, 2019

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za socialno delo

Ajda Komac

STRATEGIJE USKLAJEVANJA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA IN ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV STARŠEV

Diplomsko delo

Mentorica: Izr. prof. dr. Mojca Urek

Ljubljana, 2019

Mojim otrokom, najdragocenejšim zakladom in največjim učiteljem.

Moji družini, krvni in dušni, za neizmerno zalogo energije.

Mentorici, za razumevanje in vodstvo.

Povzetek:

V teoretičnem uvodu so predstavljeni osnovni pojmi, ki definirajo študentsko družino in določajo njen socialni položaj. Raziskala sem tudi že obstoječo literaturo, ki obravnava usklajevanje družinskega življenja in študijskih obveznosti študentov staršev. Zanimale so me strategije, ki jih študenti starši uporabljajo za usklajevanje študijskih obveznosti in družinskega življenja. V raziskovalnem delu sem predstavila kvalitativno raziskavo, ki sem jo izvedla med študenti starši v Sloveniji. Opravila sem 7 intervjujev, z 9 sogovorniki. Zanimalo me je, kakšne strategije usklajevanja imajo študenti starši v Sloveniji in kako se soočajo z izzivi, ki jih srečujejo pri študiju ali družinskem življenju. Ugotovila sem, da je usklajevanje študija in starševstva študentov staršev odvisno predvsem od podpore, ki jo imajo v akademskem okolju, in od podpore s strani socialne mreže. Fakulteti študentom staršem, ki imajo socialno mrežo, ki jim pomaga, pri usklajevanju vloge študenta in vloge starša ni treba pomagati v tolikšni meri. Tistim, ki nimajo dovolj podpore socialne mreže, morajo fakultete in druge institucije nuditi večjo podporo.

Ključne besede: študenti starši, študentska družina, študenti, družina, strategije usklajevanja

Student Parents' Coordination Strategies of Family Life and Academic Responsibilities

Abstract:

In the theoretical part of the thesis there is a list of definitions of the term student family that provides an insight on its social situation, as well. In addition, it contains an overview of the existing literature on juggling family life and academic responsibilities of student parents. The research is based as to reveal the student parents' methods to coordinate their lives as a student and a parent. For the purposes of this thesis, a qualitative research was carried out in a form of an interview with student parents in Slovenia. There were 7 interviews with 9 people, altogether. The interview was focusing on determining which strategies student parents develop for coordinating family and student lives and which challenges they encounter in the process. The results revealed that the coordination of studies and parenthood depends mainly on the degree of the support student parents receive from academic institutions and their social networks. Student parents with a stronger support from their social network do not need the same amount of support from academic institutions in coordinating their student and family lives as do student parents that do not receive enough support from their social network.

Key words: student parents, student family, students, family, coordination strategies

KAZALO

1 Uvod ... 1
2 Pregled problematike ... 2
2.1 Uvodni pojmi ... 2
2.1.1 Družina ... 2
2.1.2 Starševstvo ... 3
2.1.3 Študent/-ka ... 5
2.1.4 Študent s posebnim statusom – študent starš ... 6
2.1.5 Študentska družina ... 7
2.1.6 Socialni položaj študentskih družin ... 8
2.2 Usklajevanje starševstva in študija ... 11
3 Formulacija problema ... 14
3.1 Raziskovalna vprašanja ... 14
4 Metodologija ... 16
4.1 Vrsta raziskave ... 16
4.2 Merski instrument in viri podatkov ... 16
4.3 Populacija in vzorčenje ... 16
4.4 Zbiranje podatkov ... 17
4.5 Obdelava in analiza podatkov ... 17
4.6 Rezultati ... 18
5 Razprava in sklepi ... 26
6 Predlogi ... 29
6.1 Predlogi za praktično delovanje ... 29
6.2 Predlogi glede teorije obravnavanih pojavov in glede metode socialnega dela ... 30
6.3 Predlogi glede nadaljnjega raziskovanja ... 30
7 Viri: ... 31
8 Priloge ... 34

1 UVOD

Študentske družine so del študentske populacije, vendar imajo drugače organizirana življenja kot drugi študenti brez otrok. Študenti starši posvetijo veliko svojega časa otrokom in družinskemu življenju. Študentske družine pripadajo dvema svetovoma, ki se med seboj zelo razlikujeta.

Biti študent je v naši družbi pojmovano kot brezskrben čas življenja, edina resnična skrb mladih, ki študirajo naj bi bila njihova izobrazba. Študijski proces je oblikovan tako, da mladim omogoča nabiranje čim več znanja in izkušenj na področjih, ki jih zanimajo in so jim pomembna.

Čas za družino pa je čisto drugačen. Ko ima posameznik družino, sprejme zavezo, da bo svoj čas in energijo v življenju posvečal vzgoji in skrbi za otroke. V današnjem času je to zelo zahtevna naloga. Od staršev se pričakuje vedno več in morajo biti skoraj popolni. To je naloga, ki zahteva celega človeka in še malo.

Zanima me, kako posamezniki rešujejo konflikt, ki je neizbežen ob srečanju teh dveh svetov. Jasno je, da to ni običajna situacija in da se večina ljudi odloči za življenjski potek, ki je družbeno bolj sprejemljiv in predvidljiv. V takem življenjskem poteku so tudi vloge bolj jasno začrtane in pričakovanja usklajena z možnostmi, ki jih ima posameznik. Pri študentskih družinah se vloge mešajo, otroci oziroma ne še popolnoma samostojni mladi postanejo starši, kar popolnoma na novo opredeli njihove vloge in odnose znotraj matične družine, novonastale družine in med vrstniki. Zanima me, na kakšne načine študenti rešujejo ta konflikt in kako se znajdejo pri usklajevanju starševstva in študijskih obveznosti.

Za razumevanje študentskih družin in njihove umestitve v družbeni kontekst bom najprej pregledala, kaj pomeni biti študent in kaj družina, kako na posameznika vpliva starševstvo in kakšne pravice in ugodnosti imajo študentske družine. V nadaljevanju sledi pregled literature, ki se nanaša na študente starše in njihovo usklajevanje študija in starševstva.

2 PREGLED PROBLEMATIKE

2.1 UVODNI POJMI

2.1.1 Družina

Družina je v vsakdanjem življenju zelo samoumevna beseda, ki pa ima lahko veliko pomenov. Najprej me zanima, kako je pojem družina definiran.

Definicije in pomen družine se skozi čas niso veliko spreminjale. Spremenile so se predvsem vloge družinskih članov, njihov obseg in razmerja med zasebnostjo in družinskim življenjem. V večini kultur je družina kot vrednota še vedno zelo cenjena, zaradi vseh kulturnih in družbenih sprememb, ki neposredno vplivajo na njeno oblikovanje, strukturo pa je težko natančno opredeliti (Rener idr., 2006).

Definicijo družine je potrebno oblikovati tako, da bo razlikovalna, kar pomeni, da mora zajemati bistvene lastnosti družine, ki jo sestavljajo, hkrati pa se mora razločevati od drugih podobnih oblik sobivanja ljudi. Biti mora biti inkluzivna, zajeti mora vse oblike in načine družinskega življenja, ki se v vsakdanu pojavljajo (Rener idr., 2006).

V nadaljevanju so primeri definicije družine, ki sem jih našla v relevantni literaturi.

»Sociooloških definicij družine je razmeroma veliko in se med seboj razlikujejo, vendar je pri veliki večini osnovni poudarek v tem, da družino opredeljujejo kot vsaj dvogeneracijsko skupnost in družbeno institucijo, ki skrbi za otroka/e« (Rener idr., 2006, str. 16).

Sodobna družba vse bolj stremi k pluralizaciji družinskih oblik, glavni sestavni del družine pa naj bi ostajal otrok.

»Družino definiramo kot skupino oseb, ki živi v skupnem gospodinjstvu in jo sestavljajo vsaj en otrok in vsaj ena odrasla oseba ter je med seboj povezana z zakonsko zvezo ali kohabitacijo in starševskim razmerjem« (Nowotny, Fux in Pinnelli, 2004, str. 28) (Rener idr., 2006, str. 16).

S tem se strinja tudi največkrat uporabljena in splošno priznana definicija, ki jo je oblikovala Organizacija Združenih Narodov, ki obstoj otroka opredeljuje kot bistveno sestavino družine.

»Definicija OZN pravi, da družino predstavljajo vsaj en (odrasel) človek ali skupina ljudi, ki skrbi za otroka/e in je kot taka (torej kot družina) prepoznana v zakonodajah ali običajih držav članic (Family Forms and Functions, 1992), pri čemer je drugi del stavka očitno 'politično kompromisni sporazum' z državami članicami, v prvem delu pa sporoča, da je skrb za otroka/e

edini zares sestavni element definicije in hkrati element, ki družine razlikuje od partnerskih zvez, zakonske zveze, gospodinjstva in sorodstva, v katerih starševsko razmerje niti ni nujno niti bistveno« (Rener idr., 2006, str. 17).

Čačinovič Vogrinčič (1998, str. 10) pravi: »Naloga družine je, da na svoj poseben, edinstven način obvlada neskončno raznolikost med posamezniki in ustvari sistem oz. skupino, ki bo omogočila srečanje, soočenje in odgovornost.« Tako naj bi bili 'osnovni družinski cilji' zadovoljiti čustvene potrebe, potrebe po moči in smislu« (Čačinovič Vogrinčič, 1998, str. 92).

Družina na svoj edinstven, poseben način omogoči in obvlada neskončno raznolikost razlik med posamezniki in ustvari skupino oziroma sistem, ki bo omogočil srečanje, soočenje in odgovornost za soočenje. Tako postavljena naloga govori o podrobnostih socializacijskega procesa – družina je prostor, v katerem se človek mora naučiti preživeti (Čačinovič Vogrinčič, 1998, str. 19).

Družine so zelo raznovrstne in vsak ima svoje razumevanje, kaj zanje pomeni družina. Upoštevaje to, je treba na ta način obravnavati tudi študentske družine, ki že zaradi svoje narave pojem družina definirajo na drugačen, svojstven način. Študentska družina je ena izmed oblik družine. V nekaterih svojih značilnostih se zelo razlikuje od večine družin. V svoji edinstvenosti pa je vseeno še vedno družina, saj ima bistvene lastnosti družine.

2.1.2 Starševstvo

Da bi lažje razumeli študentske družine, je pomembno, da vemo, kakšne spremembe v življenje posameznika prinese starševstvo. Starševstvo je osebnostna in družbena sprememba, ki se zgodi vsem posameznikom, ki postanejo starši. Isti proces se zgodi tudi študentom, ki postanejo starši.

V Družinskem psihološkem priročniku (Cohier – Rahban, 2005, str. 104) je zapisano:

»/../ Imeti otroka je eno, prevzeti vlogo roditelja pa nekaj drugega. Prebiti se moramo skozi krizo identitete, sprejeti spremembe.«

V grobem bi lahko starševstvo opredelili kot duševno in čustveno preoblikovanje. S prihodom otroka so starši primorani preurediti duševni prostor, kar se začne že v nosečnosti in se nadaljuje in odvija sočasno z otrokovim razvojem (Cohier – Rahban, 2005, str. 104).

Psihološka formulacija naloge družine je, da na svoj poseben, edinstven način obvlada neskončno raznolikost individualnih razlik in ustvari sistem oziroma oblikuje skupino, ki bo

posamezniku omogočila, da se sooča, da prevzema odgovornost za soočenje, da govori o učenju, omogočanju in obvladovanju dveh temeljnih potreb človeka – potrebe po avtonomiji in potrebe po navezanosti (Čačinovič Vogrinčič, 1995, str. 125). Biti starš pomeni nenehno odgovornost za dobrobit svojega otroka. Otroku moraš nuditi varen dom in zavetje, ljubezen in toplino, skrb in vzgojo, nuditi mu moraš varno okolje za učenje socialnih spretnosti ter varen prostor in možnosti, da se bo razvil v avtonomno osebnost. Otrok se mora od staršev naučiti vzpostaviti »trdne in varujoče meje« in jih odpreti za povezanost, solidarnost (Čačinovič Vogrinčič, 1995, str. 127).

Starševstvo ostaja pomembno tudi v sodobni družbi, kar se kaže v zanimanju za reproduktivne tehnologije, vključevanje očetov v aktivno starševstvo in razumevanju protektivnega otroštva (Švab, 2001a, str. 86). Čačinovič Vogrinčič (1995, str. 127) pravi, da je starševstvo zavezništvo, kjer je za uspeh družine pomembno, da si vlogi staršev in vlogi zakoncev ne nasprotujeta, predvsem pa zakonca drug drugega upoštevata pri ravnanju z otrokom. Poudarja pomen ohranitve generacijskih razlik. Švab (2001a, str. 139) pravi, da je poudarek pri starševstvu na otrokovi individualnosti in samorazvoju.

Prehod v starševstvo je posebej izrazit za ženske, ki postanejo matere. Proces prehoda v materinstvo je opisan v štirih fazah: (a) priprava na otroka in čustveno navezovanje med nosečnostjo, (b) spoznavanje in navezovanje na otroka ter fizično okrevanje prvih nekaj tednov po porodu, (c) iskanje nove realnosti prvih nekaj mesecev po rojstvu otroka in (d) vzpostavljanje nove starševske identitete po rojstvu otroka. Ta proces se lahko pri študentih starših, ki so lahko še vedno v zadnji fazi osebnostnega razvoja med puberteto, razlikuje. To sta dva procesa, ki prinašata velike življenjske spremembe. Gre za proces odraščanja in prehod v starševstvo. Posledično so mladi starši pod večjim psihološkim naporom, saj prestajajo dva življenjska prehoda hkrati (Lucchini-Raies, Marques-Doren, Herrera-Lopez, Valdes in Rodriguez, 2018).

Materinstvo je videno kot biološko določeno, kot stvar narave, hkrati pa je pogoj za uspešno materinstvo ravno brezpogojna ljubezen do otroka, kar materinstvo naredi družbeno naravnano. Predstave o materinstvu se v postmodernem času spreminjajo, ženske se zaposlujejo, vendar je ženska družbena vloga še vedno v sami osnovi definirana ravno skozi materinstvo (Švab, 2001a, str. 96).

Intenzivno materinstvo je ideologija, ki v družbi od žensk in mater zahteva, da večino časa, energije in denarja porabijo za otroke. To temelji na predstavi, da ženska pasivno sprejema

vlogo žene in matere (Henderson, Harmon in Newman, 2016, str. 512). Intenzivno materinstvo se osredotoča na otroka, vzgojo in vedenje matere; je čustveno izčrpavajoče, zahteva veliko dela in finančnega vložka (Green, 2015).

Poleg nalog, s katerimi se srečujejo ženske kot matere in študentke, se morajo soočati tudi z dodatnimi izzivi pri usklajevanju materinstva in zaposlitve. V tem primeru študij postane enakovreden zaposlitvi ali pa dodatna obveznost poleg študentskega dela. Seveda obstaja možnost, da se nekateri odločijo za starševstvo v času študija tudi zaradi težkega prehoda iz študija na trg dela.

Za ženske, ki so na trgu delovne sile, postaja vse večja težava usklajevanje delovnih obveznosti in družinskega življenja. Dobri objektivni pogoji za usklajevanje dela in družine vplivajo močno že pri odločitvi za starševstvo. Na to vpliva tudi sodelovanje obeh partnerjev oziroma enakomerna delitev dela med njima (Rener idr., 2006, str. 75).

2.1.3 Študent/-ka

Odločitev za študij, ki je v zadnjih nekaj desetletjih postala med mladimi vse pogostejša, je za posameznikovo življenje odločilna in nanj dolgoročno vpliva. Povezana je s preizkušanjem sposobnosti in velikimi pričakovanji okolice. Osnovne socialno psihološke značilnosti študentske populacije so podaljšana mladost, ki jo prinese daljši študij, zgodovinski spomin, ki študente vidi kot nosilce radikalnih družbenih sprememb, in družbene spremembe v postmoderni družbi, v kateri je socialni kapital dobil vodilno družbeno vlogo (Nastran Ule, Rener, Miheljak, Kurdija in Mencin Čeplak, 1996).

Da si lahko študent, je treba imeti status študenta, ki ga ureja Zakon o visokem šolstvu. To je pravni vidik, poleg tega pa je študent tudi družbena vloga, ki jo določajo družbene predstave in pričakovanja o tem življenjskem obdobju.

Po Zakonu o visokem šolstvu je v 65. členu navedeno, da je študent oseba, ki se vpiše na visokošolski zavod na podlagi razpisa za vpis in se izobražuje po dodiplomskem ali podiplomskem študijskem programu. Status študenta izkazuje s študentsko izkaznico (*Zakon o visokem šolstvu,* 2012).

Zdi se, da je tudi študentska populacija vedno bolj raznolika, saj Zakon o visokem šolstvu predvideva tudi študente s posebnimi potrebami in študente s posebnim statusom. Študenti s posebnim statusom so posebna skupina študentov, ki imajo različne življenjske okoliščine.

V 69.a členu so navedeni študenti s posebnimi potrebami in študenti s posebnim statusom. Druga alineja tega člena navaja, da so študenti s posebnim statusom tudi študenti, ki v času študija postanejo starši. V tretji alineji 69.a člena je navedeno, da so študenti s posebnimi potrebami in študenti s posebnim statusom upravičeni do ugodnejše obravnave v izbirnem postopku v primeru omejitve vpisa, do prilagoditve izvajanja študijskih programov in do dodatne strokovne pomoči pri študiju, pri čemer lahko napredujejo in dokončajo študij v daljšem času, kot je predvideno s študijskim programom, in pri tem obdržijo druge pravice in ugodnosti študentov iz prvega odstavka 69. člena istega zakona (*Zakon o visokem šolstvu,* 2012).

2.1.4 Študent s posebnim statusom – študent starš

Zakon o visokem šolstvu v 69.a členu navaja študente s posebnimi potrebami in študente s posebnim statusom. V drugi alineji so študenti s posebnim statusom tudi študenti, ki v času študija postanejo starši. Študenti s posebnim statusom so upravičeni do prilagoditve izvajanja študijskih programov (*Zakon o visokem šolstvu*, 2012).

Posebni status študenta starša v svojih pravnih aktih zaenkrat upošteva le Univerza v Ljubljani. Maja 2018 je potrdila nov pravilnik o študentih s posebnim statusom na UL, kjer je med posebnimi statusi naveden tudi status študenta starša. V 3. členu, v četrti alineji, je opredeljeno, da so študenti starši tisti študenti, ki v času študija postanejo starši živorojenega otroka (*Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Ljubljani*, 2018).

Druge univerze v Sloveniji statusa študenta starša ne urejajo posebej. Univerza v Mariboru ureja položaj študentov s posebnim statusom v pravilniku o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru. Med študenti s posebnim statusom v 1. členu pravilnika je navedena tudi skupina študentov, ki zaradi posebnih okoliščin potrebujejo prilagojene pogoje izobraževanja, kot primer pa so izpostavljene tudi izjemne socialne in družinske okoliščine. Šesti člen pravilnika govori o pogojih za pridobitev posebnega statusa, kjer kot uradno dokazilo velja tudi izpis iz rojstne matične knjige za otroka do treh let (*Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru,* 2010).

Drugi dve univerzi v Sloveniji v pravilnikih ne omenjajo študentov, ki so starši. V zadnjih letih je opazen pomemben premik, saj se status študentov z otroci ureja tudi formalno. Razumljivo je, da se začne pri največji univerzi v državi, upam, da bodo temu zgledu postopoma sledile vse univerze. Mislim, da je na manjših univerzah in fakultetah večja možnost neformalnega

dogovarjanja. Tako da je čisto možno, da v splošnem niso študenti starši iz drugih univerz v veliko slabšem položaju kot študenti starši iz Univerze v Ljubljani. Slabost tega je, da so v neformalnih okvirjih študenti vedno prepuščeni dobri volji in naklonjenosti profesorjev in osebja, imajo manj moči in se zato lahko znajdejo v položaju, ko se ne morejo zavzeti zase.

2.1.5 Študentska družina

Študentska organizacija Slovenije podaja svojo definicijo, kaj so študentske družine. To so posebna vrsta družin, kjer je mama (ali tudi oče) še študent/-ka, torej še nezaposlen/-a in šele na poti do materialne samostojnosti in neodvisnosti (Študentska organizacija Slovenije, 2018).

Ena izmed jasnih značilnosti študentskih družine je starost staršev ob rojstvu prvega otroka. Jasno je, da je ta starost precej nižja od slovenskega povprečja. Po podatkih statističnega urada za leto 2018 je povprečna starost matere ob rojstvu prvega otroka 29,5 let (Statistični urad Republike Slovenije, 2019). Zaradi starosti študentov staršev ob rojstvu prvega otroka in prehodu v starševstvo se mi zdi pomembno tudi razumevanje mladosti v današnjem času.

Mladi, še posebej študentje in študentke, živijo podaljšano mladost pri starših. To je tako imenovana faza LAT (ang. living apart together), ki pomeni živeti skupaj ter hkrati narazen. Ta faza lahko zajema številne življenjske situacije:

- živeti doma v času podaljšanega šolanja (20–26 let),
- živeti doma tudi po zaključku šolanja in ob vstopu v zaposlitev,
- živeti doma z občasnim življenjem drugje,
- živeti drugje z rednim obiskovanjem starševske družine in neprekinjeno uporabljati usluge in storitve, ki jih nudi starši.

Faza LAT zaznamuje prehod med družinsko odvisnostjo in popolnoma neodvisnim življenjem. Za fazo LAT je predvsem značilna ekonomska odvisnost ali delna odvisnost s hkratno socialno neodvisnostjo (Nastran Ule, Rener, Miheljak, Kurdija in Mencin Čeplak, 1996).

Študentske družine spadajo med socialno ranljive skupine, ker je obdobje študija zaznamovano s preživljanjem z omejenimi sredstvi. Študentje ne vstopajo na trg delovne sile, saj se status rednega študenta izključuje z redno zaposlitvijo. Poleg tega so to družine z majhnimi otroki, ki jih študentje starši preživljajo in vzgajajo. Pri študentskih družinah gre za položaj, kjer se srečata dva nasprotujoča socialna statusa – študentski in družinski status. Dvojni položaj študentske družine še dodatno ogroža, saj se študente starše obravnava zgolj posredno, v kontekstu splošne študentske populacije (Švab, 2001b). Družina je osnovna enota človeške družbe, v kateri si ljudje zaupajo. Družina je tista, ki otroku posreduje informacije o družbi,

okolju, ljudeh, odnosih itn. Študentske družine spadajo med socialno bolj ranljive in ogrožene skupine prebivalstva zaradi starševske vloge in sočasnega študija, meni Buh (2012) in opozarja, da slovenska zakonodaja ne pozna definicije »študentska družina«.

Mladost in pogosta materialna odvisnost od staršev študentske družine postavlja v specifičen materialni položaj. To je eden izmed vidikov, ki jih je treba upoštevali pri delu s študentskimi družinami. Pogosto nimajo enakovrednih materialnih sredstev kot študenti brez otrok ter seveda niso niti približno tako materialno neodvisni kot družine, v katerih so starši zaposleni. To vpliva tudi na njihov način življenja in premagovanje različnih ovir med študijem.

2.1.6 Socialni položaj študentskih družin

V nadaljevanju bom predstavila socialni položaj študentskih družin. Pogledala bom, katere pravice jim pripadajo, kakšni so finančni viri, ki so jim na razpolago, in katere druge oblike pomoči obstajajo, ki jih lahko koristijo.

Socialni položaj študentskih družin ureja več področij zakonodaje in del nevladnega sektorja. Socialni položaj študentskih družin se najprej ureja skozi njihov status družine. Družinski denarni prejemki so urejeni s Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, v nadaljevanju ZSDP-1 (*Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih*, 2014). Sem se uvrščajo starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, otroški dodatek, dodatek za veliko družino, dodatek za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dogodek (Rener idr., 2006, str. 61).

Podrobneje bom predstavila starševski dodatek in otroški dodatek, saj sta to pravici, ki študentskim družinam predstavljata redni mesečni dohodek.

Starševski dodatek je pravica, definirana v 63. členu ZSDP-1, in je namenjena staršem, ki niso upravičeni do prejemanja denarnega nadomestila, ki izhaja iz naslova starševskega varstva. To je mesečni prejemek, ki znaša 252,04 evrov mesečno. Pravica do starševskega dodatka traja 365 dni od rojstva otroka (*Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih*, 2014).

Otroški dodatek je pravica staršev oziroma otrok, ki je urejena z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, uveljavljanje te pravice ureja Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in je določen kot dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka v višini, izračunani glede na višino dohodka družine in število otrok v družini. Ni enkratna pravica – je mesečni prejemek za dobo enega leta, ki jo eden izmed staršev lahko

uveljavlja vsako leto do otrokovega 18. leta starosti oziroma glede na pogoje navedene v zakonu (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2019a).

Otroški dodatki (ponekod jih imenujejo družinski dodatki) so ena od oblik javnih transferjev, namenjena lajšanju finančnega bremena, ki ga za družino predstavljajo otroci. So posledica zavedanja, kakšne stroške prinese otrok in kako ti stroški vplivajo na družinski proračun (Stropnik 2002).

Še ena pomembna pravica, ki izhaja iz starševstva, je znižano plačilo vrtca. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pravico do znižanega plačila vrtca opredeljuje kot letno pravico. Študentskim družinam ta subvencija načeloma pripada, saj imajo študentske družine praviloma nižje dohodke. Uveljavljajo jo lahko za otroke, ki so vključeni v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo ter zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna. Odstotek plačila cene vrtca določi pristojni center za socialno delo glede na povprečni mesečni dohodek na družinskega člana (*Zakon o uveljavljanju pravic iz javni sredstev*, 2010).

Poleg pravic, ki izhajajo iz dejstva, da so tudi študentske družine iz pravnega vidika družine, imajo študentske družine tudi pravice, ki izhajajo iz študentskega statusa staršev oziroma enega izmed staršev. Te pravice so podaljšanje študentskega statusa za eno leto, bivanje v študentskem domu, subvencionirana prehrana in državna štipendija.

V 70. členu zakona o visokem šolstvu je navedeno, da imajo študentke matere, ki v času študija rodijo, in študentje, ki v času študija postanejo očetje, pravico do podaljšanja študentskega statusa za eno leto za vsakega živorojenega otroka (*Zakon o visokem šolstvu*, 2012).

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-K), ki je bil sprejet leta 2016, je v Zakon o visokem šolstvu vnesel spremembo v 70. členu, da pravica do dodatnega leta ob rojstvu otroka pripada tudi študentom, ki postanejo očetje (*Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu*, 2016).

V času, ko sem sama postala starš, je bila pravica do koriščenja dodatnega leta oziroma podaljšanje statusa za eno leto ob rojstvu otroka, namenjena samo študentkam, ki so postale matere. S to spremembo je prepoznana tudi potreba očetov študentov po drugačni obravnavi in možnosti prilagoditev v času študija.

Pravica do bivanja v študentskem domu pripada vsem študentom, ki izpolnjujejo splošne pogoje. To so državljanstvo, status študenta in da niso v delovnem razmerju. Poleg splošnih pogojev se subvencija dodeli tudi otroku študentke ali študenta. Te določbe dovoljujejo

študentu staršu ali študentski družini, da biva v študentskem domu. Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov v 17. členu študentki materi oziroma študentu očetu, ki bo imel/a med študijem otroka pri sebi, k skupnemu številu točk prišteje 100 točk in s tem omogoči prednostno obravnavo družin (*Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov*, 2001).

Subvencionirana študentska prehrana je pravica, do katere so upravičeni vsi s statusom študenta, študenti starši pa imajo pravico do 10 dodatnih subvencioniranih obrokov mesečno za vsakega otroka. Pravica do dodatnih subvencioniranih obrokov na podlagi izkazanega starševstva velja za vsakega otroka, ki tudi šteje za upravičenca, uveljavi pa jo lahko le eden od staršev *(Zakon o subvencioniranju študentske prehrane*, 2014).

Državna štipendija je ena izmed štipendij, ki jih določa Zakon o štipendiranju (ZŠtip-1) v 8. členu. Poleg državne štipendije se v Republiki Sloveniji lahko dodeli še Zoisovo štipendijo, štipendije za deficitarne poklice, štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu in štipendije Ad futura. Državna štipendija je namenjena dijakom in študentom, ki se izobražujejo in izhajajo iz socialno šibkejših družin. Višina se določa glede na povprečni mesečni dohodek na družinskega člana (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2019b).

Poleg vseh teh pravic, ki oblikujejo in izboljšujejo socialni položaj študentskih družin, bi rada omenila še dve drugi možnosti, ki študentskim družinam izboljšujeta socialni položaj, ki pa sta na voljo samo študentom staršem, ki študirajo na Univerzi v Ljubljani.

Od leta 2010 v Študentskem domu v Ljubljani deluje enota Študentski domovi – Viški vrtci. Enota se je ustanovila zaradi sodelovanja Ministrstva za visokošolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstva za šolstvo in šport, Mestne občine Ljubljana, Zavoda Študentski domovi v Ljubljani in Viških vrtcev. V enoti sta dva oddelka, namenjena otrokom študentov, ki imajo status študenta in bivajo v Študentskih domovih v Ljubljani. Pri izbirnem postopku vpisa v vrtec v Mestni občini Ljubljana dobijo starši, ki izpolnjujejo zgornje pogoje, dodatnih 100 točk za vpis otroka v to enoto vrtca v Ljubljani (Viški vrtci, 2019).

To je edina taka rešitev pri nas. V drugih visokošolskih središčih ni posebnih pogojev oziroma lažje poti za vpis otroka v vrtec za študente starše, vendar pa je hkrati v Ljubljani veliko težje dobiti mesto za otroka v vrtcu kot drugod po državi. Mislim, da se drugje še ni pokazala potreba po posebnem urejanju tega področja.

Druga možnost, ki študentom staršem pomaga izboljševati njihov socialni položaj, je Fundacija Študentski tolar.

Na spletni strani Fundacije Študentski tolar piše, da je njihov cilj pomagati študentom v stiski. So ustanova ŠOU v Ljubljani. Njihove glavne dejavnosti zajemajo dodeljevanje nepovratnih denarnih in materialnih pomoči ter omogočanje subvencioniranih izobraževanj študentom v stiski. Prizadevajo si za izboljšanje socialnega položaja študentov. Njihovi uporabniki so študenti s statusom na enem od 29 visokošolskih ali višješolskih zavodov, ki so članice ŠOU v Ljubljani. Na leto razpišejo en ali dva razpisa za nepovratno denarno pomoč za študente v stiski – en razpis na leto je namenjen izključno študentskim družinam. Subvencionirajo tudi jezikovne tečaje, športne programe in psihosocialno svetovanje (Fundacija Študentski tolar, 2019).

2.2 USKLAJEVANJE STARŠEVSTVA IN ŠTUDIJA

Dve različni in včasih nasprotujoči si družbeni vlogi sta pri študentih starših zelo izraziti. Najprej bom pogledala, kako se ti dve vlogi prekrivata ali dopolnjujeta.

Institucionalne in kulturne norme ter ideje, povezane s starševstvom in študijem, se pogosto med sabo izključujejo. Ta konflikt je viden tudi v vsakdanjem življenju študentov staršev, ko poskušajo najti ravnovesje med tema dvema družbenima vlogama. Družbena identiteta starša in družbena identiteta študenta sta v družbi cenjeni, ko pa se pojavita skupaj pa dobita negativen prizvok. Idealen starš je v družbi prepoznan kot finančno dobro situiran, poročen in izobražen, idealen študent pa je prepoznan kot mlad, samski in brez drugih odgovornosti. Poleg tega da obstaja ideološki konflikt med tema dvema vlogama, sta obe vlogi tudi zelo intenzivni, kar se tiče časovnega obsega in čustvene intenzitete. Študij zahteva čas in predanost, kar se pričakuje tudi od staršev pri skrbi za otroke. Študenti starši se zato v vsakdanjem življenju pogosto srečajo s prekrivanjem obeh vlog. Znajdejo se v konfliktu med dvema vlogama, med ideali in pričakovanji, ki se nanašajo na družbeno vlogo starša in študenta (Estes, 2011).

Ko se proces prehoda v starševstvo odvija sočasno s študijem, to lahko predstavlja dodaten fizičen in psihičen napor. Prevzemanje dvojne odgovornosti, dveh vlog, ki imata vsaka zase veliko zahtev do posameznika, lahko pripelje do konflikta. Študent starš se lahko v tem položaju počuti nesposobnega zadostiti zahtevam ene in druge vloge. Proces postajanja študent starš prinese s sabo nasprotujoča si čustva, potrebo po notranji moči in vzpostavljanje nove identitete posameznika v novih vlogah (Lucchini-Raies, Marques-Doren, Herrera-Lopez, Valdes in Rodriguez, 2018).

Konflikt med tema dvema družbenima vlogama študenti starši razrešujejo. Raziskave so pokazale, da so nekateri mehanizmi soočanja s tem konfliktom med študenti starši zelo pogosti.

Študentke matere usklajujejo svoje delovanje z zavedanjem prevladujočih kulturnih norm biti dobra mama in biti dobra študentka. Vseeno pa sta družbena vloga starša in družbena vloga študenta na simbolni ravni konfliktni. Za izogibanje kulturnim konfliktom so študentke matere razvile mehanizme, ki jim omogočajo uspeh na obeh področjih. V vlogi študentke minimalizirajo pomen materinske vloge in v vlogi matere minimalizirajo pomen študija (Lynch, 2008).

Študenti starši želijo biti uspešni tako kot starši kot tudi študenti, kar je lahko težko. Študentsko starševstvo je na preseku dveh nasprotujočih si vlog, v institucionalnem in kulturnem kontekstu, ki še ni prilagojen novi realnosti, ki jo ustvarjajo. Študenti starši pri soočanju z ideološkimi in praktičnimi konflikti v novi situaciji, v katero so postavljeni, ustvarjajo drugačne načine soočanja s ovirami. Tako usklajujejo nasprotujoče si zahteve, ki jih imata obe družbeni vlogi (Estes, 2011).

Ena izmed rešitev, ki se je študenti starši poslužujejo, je interpretacija identitete študenta in identitete starša, ki ena drugo podpira. Študenti starši vidijo, da je študij pomemben pri skrbi in vzgoji tudi za otroke. Starševstvo vidijo kot pomemben prispevek k študiju. Na ta način se soočijo z napetostjo in konfliktom, ki jo povzroči srečevanje družbene vloge študenta in starša. Konfliktna situacija jih preobrazi v dobre starše in študente, saj na ta način zadostijo zahtevam obeh družbenih vlog. Posledično se ustvari in opredeli nova vloga – vloga dobrega študenta starša, ki se izobražuje, ker je izobrazba pomembna. Izobraževanje jim omogoča biti boljši starši, jim odpira možnost boljšega socialnega ekonomskega položaja v prihodnosti in več časa za otroke v času študija kot tudi po zaključku. Starševstvo služi kot motivacija za uspešen študij, kar obenem ustvari dober vzgojni moment v obliki zgleda za otroke (Estes, 2011).

To je primer dobro razvitih strategij usklajevanja študija in starševstva, lahko pa študentom staršem, zaradi specifičnega okolja ali njihovih osebnih okoliščin, študentsko starševstvo prinese tudi negativna čustvena stanja.

Študenti starši se pri usklajevanju študija in starševstva pogosto soočajo tudi z občutki krivde. Združevanje družbene vloge starša in družbene vloge študenta je zahtevno in s sabo prinaša čustvene napetosti. To se kaže pri občutkih krivde, ki jo doživljajo študenti starši. Občutki krivde so lahko različno močni in so odvisni od različnih družbenih dejavnikov ter tesno povezani s prevladujočo politiko in pravicami, ki pripadajo študentom staršem. Študenti starši v bolj konservativnih okoljih, še posebej študentke matere, se pogosteje soočajo z občutki

krivde. To je v veliki večini povezano s pritiski idealnega starševstva in obsežnimi zahtevami študija (Brooks, 2012).

Pomemben dejavnik pri vzpostavljanju nove identitete študentov staršev je dobra podpora družine in akademskega okolja. Akademsko okolje, ki študente starše podpira in jim omogoča večji občutek sprejetosti in razumevanja, pozitivno vpliva na študijske rezultate kot tudi na dinamiko študentske družine. Pomemben del tega je načelna podpora akademskega okolja skozi pravne akte. Ta podpora izhaja iz prepoznavanja pravic in prepoznavanja študentov staršev kot posebne skupine znotraj študentske populacije. Sem spada tudi omogočanje prilagoditve študija življenjskemu stilu študentov staršev in razumevanje njihovih okoliščin (Lucchini-Raies, Marques-Doren, Herrera-Lopez, Valdes in Rodriguez, 2018).

3 FORMULACIJA PROBLEMA

Zanima me, kakšno je življenje družin, v katerih so starši sočasno tudi študentje. Sama sem mati in že nekaj let živim z identiteto starša in študenta hkrati. Velikokrat sem se znašla v dilemi, ker nisem znala in zmogla združiti obeh vlog. V družbi presek obeh vlog ni pogost in zato se včasih v taki situaciji nisem mogla nikamor opreti. Iščem odgovore, kako so se v takšnih situacijah znašli drugi študentje starši. Zanima me, kakšni so načini reševanja edinstvenih težav in kakšni načini premagovanja novih ovir še obstajajo. Študent, ki postane starš združuje dva svetova – starševstvo in študij. Nastane nekaj novega. Biti študent je lepo, biti starš je tudi lepo. Ali oboje skupaj prinese nekaj še lepšega?

Kar nekaj diplomskih nalog je že bilo napisanih na temo študentskih družin (Drgan, 2013; Huskič, 2013; Rozman, 2009; Šegula, 2012), vendar so se v teh diplomskih nalogah študentke osredotočale bolj na pravice in ugodnosti, ki so dostopne študentom, ki imajo tekom študija družino. Ena diplomska naloga se je osredotočala na identitetni prehod iz študentskega življenja v materinstvo (Oset, 2018). Z drugega vidika pa sem zasledila veliko diplomskih nalog, ki iščejo odgovore o usklajevanju družinskega in poklicnega življenja (Verbič, 2016; Rozman, 2008; Rupnik, 2015; Osolnik, 2016; Komel, 2017). Te diplomske naloge se osredotočajo na življenjsko realnost večine, ki si ustvari družino potem, ko zaključi s šolanjem. Mene pa zanima specifična skupina ljudi, ki kljub temu da je mogoče maloštevilna, vseeno ni tako nepomembna. Spraševala se bom, kako poteka vsakdan študentskih družin, s katerimi izzivi se soočajo in kakšni ti izzivi so. Raziskala bom, kako starševstvo vpliva na njihove odnose v študijskem okolju. Tukaj ne želim delati primerjav med študenti starši in tistimi, ki niso starši. Prav tako ne želim primerjati študentskih družin in drugih družin, saj so dandanes družinske oblike tako pluralne, da je to povsem nesmiselno. Zanimajo me zgodbe, realnosti življenja, izzivi in padci, ki so za študentsko družino verjetno drugačni – nekateri težji, drugi lažji.

3.1 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

- Kako se študentje starši soočajo z usklajevanjem dveh družbenih vlog, vlogo starša in vlogo študenta?
- Kako študentje starši prehajajo med tema dvema vlogama?
- Kakšne strategije reševanja izzivov v zvezi s študijem in družinskim življenjem so študentje starši razvili pri usklajevanju starševstva in študija?

- Kakšno podporo imajo študentje starši pri usklajevanju starševstva in študija in ali študentje starši potrebujejo podporo pri usklajevanju starševstva in študija?
- Kje so vrzeli pri podpori študentov staršev?
- Kakšne so potrebe študentov staršev pri usklajevanju družine in študija?

4 METODOLOGIJA

4.1 VRSTA RAZISKAVE

Opravila sem kvalitativno raziskavo v obliki nestrukturiranih intervjujev, ki sem jih analizirala po kvalitativni metodi. Raziskava bo eksplorativna ali poizvedovalna, ker sem poskušala opredeliti osnovne značilnosti študentskih družin in njihovega načina življenja.

4.2 MERSKI INSTRUMENT IN VIRI PODATKOV

Za merski instrument sem uporabila za vodilo nestrukturiran intervju. Moja želja je bila zbrati čim več raznolikih izkušenj posameznikov, ki so del skupine študentov staršev, zato sem se odločila, da oblikujem vodilo za intervju, ki mi je pomagalo, da sem se s sogovorniki držala enakih tem, hkrati pa sem želela sogovornikom dati možnost, da mi povejo svojo zgodbo.

Vodilo za intervju:

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

4.3 POPULACIJA IN VZORČENJE

Populacija so vsi študenti v državi, ki so tudi starši enega ali več otrok. To pomeni, da v populacijo spadajo mladi odrasli, ki v letu 2019 še niso zaključili šolanja na višji ravni in so že postali starši. Vzorec je bil neslučajnostni. Vanj sem vključila študente starše, ki so del moje socialne mreže. To so študenti starši, ki živijo v študentskem domu v Ljubljani in študirajo na eni izmed fakultet Univerze v Ljubljani. V vzorec sem vključila tudi študente starše, ki ne živijo v študentskem domu v Ljubljani, s katerimi sem v stik stopila prek Kluba študentskih družin Slovenije in bloga Študentska mama. Na oba naslova sem poslala prošnjo za sodelovanje, ki so

jih potem prenesli med člane oziroma sledilce. Za izvedbo intervjujev sem se dogovorila s sogovorniki v začetku maja 2019.

4.4 ZBIRANJE PODATKOV

Intervjuji so potekali v začetku maja 2019. Na intervjuje sem se pripravila tako, da sem imela s sabo vodilo za intervju in snemalno napravo. Sogovornike sem povabila na intervju k meni domov, večinoma pa sem jih obiskala na domu, ko so bili otroci v varstvu; z eno družino sem se dobila v kavarni. Pred vsakim intervjujem sem prosila za dovoljenje snemanja. Vsi sogovorniki so se s snemanjem strinjali. Vsakemu sogovorniku sem predstavila namen intervjuja in temo moje diplomske naloge. Povedala sem tudi, da imajo vedno možnost, da povedo, če na katero vprašanje ne želijo odgovoriti ali se o kakšni temi ne želijo pogovarjati. Intervjuji so trajali med pol ure in eno uro.

4.5 OBDELAVA IN ANALIZA PODATKOV

Zbrani podatki so besedni opisi in pripovedi intervjuvancev. Podatke sem analizirala na besedni način, zato je raziskava kvalitativna (Mesec, 2007). Posnetke sem doma poslušala in jih besedo za besedo zapisala v programu Microsoft Office Word 2016.

V naslednjem koraku sem določila enote kodiranja. Primerne in smiselne izjave glede na raziskovalna vprašanja sem podčrtala. Vsaki izjavi sem tudi določila svojo črko, ki predstavlja osebo, in številko, ki predstavlja zaporedno številko izjave dotične osebe (intervjuvanca).

Sledilo je odprto kodiranje, kjer sem uredila tabelo kodiranja. V prvi stolpec sem vstavila zaporedno črko in številko izjave, v drugi stolpec pa prepisala dejansko izjavo. V naslednjem stolpcu je pojem, ki sem ga določila in je ključni pomen izjave. V zadnjem stolpcu je kategorija, v katero sem uvrstila pojem. Pomembno je izpostaviti, da sta pri odprtem kodiranju dve izjemi, to sta prvi in četrti intervju, ki sem ju opravila z obema staršema naenkrat. Intervjuja sem kodirala v dve tabeli, vsak sogovornik ima svojo.

Pri osnem kodiranju sem izpostavila tri teme oziroma nadkategorije, s katerimi sem odgovarjala na raziskovalna vprašanja. Pri vsaki sem pripisala smiselne kategorije in pojme oziroma, enote kodiranja.

4.5.1. Primer pripisovanja pojmov in kategorij

SOOČANJE Z DVEMA DRUŽBENIMA VLOGAMA

Tabela 2: Pripisovanje pojmov in kategorij

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
A4	Vedela sem, da želim naprej redno študirati.	Želja, da nadaljuje redno študij	Spremembe pri študiju
B5	V najhujšem primeru bi jaz delal normalno faks, ona pa bi bila doma z sinom.	Če bi prišlo do izredne situacije, bi on nadaljeval študij in partnerka bi bila doma s sinom	Usklajevanje s partnerjem
C5	Zjutraj peljem jaz otroke v vrtec, en dan prej se dogovoriva, kdo gre po otroke v vrtec, odvisno kako ima kdo čas.	Zjutraj pelje otroke v vrtec, s partnerjem se dogovorita, kdo jih ima čas iti iskat	Skrb za otroke
B18	Včeraj je bil praznik in sva ga preživela doma, da sva si malo spočila.	Prosti čas izkoristita za počitek	Aktivnosti – z družino
G18	Dojemam da čas na faksu je čas zame. Sem s svojimi prijatelji in delam, kar me veseli. Takrat imam čas tudi za kakšno kavo s prijatelji, da ni samo faks in hitiš domov.	Čas na faksu je čas za njo, takrat gre na kavo in je s prijatelji	Aktivnosti - sami
C46	Če delam sama mi je najlažje doma, ker imam vse poznano.	Če dela sama, dela najlažje doma	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

4.6 REZULTATI

Pridobljene teme/kategorije, ki sem jih oblikovala iz zbranih podatkov v intervjujih, da sem odgovarjala na raziskovalna vprašanja:

DEMOGRAFSKI PODATKI

Tabela 2: Demografski podatki intervjuvanih

Oseba	Spol	Starost	Število in starost otrok	Zakonski stan	Bivanje	Študij
A	Ž	20	1 otrok – 4 mesece	V zvezi	Študentski dom	Specialna in rehabilitacijska pedagogika, PeF, UL, 1. letnik
B	M	21	(enako kot oseba A)	V zvezi	Študentski dom	Fakulteta za elektrotehniko, UL, 3. letnik
C	Ž	25	2 otroka – 1 leto in 2 leti in pol	Poročena	Študentski dom	Biotehniška fakulteta, UL, 1. letnik 2. stopnje
D	Ž	27	2 otroka – 3 leta in pol in 1 leto	Poročena	Študentski dom	Oddelek za geografijo, FF, UL
E	Ž	26	2 otroka – 2 leti in 4 mesece	Poročena	Na svojem	Teološke in religijske študije, TF, UL, študij v Mariboru

F	M	26	(enako kot oseba E)	Poročen	Na svojem	Nemški jezik in slovenski jezik, FF, UM, absolvent, 2. stopnja
G	Ž	26	1 otrok – 3 leta in pol	V zvezi	V hiši staršev	Veterina, VF, UL, 6. letnik
H	Ž	26	2 otroka – 2 leti in pol in 1 leto	Poročena	V hiši starih staršev	Magistrski študij računalništva in informatike, UM
I	Ž	24	1 otrok – 6 let	Samska	Študentski dom	Pedagogika in andragogika, FF, UL, 2. letnik

Večinoma sem govorila s študentkami materami, v dveh primerih sem v istem intervjuju govorila tudi s študenti očeti. To je bilo takrat, ko je imel v družini tudi partner oziroma oče status študenta. Približno polovica študentskih družin ima samo enega otroka, ki so stari od 4 mesecev do 6 let. Malo več kot polovica študentskih družin ima dva otroka, vsi so še predšolski otroci, stari od 4 mesecev do 3 leta in pol. Skoraj vsi študenti starši so v zvezi ali poročeni, le ena sogovornica je samska in živi v enostarševski družini z otrokom. Malo več kot polovica študentov staršev živi v študentskem domu, drugi živijo v hiši staršev ali starih staršev ali na svojem, vendar so jim to omogočili starši. Večina študentov staršev študira na Univerzi v Ljubljani na različnih fakultetah, dve sogovornici študirata na Filozofski fakulteti, Univerze v Ljubljani. Dva sogovornika študirata na Univerzi v Mariboru, vendar na različnih fakultetah.

SOOČANJE Z DVEMA DRUŽBENIMA VLOGAMA

- Spremembe pri študiju

Študenti starši imajo v večini pozitivne izkušnje s sprejemanjem starševstva s strani fakultete in vrstnikov pri študiju. Imajo izkušnjo, ko so profesorji in vrstniki zelo dobro sprejeli starševstvo *(A63 – »Sošolke jo lepo sprejemajo, a se ne želi izpostavljati.«; C49 – »Sošolci so ji pripravljeni pomagati pri gradivu in iskanju člankov.«; D74 – »Profesorji jo vprašajo o otrocih, so pozorni na osebnem nivoju.«).* Nekaj študentov staršev pa ob starševstvu med študijem ni imelo dobre izkušnje, bili so izločeni iz skupine, *(E95 – »Ko je mož postal študent starš, so ga sošolci začeli zavračati, največja težava je bila pri skupinskem delu in, ko je moral pridobivati material od njih, ker so se mu stvari pokrivale.«; E115 – »Do moža so na faksu včasih nesramni in nerazumevajoči.«)* nekateri niti niso povedali, da so študenti starši (B26 – *»Nobenemu še ni povedal, da je starš.«).* Ena sogovornica je izpostavila, da ji ni všeč, da je med študijem drugače obravnavana *(G40 – »Profesorji so jo po rojstvu otroka začeli obravnavati drugače in ji gledati skozi prste«; G41 – »Ni ji všeč, da bi ji na faksu gledali skozi prste.«).*

- Usklajevanje s partnerjem

Študenti starši se vsi po svoji oceni dobro usklajujejo s partnerjem. Imajo dogovore s partnerjem, kdo prevzema kateri del odgovornosti v gospodinjstvu *(C7 - »Oba kuhata in pospravljata.«; H8 – »Ona zrihta punci, mož jih pelje v vrtec.«).* Prav tako se med sabo prilagajata tudi para B7 in D5 *(B7 – »S partnerko se lahko prilagodita dovolj, da imata oba čas zase.«; D5 – »Enakovredno sodeluje s partnerjem, se prilagajata.«).*

- Skrb za otroke

Ena sogovornica, ki izhaja iz enostarševske družine, je povedala, da sama skrbi za otroka *(I5 – »Sama skrbi za hči.«)*,,ostali sogovorniki pa so poročali, da si skrb za otroke delita oba partnerja. Včasih gre za vnaprej dogovorjeno rutino *(A9 – »Prevzame več skrbi za sina kot partner, ker doji.«)* ali pa za dogovarjanje *(C5 – »Zjutraj pelje otroka v vrtec, s partnerjem se dogovorita, kdo jih ima čas iti iskat.«).* Nekateri študenti starši imajo bolj tradicionalno porazdeljene vloge v gospodinjstvu *(E29 – »Partner poskrbi za urejanje okolice in tehnične stvari.«; E30 – »Ona dela večinoma gospodinjske stvari.«; G9 – »Večino dela po hiši je na njej, ker mož dela.«; G11 – »Delo zunaj hiše je moževo delo.«),* medtem ko si v drugih študentski družinah skrb za otroke partnerja delita *(C7 – »Oba kuhata in pospravljata.«; D5 – »Enakovredno sodeluje s partnerjem, se prilagajata.«).* Pri skrbi za otroke se študenti starši soočajo z različnimi ovirami in izzivi *(E80 – »Regionalna cesta čez Zidani Most je nevarna in si ne upa iti tja z otroki.«; H9 – »Imajo težave, ker hčerki nista dobili istega vrtca.«; B13 – »Otrok se je navadil na flaško in formulo in lahko bi bil v varstvu tudi cel dan.«).*

- Aktivnosti – z družino

Študentski družine skupni čas preživljajo zelo raznoliko. Nekatere družine imajo socialne stike *(A45 – »Ko dobiš otroka, se hoče veliko ljudi dobiti.«; H18 – »Družijo se na igrišču ali v parku, vsak vikend grejo na izlet.«; F21 – Ko so lepi dnevi, naredijo piknik.«; I11 – »S hčerko se družita z drugimi ljudmi.«)*, hodijo na razne dogodke *(B23 – Rojstni dnevi.«; H20 – »Dogodki.«)*. Nimajo pa vse študentske družine enakih izkušenj, nekateri so povedali, da se, odkar imajo družino, ne udeležujejo veliko dogodkov *(A42 – »Ni veliko dogodkov.«)*. Družine imajo tipične rituale in obveznosti, ki so del vsakdanjega družinskega življenja in jih opravljajo skupaj *(D10 – »Zajtrk.«; D16 – »Ko mož poje, so skupaj.«; D18 – Se pripravljajo za spat.«; I20 – »Večino vsakdanjih opravil dela s hčerko.«)*. Imajo tudi prostočasne aktivnosti, ki jih radi počnejo kot družine glede na skupne interese *(D25 – »Grejo na Rožnik, ker je puncam všeč, ker dobijo flancat.«; D22 – »Skupaj grejo radi v Tivoli na igrišče ali pa plezat.«; I19 – S hčerko*

igra družabne igre.«; I18 – »Bere s hčerko.«). Kljub temu pa se mi zdi pomembno poudariti, da je večina aktivnosti, ki jih študentski starši in družine počnejo skupaj, odvisnih od tega, kako je urejena skrb za otroke *(A13 – Vse aktivnosti so prilagojene skrbi za sina.«)*. Študentske družine so povezane z matičnimi družinami staršev *(A14 – »Sama kuha ali jé pri svojih starših.«; H19 – »Grejo k njeni družini.«; H23 – »Z družinami so se videli ob vikendih.«; D33 – »Obiski družine.«; D35 – »Pri partnerjevi družini imajo urejeno sobo, ko grejo tja za več dni.«).*

Večina študentskih družin ima predšolske otroke *(C4 – »2 otroka, 1 leto in 2 leti in pol.«; D4 – »Otroka, stara 3 leta in pol in 1 leto.«; G3 – »1 hči, 3 leta in pol.«; H4 – »2 otroka, prva ima 2 leti in pol, druga eno leto.«).* Otroci so v varstvu v vrtcu *(C28 – Dopoldne so otroci v varstvu v vrtcu.«; D12 – »Zrihta hčerke in jih pelje v vrtec.«; D44 – »Otroci so v vrtcu.«).* Ena družina svojega šoloobveznega otroka šola doma *(I22 – »Hčerki predstavlja vlogo mame in učiteljice, ker jo šola doma.«).*

- Aktivnosti - sami

Študenti starši so pod aktivnosti, ki jih z veseljem delajo, ko so sami pogosto uvrstili tudi študij oziroma s študijem povezane aktivnosti *(F36 – »Pedagoške prakse.«; G18 – »Čas na faksu je zanjo, takrat gre na kavo in je s prijatelji.«; G55 – »Prostovoljno dela na kliniki.«; H16 – »Pisanje magistrske je njen prosti čas, ker jo veseli, in ga ima zase.«).* Veliko študentov staršev poskuša čas brez otrok izkoristiti tudi za partnerja *(B19 – »En dan na teden, si vzameta cel dan, da imata prosti čas.«; H14 – »Če jima uspe, imata s partnerjem zvečer, ko otroci spijo, kako uro zase.«).*

- Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

Študenti starši, ki študirajo na Univerzi v Ljubljani, imajo vsi urejen status študenta starša *(A50 – »Uredila si je status študenta, ki ima prilagoditve, ki so koristne.«; C29 – »Ima status študenta starša.«)*. Medtem ko Univerza v Mariboru nima posebnega statusa študenta starša, pa študentom staršem še vedno omogoča prilagojen študij *(F3 – »S partnerko imata oba status, ki jima omogoča prilagoditve.«; F4 – »Na UM še ni možnosti statusa študent starš.«; F5 – »Ima status s prilagojenim študijem.«).* Študentom staršem se zdi družina pomembna in jo postavljajo pred študijske obveznosti *(A6 – »Njen študij na drugem mest, na prvem mestu je skrb za sina.«; E107 – »Njena prioriteta je družina.«).*

Študij z otrokom je lahko zelo naporen in zahteven, študenti starši poročajo o težavah s časom med boleznimi otrok *(G75 – »Najtežje ji je bilo, ko je bila hči bolna, ona pa se je imela veliko za učiti, takrat si je uredila varstvo dopoldne, da se je učila, čeprav bi šla takrat raje spat.«; I52 – »Med izpitnim obdobjem ji je hčerka pogosto zbolela.«).* Izpostavili so tudi psihični napor, ki ga prinese skrb za bolnega otroka ob študiju *(G78 – »Ko je bila hči bolna, je imela tudi težave s psiho.«).* Veliko študentov staršev si čas za študij vzame, ko so otroci v vrtcu *(D13 – »Ko sta v vrtcu, dela za magistrsko.«; G53 – »Uči se, ko je hči v vrtcu.«),* takrat tudi pogosteje obiskujejo predavanja *(G46 – »Meni, da si je pametno prilagoditi urnik na faksu z varstvom.«; I58 – »Ko je hči hodila v vrtec in ko jo je dala na počitnice, je imela čas za delo za faks.«).* Študenti starši si na različne načine najdejo čas in prostor za študij. Nekateri se najlažje učijo na fakulteti *(B37 – »Na faksu je veliko bolj produktiven, tja gre, če doma ni dovolj mirno.«),* medtem ko jih največ dela doma, ko so otroci v varstvu, ali zvečer, ko otroci spijo *(C39 – »Največ naredi zvečer, ko se otroci odpravljajo spat.«).* Pomoč in podpora partnerja je pri iskanju časa za študij zelo pomembna *(D77 – »Za faks dela ko so otroci v vrtcu ali jih čuva mož.«; C36 – »Pred izpiti mož prevzame skrb za otroke in jih čez dan pelje ven.«).* Pomembna je pomoč partnerja in dobro usklajevanje *(B10 – »Študij in starševstvo zahtevata veliko prilagajanja.«; C42 – »Če se dobro organiziraš in imaš partnerja, ki ti pomaga, se da.«).* Študenti starši se pri pomoči usklajevanja starševstva in študija zanašajo tudi na širšo družino in prijatelje *(I38 – »Med izpitnim obdobjem pošlje hči k babici.«; I63 – »Prijatelji ji pomagajo z varstvom, ko se uči.«).*

PODPORA ŠTUDENTOM STARŠEM

- Osebe za pomoč

Največ so sogovorniki kot osebe, ki jim nudijo podporo in pomoč, navajali matične družine študentov staršev *(A21 – »Imata podporo staršev.«).* Najpogosteje dobijo moralno podporo in pomoč pri varstvu pri svojih starših *(H24 – »Družina jima veliko pomaga.«).* Babice in dedki pazijo otroke študentov staršev, ko imajo študijske obveznosti, včasih pa tudi samo zato, da imajo študenti starši čas zase ali za partnerski odnos *(D38 – Partnerjevi starši in sestra popazijo otroke, da imata čas zase.«).*

Poleg staršev študenti starši kot vir podpore in pomoči navajajo prijatelje in sosede v študentskem domu *(H28 – »V študentskem domu hitro dobiš koga za pomoč.«).* Prijatelji podpirajo in spremljajo študentske družine skozi življenjske dogodke *(A77 – »Sošolke na faksu so ji pripravile baby shower in prišle na otrokov krst.«)*. Prav tako so prijatelji študentskim

družinam na voljo za varstvo otrok *(C24 – »Imata skupne prijatelje, ki jima ponudijo varstvo, ko imata obveznosti na faksu ali v službi.«).*

Kot pomemben vir pomoči so študentske družine navedle materialno podporo v obliki opreme in oblačil za otroke, ki jih dobijo od družine in prijateljev *(A26 – »Prijateljičini starši so jima dali opremo in oblačila.«; H49 – »Veliko stvari za otroke sta dobila, kot npr. posteljo, voziček in drugo opremo, od veliko ljudi, tudi od moževe sestre.«).*

Ena družina je v intervjuju izrazila stisko, ki jo je doživela ob sodelovanju s centrom za socialno delo. Imeli so izkušnjo, ko si jim na centru za socialno delo dali nepopolne oziroma napačne informacije, jih zato okrivili in jim grozili s prenehanjem prejemanja otroškega dodatka, ki je bil za to družino eden glavnih virov prihodka *(F27 – »Na CSD-ju sta dobila napačne informacije.«; E76 – »Na centru za socialno delo so imeli slab odnos, zagrozili so jima, da bosta izgubila otroški dodatek.«; F30 – »CSD ni prevzel odgovornosti za napako in jima niso pomagali.«).*

- Finančni viri

Vse študentske družine prejemajo otroški dodatek, nekateri prejemajo še štipendijo *(A31 – »Družinski denarni prejemki in štipendija.«)*. Nekaj partnerjev študentk mater je že zaposlenih *(C31 – »Mož ima službo.«),* nekateri pa delajo preko študentske napotnice *(B16 – »Zaslužek v laboratoriju.«)*. Zanimiv se mi je zdel podatek, ki ga pred izvajanjem intervjujev nisem poznala, da študent starš, ki prejema starševski dodatek pri zaslužkih preko študentske napotnice ne plača 15 % prispevka za socialno varnost *(A39 – »Starševski dodatek dobi partner, da mu ne trgajo 15 % pri zaslužkih prek študentske napotnice.«).* Nekateri študenti starši imajo še vedno pravico do preživnine po starših, saj so mlajši od 26 let in se še vedno šolajo *(E56 – »Preživnina od staršev.«; I45 – »Dobiva preživnino od svojih staršev.«),* poleg tega nekatere študentske družine koristijo tudi pravico do denarne socialne pomoči *(E59 – »Morala sta urediti dohodke, da sta lahko dobila denarno socialno pomoč.«; I47 – »Denarna socialna pomoč.«).*

Ena sogovornica je izpostavila težave pri nezanesljivih prihodkih študentskega dela, ki pa lahko vplivajo tudi na denarne prejemke iz naslova družinskih prejemkov ali denarne socialne pomoči *(E79 – »Ko priložnostno nekaj zaslužiš, ti potem za tisti čas, ko boš dobil naslednjo odločbo, ti zmanjšajo dohodek socialne pomoči za ta denar in se ti ne splača. Enostavno ne pridobivaš izkušenj, ker ne delaš. Zavoljo izkušenj ali za 100 ali 150 evrov več tvegaš potem dohodek za nekaj časa.«).*

- Nasveti in misli o starševstvu med študijem

Študenti starši povedo, da je biti v tej situaciji, imeti družino in študirati težko, ampak vsi zraven povedo, da je lepo in se da *(H68 – »Naporno je biti študent starš in se še posvečati partnerju, vendar ji ni žal.«).* Izpostavijo velik pomen podpore matične družine in širše socialne mreže; pomembno se jim zdi, da študenti starši v svoji specifični situaciji znajo prositi za pomoč v neformalnem okolju *(H69 – »Zdi se ji pomembno, da si upaš reči za pomoč pri varstvu.«)* kot tudi za pomoč in pravice, ki jim pripadajo v formalnih okvirjih *(A66 – »Svetuje družinske prejemke in status študenta starša.«).* Velik pomen dajejo tudi temu, da se študenti starši družijo z drugimi študenti starši ter se medsebojno podpirajo in si pomagajo *(H71 – »Meni, da je dobro imeti študentko mamico, ki ima podobno izkušnjo in ti je v pomoč.«; I33 – »V študentskem domu ji je všeč, družine se podpirajo, si pomagajo, otroci imajo družbo, starši imajo družbo.«)*. Študenti starši svetujejo čim bolj redno opravljanje študijskih obveznosti *(C38 – »Svetuje čim prej odpraviti študijske obveznosti.«),* in skrbno načrtovanje urnika predavanj in vaj, kadar je to mogoče *(G47 – »Svetuje, da si urnik na faksu uredijo tako, da imajo vse dopoldne in popoldne prosto.«).*

Študenti starši so starševstvo v času študija videli kot dodatno motivacijo za vlaganje truda v študij *(E90 – »Meni, da si bolj motiviran za študij, če si starš.«; I64 – »Meni, da je lažje študirati z otrokom, ker ti je motivacija.«)*. Poleg tega so študenti starši to navajali tudi kot povod za osebnostno rast *(I70 – »Študentsko življenje z otrokom ji je veliko dalo.«).*

Študenti starši menijo, da imajo v primerjavi z družinami, kjer so starši zaposleni, za družino in otroke več časa sedaj, ko še študirajo *(H66 – »Meni, da je lahko veliko več z otrokom, kot, če bi bila redno zaposlena.«; I75 – »Ima več časa za družino in otroke, kot zaposleni starši.«).*

- Socialna mreža

Študenti starši pod svojo socialno mrežo uvrščajo svoje matične družine, s katerimi so večinoma dobro povezani in jih podpirajo *(C22 – »Z družinama so dobro povezani.«),* in prijatelje. Nekateri študenti starši opažajo, da imajo sedaj, odkar so družina, drugačno strukturo prijateljev *(D40 – »Loči prijatelje z otroki in tiste brez.«)* in da je sedaj mogoče težje vzdrževati stike s prijatelji, s katerimi se ne vidijo vsakodnevno *(D41 – »Prijatelji brez otrok so oddaljeni.«; D42 – »Z oddaljenimi prijatelji ostaja v stiku prek socialnih omrežij.«)*. Študenti starši, ki živijo v študentskem domu, opažajo, da na njihovo socialno mrežo vpliva to, da tam, kjer živijo, živi več študentskih družin *(D43 – »V Rožni, Študentski domovi v Ljubljani, Rožna dolina, so družine, s katerimi so si blizu in si pomagajo.«).*

Nekateri študenti starši imajo slabše izkušnje s prijatelji, ki niso razumeli njihovih odločitev *(F44 – »Ko se je poročil je slišal veliko kritik, kako je to lahko naredil in kako bo živel.«)* in z družino *(I26 – »Njena družina ji ni verjela, da ji bo uspelo biti mama.«).*

5 RAZPRAVA IN SKLEPI

Študenti starši se z usklajevanjem dveh družbenih vlog soočajo različno. V intervjujih sem zaznala kar nekaj strategij, ki so opisane v teoretičnem uvodu. V vlogi študentke minimalizirajo pomen materinske vloge in v vlogi matere minimalizirajo pomen študija (Lynch, 2008). Študenti starši, s katerimi sem opravila intervju, se s trenjem dveh družbenih vlog soočajo tako, da v kontekstu ene vloge drugo vlogo minimalizirajo. Študenti starši so to naredili na način, da na fakulteti profesorjem in sošolcem niti niso povedali za njihovo družinsko situacijo ali se niso želeli izpostavljati, saj so dobili občutek drugačne obravnave, ki jim ni bila prijetna.

Večinoma pa iz intervjujev izhaja, da študenti starši razrešujejo konflikt dveh družbenih vlog na ugoden način. Estes (2011) to rešitev opisuje kot vlogo dobrega študenta starša, ki svojo situacijo razlaga v smislu podpore identitete študenta za dobro starševstvo in podporo identitete starša za dober študij. V tem primeru študenti starši starševstvo navajajo kot dobro motivacijo za študij, vidijo starševstvo kot razlog za redno opravljanje študijskih obveznosti, hkrati pa dajejo otrokom in starševstvu prednost v zasebnem življenju, ko v ospredju niso študijske obveznosti in identiteta študenta.

Študenti starši, ki študirajo na Univerzi v Ljubljani, imajo status študenta starša (*Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Ljubljani*, 2018), medtem, ko na Univerzi v Mariboru, tega statusa ni. Imajo pa študenti starši, ki študirajo na Univerzi v Mariboru možnost posebnega statusa, ki jim omogoča prilagojen študij (*Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru,* 2010), vendar ta status ni enakovreden statusu študenta starša. Med drugim je omejena starost otroka, do 3. leta, da lahko študent ta status uveljavlja. Status študenta starša na Univerzi v Ljubljani ni omejen s starostjo otrok, pogoj je, da študent starš študira. Status študenta starša jim omogoča lažje prehajanje med vlogo študenta in vlogo starša, saj je to formalno priznan status tudi v akademskem okolju in jih s tem legitimira. Daje jim možnost, da starševstvo predstavijo tudi v okviru študija, v okviru omogočanja enakih možnosti za vse študente.

Študenti starši, ki majo poseben študentski status – status študenta starša –, so s to možnostjo zadovoljni. Možne prilagoditve študenti starši koristijo različno, vendar menim, da je to predvsem odvisno od ostalih življenjskih okoliščin. Bolj poglobljena analiza bi lahko pokazala povezavo med podporo partnerja, matično družino, prijatelji in potrebo po prilagoditvah med študijem. Vsekakor pa je ta status dobrodošla sprememba pri omogočanju študija študentom staršem. Pomen akademske podpore in pozitiven vpliv omogočanja prilagojenega študija so

opazili tudi avtorji Lucchini-Raies, Marques-Doren, Herrera-Lopez, Valdes in Rodriguez (2018).

Iz intervjujev izhaja, da imajo študenti starši zelo raznolike izkušnje s profesorji in drugimi zaposlenimi na fakulteti. Menim, da je tukaj razlike moč opaziti zaradi dejstva, ali fakulteta oziroma univerza omogoča status študenta starša. Iz virov je razvidno, da je formalno status študenta starša omogočen samo študentom na Univerzi v Ljubljani (*Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Ljubljani*, 2018), kar pomeni, da druge univerze tega statusa ne prepoznavajo. Pravna podlaga za status obstaja v Zakonu o visokem šolstvu (*Zakon o visokem šolstvu*, 2012). Pomembno se mi zdi izpostaviti, da imajo študentje starši različnih univerz v Sloveniji neenak položaj, čeprav je v zakonodaji, ki ureja to področje, status študenta starša urejen. Zaradi tega ker nekateri študenti starši nimajo možnosti pridobiti posebnega statusa, se lahko ti znajdejo v neenakem razmerju moči, ko potrebujejo pomoč in podporo fakultete.

Formalno podporo imajo študenti starši predvsem pri finančni podpori, ki jo omogoča država. To so družinski prejemki (*Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih*, 2014) in pravice iz naslova statusa študenta (*Zakon o visokem šolstvu*, 2012). Pri koriščenju pravic, ki pripadajo družinam pa se specifike študentske družine ne upošteva. Pri raziskovanju sem zaznala konflikt med študentskim delom, ki je lahko nezanesljivo in občasno, ter pravico do denarne socialne pomoči. Nekateri študenti starši, ki prejemajo denarno socialno pomoč, si ne upajo delati prek študentske napotnice, ker se bojijo, da bo občasen zaslužek prek študentskega servisa vplival na nadaljnjo višino denarne socialne pomoči tudi potem, ko bo prihodka prek študentske napotnice ne bo več. Intervjuvanci so mi predlagali, da se uvede ločeni denarni prejemek, ki bi bil na voljo samo študentskim družinam in bi jim omogočal socialno varnost ter jih hkrati spodbudil, da bi delali prek študentske napotnice in si s tem nabirali izkušnje. Delo prek študentske napotnice je za študente starše pomembno tudi zato, ker je to način, kako se približati bodočim delodajalcem in si olajšati prehod iz študija na trg dela.

Veliko mero podpore študentske družine prejemajo od matičnih družin in širše socialne mreže. Matične družine študente starše podpirajo moralno in njihove odločitve sprejemajo. Podpirajo jih tudi finančno. Nekateri študenti starši, ki so mlajši od 26 let in se šolajo, imajo še pravico do preživnine. Podpirajo jih tudi z druženjem in varstvom otrok, nekateri otroci študentov staršev hodijo k svojim starim staršem na počitnice, včasih tudi živijo v isti hiši, s čimer starši študentom staršem pomagajo razrešiti stanovanjsko stisko. To je faza LAT, ko študenti starši

še prehajajo med družinsko odvisnostjo od matičnih družin in so v procesu vzpostavljanja neodvisnega življenja (Nastran Ule, Rener, Miheljak, Kurdija in Mencin Čeplak, 1996).

Pomembno se mi zdi omeniti, da je več intervjuvancev govorilo o skupnosti, ki jo sestavljajo študentske družine, ki živijo v Študentskem domu v Ljubljani (*Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov*, 2001). Poročali so o možnosti vzajemnega varstva otrok kot tudi o moralni podpori, ki si jo študenti starši nudijo med sabo.

Socialno delo se v življenje študentov staršev vpleta predvsem na področju pravic, ki jih študenti starši lahko koristijo prek centov za socialno delo. Tukaj sem zaznala, da ni vedno posluha za njihovo specifično situacijo. Če so sogovorniki izpostavljali izkušnje s centri za socialno delo, so bile te negativne. Dva sogovornika sta pričala o nerazumevanju centra za socialno delo za njuno specifično situacijo. Menim, da bi stroka socialnega dela morala študentske družine prepoznati kot eno izmed ranljivih skupin. Kot izhaja iz teorije, so študentske družine ranljiva populacija, saj se preživljajo z omejenimi sredstvi in ne vstopajo na trg delovne sile, študente starše pa se obravnava zgolj posredno, kot del študentske populacije (Švab, 2001b). Sogovorniki so izrazili potrebo, da bi bile študentske družine obravnavane posebej, izven izključno družinske definicije, ker se družinsko življenje v času študija razlikuje od klasičnega družinskega življenja, ko so starši zaposleni ali brezposelni. Potrebno je razumeti, da študentje starši svoj čas namenjajo študiju in jim zato ostaja manj časa za delo, poleg tega so tudi njihove zmožnosti reševanja stanovanjske situacije omejene. Mnogi študenti starši študirajo izven kraja bivanja njihovih staršev, imajo sicer možnost bivanja v študentskem domu, vendar je njihova prihodnost gotova samo do poteka študentskega statusa, na katerega je vezana pravica do bivanja v študentskem domu (*Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov*, 2001).

Iz pregleda literature in opravljene empirične raziskave sem prišla do naslednjih sklepov. Študenti starši so pogosto spregledani v študentski populaciji. Univerze in fakultete so zasnovane na predpostavki, da so študenti mladi in neobremenjeni z drugimi življenjskimi situacijami. V oblikovanje študija bi bilo vključiti tudi študente starše, da bi ti imeli možnost študij bolj prilagajati njihovi specifični situaciji. Študenti starši so spregledana populacija s strani socialnega dela, natančneje s strani centrov za socialno delo. Obravnavani so samo iz vidika družine, kjer pa ni prepoznana njihova specifična življenjska situacija, ki jim ne omogoča stalnih finančnih dohodkov kot tudi ne zanesljive rešitve stanovanjske problematike. Prav tako

sem ugotovila, da bi bilo glede na zahtevnost prehoda v starševstvo smiselno, še posebno v obdobju mladosti, da bi se študentom staršem omogočilo psihosocialno podporo.

Pri analizi rezultatov moje raziskave sem opazila, da študenti starši, ki majo partnerja, matično družino in prijatelje, ki jih podpirajo in jim pomagajo, ne potrebujejo tolikšne podpore zunaj lastne socialne mreže, medtem ko se študenti starši, ki v svojem okolju nimajo toliko neformalnih oblik podpore, težje soočajo z usklajevanjem študijskih obveznosti in starševstva. Večina študentov staršev, ki nimajo podpore družine, to nadomešča pri partnerju ali prijateljih. Opazila sem, da so vseeno izrazili potrebo po večji podpori, bodisi s strani fakultete ali pa s strani države in formalnih okvirjev.

Iz intervjujev izhaja, da imajo študenti starši dobro socialno mrežo, ki jim olajša reševanje konflikta med identiteto študenta in identiteto starša. Študenti starši se opirajo na matično družino, saj so večinoma še v fazi LAT, pri prehodu med mladostjo in odraslostjo, zaradi česar se lažje soočajo s prehajanjem med dvema družbenima vlogama. Poleg matične družina je najpomembnejša oporna struktura študentov staršev v okolju z isto izkušnjo. Študentje starši se med sabo razumejo, saj poznajo edinstvenosti življenjske realnosti, ki jo študentsko starševstvo prinese. Cenijo medsebojno podporo v moralnem smislu kot tudi na čisto praktični ravni.

Pri raziskavi sem zaznala velika odstopanja pri izkušnji z interakcijo med študenti starši ter fakultetami in sošolci. Kar nekaj mojih sogovornikov ni imelo dobih izkušenj, ko so svoje izkušnje s starševstvom delili v okviru študija. Bili so zaznamovani, imeli so občutek, da jih okolje ne razume in ne sprejema. Rezultati so pokazali opazno razliko med izkušnjami študentov staršev, ki imajo/so imeli možnost statusa študenta starša, in tistimi, ki tega statusa nimajo/niso imeli. Status študenta starša jim je olajšal študijsko delo in dogovarjanje s profesorji na fakulteti. Tisti študenti starši, ki študirajo na univerzah, ki pridobitve tega statusa še ne omogočajo, so težje dobili pomoč, ki so jo potrebovali.

6 PREDLOGI

6.1 PREDLOGI ZA PRAKTIČNO DELOVANJE

Predvsem bi želela izpostaviti predlog, ki je prišel tudi s strani sogovornikov, za uvedbo posebnega denarnega prejemka iz naslova države, namenjenega izključno študentom staršem. V trenutni ureditvi študenti starši v formalnem smislu stalno prehajajo med pravicami družin in pravicami, ki izhajajo iz študentskega statusa. V specifični situaciji, ki jo študentske družine imajo, nekatera pravila in zahteve niso smiselne. Zdi se mi smiselno, da se uvede ločen denarni

prejemek, ki bi pripadal študentskim družinam, in se ne bi spreminjal, tudi če bi študenti starši občasno imeli prihodke od študentskega dela.

V Zakonu o visokem šolstvu je že sprejet status študenta starša, kar pomenim da je na državni ravni ta status urejen. Pomembno se mi zdi, da bi vsi visokošolski zavodi sledili zgledu, ki ga je postavila Univerza v Ljubljani in poseben študentski status – status študenta starša – vključili v pravne akte. Na ta način bi bili vsi študenti starši vsaj na formalni ravni v enakem položaju in bi imeli enako izhodišče za uveljavljanje pravic. To bi predvsem omogočilo, da si lahko vsak študent starš zagotovi status študenta starša in si lahko prilagodi študij na način, ki njemu najbolj ustreza.

6.2 PREDLOGI GLEDE TEORIJE OBRAVNAVANIH POJAVOV IN GLEDE METODE SOCIALNEGA DELA

Teoretičnih virov, ki se ukvarjajo izključno s študenti starši je malo, velika večina se nanaša na angloameriško družbo, ki je pogojno primerljiva z našo ureditvijo. Menim, da v teoriji manjka pregled situacije pri nas, kjer so nekatere specifike precej drugačne. Zdi se mi, da so študentske družine na preseku, kjer se jih lahko razume kot družino ali kot del študentske populacije. Ta presek pa ni samo seštevek obeh področij, ampak potrebuje nadaljnjo teoretično obravnavo.

Poleg tega bi želela izpostaviti, da je treba povečati občutljivost centrov za socialno delo za specifiko študentskih družin. Menim, da je treba v delo centrov za socialno delo vnesti zavedanje, da študentske družine obstajajo, so del populacije in so ranljiva skupina. Iz rezultatov je razvidno, da tam, kjer se centri za socialno delo ukvarjajo s študentskimi družinami, nimajo razumevanja za njihovo problematiko.

6.3 PREDLOGI GLEDE NADALJNJEGA RAZISKOVANJA

Vsekakor je problematika študentov staršev premalo raziskana. Najbolj so raziskane pravice, ki študentom staršem že pripadajo, ni pa raziskano, koliko jim te pravice pravzaprav koristijo in kje bi še potrebovali podporo. Sama sem v tej diplomski nalogi to poskušala opredeliti, vendar imam občutek, da je to tema, ki zahteva obsežnejšo raziskavo. Prav tako je diplomska naloga kvalitativna in ne ponuja kvantitativnega pregleda nad populacijo študentov staršev. Predlagala bi, da se zbere kvantitativne podatke o populaciji študentov staršev.

7 VIRI:

- Brooks, R. (2012). Negotiating Time and Space for Study: Student-parent and Familial Relationships. Sociology, 47(3), 443–459.
- Buh, M. (2012). *Doživetja družinskega življenja*. Študent.si Pridobljeno, 6. 1. 2019, iz https://www.student.si/studij-in-kariera/dozivetja-druzinskega-zivljenja/
- Cohier – Rahban, V. (2005). Postati oče, postati mati. V Š. Mihelač (ur.), *Družinski psihološki priročnik: nasveti strokovnjakov za vsakodnevne zagate*. (str. 104–109). Ljubljana: Mladinska Knjiga.
- Čačinovič Vogrinčič, G. (1995). Družina – pravica do resničnosti. V Ramovš, J. (ur.) *Družina: Zbornik predavanj in razprav na osrednjih prireditvah v Sloveniji v letu družine v Cankarjevem domu v Ljubljani 25. in 26. oktober 1994* (str. 123–128). Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za psihologijo, logoterapijo in antropohigieno.
- Čačinovič Vogrinčič, G., (1998) *Psihologija družine.* Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče
- Drgan, A. (2013). *Ustvarjanje družine v času šolanja* (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorij Univerze v Ljubljani
- Estes, D. K. (2011). Managing the Student-Patenr Dilemma: Mothers and Fathers in Higher Education. *Symbolic Interaction 34(2)*, 198–219.
- *Fundacija študentski tolar.* (2019). Pridobljeno 15. 7. 2019 s https://www.studentski-tolar.si/
- Green, F. J. (2015). Re-conceptualising motherhood: reaching back to move forward. *Journal of Family Studies 21(3)*, 196–207.
- Henderson, A., Harmon, S., & Newman, H. (2016). The Price Mothers Pay, Even When They Are Not buying It: Mental Health Consequences of Idealised Motherhood. *Sex Roles 74*, 512–526.
  http://www.studentska-org.si/studentski-kazipot/studenti-s-posebnim-statusom/skupine/studentske-druzine/
- Huskič, M. (2013). *Študentsko starševstvo* (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorij Univerze v Ljubljani
- Komel, I. (2017). *Usklajevanje družinskega in poklicnega življenja v podjetju* (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorij Univerze v Ljubljani

- Lucchini-Raies, C., Marques-Doren, F., Herrera-Lopez, L. M., Valdes, C., & Rodriguez, N. (2018). The lived experiance of undergraduate student parents: roles compatibility challenge. *Investigacion y education en Enfermadia 36(2)*.
- Lynch, K. D. (2008). Gender roles and the American academe: a case study of graduate student mothers. *Gender and Education 20(6)*, 585–605.
- Mesec, B (2007). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 2: Študijsko gradivo, 2. izdaja.* Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2019a). *Otroški dodatek.* Pridobljeno, 6. 1. 2019, iz http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/druzina/starsevsko_varstvo_in_druzinski_prejemki/druzinski_prejemki/otroski_dodatek/
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2019b). *Štipendije.* Pridobljeno 19. 2. 2019 http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije/
- Nastran Ule, M., Rener, T., Miheljak, V., Kurdija, S., & Mencin Čeplak, M. (1996). *Predah za študentsko mladino.* Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Oset, K. (2018). *Študentke matere – soočanje z vsakdanjimi izzivi* (Diplomsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- Osolnik, T. (2016). *Možnosti usklajevanja družinskih in poklicnih obveznosti* (Diplomsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- *Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov* (2001). Ur. l. RS 22/2001
- *Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Ljubljani* (6. 6. 2018) Pridobljeno, 19 .2. 2019, iz http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/organizacija__pravilniki_in_porocila/predpisi_statut_ul_in_pravilniki/2014101712292151/
- *Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru* (1.6.2010) Pridobljeno, 19. 2. 2019, iz https://www.um.si/univerza/dokumentni-center/akti/GlavniDokumenti2013/Pravilnik%20o%20%C5%A1tudentih%20s%20posebnim%20statusom.pdf
- Rener, T., Sedmak, M., Švab, A., Urek, M., Rožanc-Darovec, V., Darovec, D., Antić Gaber, M., Lešnik, B. & Novak, N., (2006) *Družine in družinsko življenje v Sloveniji*.

Koper: Univerza na Primorskem, znanstveno Raziskovalno središče. Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko.

- Rozman, A. (2008). *Zaposlene ženske in starševstvo* (Diplomsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- Rozman, P. (2009). *Prepoznavanje pravic študentskih družin* (Diplomsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- Rupnik, V. (2015). *Ženske in vzpostavljanje ravnotežja med družinskim in poklicnim življenjem* (Diplomsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- *Statistični urad Republike Slovenije.* (2019). Pridobljeno, 17. 7. 2019, iz https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/17/95
- Stropnik, N. (2002). *Socialni položaj mladih družin.* Gradivo MDDSZ. Ljubljana: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.
- Šegula, J. (2012). *Starševstvo in študij* (Diplomsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- Študentska organizacija Slovenije (2018). *Študentske družine*. Pridobljeno 13.11.2018 s
- Švab, A. (2001b). *Socialni položaj študentskih družin v Ljubljani – analiza stanovanjske preskrbe študentskih družin v Ljubljani ter možnosti ukrepov za izboljšave na primeru Ljubljane*. Ljubljana: Mirovni inštitut
- Švab, A., (2001a). *Družina: od modernosti k postmodernosti*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- Verbič, U. (2016). *Ali obstoječa ureditev ukrepov usklajevanja poklicnega in družinskega življenja spodbuja enakost spolov* (Magistrsko delo). Pridobljeno iz Repozitorija Univerze v Ljubljani
- Viški vrtci. (2019). *Študentski domovi*. Pridobljeno, 15. 7. 2019, iz https://viskivrtci.si/lokacije/studentski-domovi/
- *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-K)* (2016). Ur. l. RS 75/2016
- *Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1)* (2014). Ur. l. RS, št. 26/2014
- *Zakon o subvencioniranju študentske prehrane (ZSŠP)* (2014). Ur. l. RS 86/2014
- *Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS)* (2010). Ur. l. RS 62/2010
- *Zakon o visokem šolstvu (ZVis)* (2012). Ur. l. RS 32/12

8 PRILOGE

Priloga 1: Zapisi intervjujev z označenimi izjavami

Intervju 1 – par oseba A in oseba B

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

A: Stara sem 20 (A1), študiram specialno in rehabilitacijsko pedagogiko na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, 1. letnik (A2), sin je star 4 mesece (A3).

B: Star sem 21 (B1), študiram na Fakulteti za elektrotehniko na UL, 3. letnik (B2), oba redno študirava (B3). Živiva v študentskem domu (B4).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja?

A: Vedela sem, da želim naprej redno študirati (A4), sva pa zmenjena, da je partnerjev študij prioriteta (A5), moj študij je na drugem mestu, prvo poskrbim za sina (A6). S tem, da veva, da imam jaz vedno možnost da naredim pavzo in dobim prilagoditve (A7). Načeloma sva zelo enakomerno razporejena (A8). Jaz očitno malo več skrbim za sina, ker se dojiva (A9).

B: V najhujšem primeru bi jaz delal normalno faks, ona pa bi bila doma s sinom (B5). Prednost je, da jaz diplomiram (B6). Diploma je minimalna, zato sva se dogovorila, da bom to naredil. Če bo čas, bo pa tudi partnerka delala faks redno. Ugotovila sva, da se lahko oba toliko prilagodiva, da je čas za oba (B7).

Kako poteka vaš tipičen dan med tednom?

A: Nimava rednega urnika (A10). Vsak dan se sproti prilagajava glede na to, kakšne so obveznosti. Jaz hodim samo na vaje, nimam usklajenega urnika (A11). Veliko pomagajo starši (A12). Največ se okoli tega vrti dan, kje moram biti kdaj in kdo ima čas paziti sina (A13). To pomeni, da ga včasih peljem v center k očetu in na faks potem pa nazaj v center po njega.

B: Zjutraj se zmeniva, če se nama kakšne obvezne stvari prekrivajo, takrat ga dava njenim staršem, ki so iz Ljubljane, da ga pazijo, ali pa komu drugemu (B8). Jaz normalno hodim na faks, pridem domov ali ostanem malo dlje in delam v laboratoriju (B9). Ona gre na faks, pride nazaj.

A: Kuham, včasih jem pri naših (A14).

B: Nič posebnega, je pa veliko prilagajanja (B10).

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

A: Ko sva izvedela za nosečnost sva povedala staršem. Smo se pogovarjali o podpori, predvsem finančni (A15). Ob rednem študiju in starševstvu težko še delaš (A16). Partner je sicer začel delat na faksu (A17). Mogoče bi se dalo brez pomoči staršev, je pa odvisno od meseca, koliko zasluži (A18). To je iz finančnega vidika. Moji prevzamejo tudi varstvo sina, ker so iz Ljubljane (A19). Njegovi so iz Logatca, pa prevzamejo sina, ko smo na obisku, da se midva malo razbremeniva, odpočijeva (A20). Na splošno naju podpirajo, so imeli dober odziv (A21). Imava moralno in čustveno podporo (A22). Preden sva prišla v študentski dom, sva dva meseca živela pri naših, so nama odstopili eno sobo (A23). Je pa bilo zelo naporno, ko sta živeli skupaj dve družini, dinamika se zelo spremeni, sva bila vseeno hvaležna za to (A24). Od drugih ljudi sva veliko dobila. Voziček, obleke (A25). Od staršev ene prijateljice sva dobila veliko opreme in oblačil (A26). Ena sošolka mi je pazila sina, ko sem jaz imela vaje (A27). Vsi se veliko ponujajo, težko pa izkoristiva ponudbo, ne veva, kaj bi jim rekla (A28).

B: Če je kriza greva k njenim staršem, vprašava, če imajo čas. Če to ni možnost, dvomim, da bi rekla kakšnim prijateljem (B11).

A: Predvsem zaradi tega, ker imajo svoje življenje, svoje obveznosti. Razumeva, da ne morejo kar tako vskočiti vedno (A29).

B: Če ni možnosti potem odpoveva obvezne stvari.

Kako imata organizirano varstvo otrok? Veliko sta o tem že povedala, ali bi še kaj dodala?

B: Samo to, da na začetku je bilo varstvo za krajši čas 2-3 ure največ (B12). Sedaj se je navadil že na flaško in formulo in bi lahko bil cel dan pri nekomu, če bi bila kriza (B13). Je navajen biti pri babici ali dedku (B14).

A: Prej smo bili časovno zelo omejeni, nisem si mogla načrpati velike količine mleka, sedaj smo bolj fleksibilni (A30).

Kako se preživljata, ali vama kdo pri tem pomaga?

A: Največ dobiva družinskih denarnih prejemkov in štipendij (A31). Dobiva starševski dodatek (A32), otroški dodatek (A33), mojo državno štipendijo (A34) in partnerjevo Zoisovo štipendijo (A35), ki jo bo zamenjal za državno, ker se to bolj splača (A36). Dobila sva enkratni znesek ob rojstvu otroka (A37).

B: Od staršev sva zmenjena vsak mesec določen znesek od vsake strani (B15). Zraven je pa, kar jaz v laboratoriju zaslužim (B16). Je pa odvisno od meseca. To je za zraven.

A: Zavedava se, da je prednost, da naju družini lahko finančno podpirata. Zavedava se, da če nimaš te možnosti, je lahko bistveno težje (A38). Starševski dodatek prejema partner, ker mu potem ne trgajo 15 % pri zaslužkih preko študentske napotnice (A39).

Kako preživljate prosti čas?

B: Ga nimava (B17). Včeraj je bil praznik in sva ga preživela doma, da sva si malo spočila (B18). En dan na teden si vzameva cel, da imava prosti čas (B19). Ponavadi ga izkoristiva za obisk družine, tudi ker nas želijo videti (B20). Ti povej, kako preživljava prosti čas, jaz mislim, da samo delava (B21).

A: Ne, včasih gledava filme zvečer, čeprav sedaj bolj poredko (A40). Manj kot prej. Veliko hodim na sprehode, po navadi, ker moram nekam priti . Velik del dneva hodim, ker moram nekam priti (A41). Bistveno manj je kakšnih dogodkov (A42). Mogoče kasneje, ko bo večji, bomo tudi bolj socialni (A43). Včasih grem na kavo s prijatelji (A44). Veliko ljudi se hoče dobiti, potem ko dobiš otroka (A45). Potem je kar težko usklajevati te obiske in kave (A46). Nič kaj posebnega.

B: V glavnem, da se druživa s kom, velikokrat z družinami (B22), rojstni dnevi (B23), da se midva spočijeva in sva doma (B24).

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Na kakšne ovire sta naletela pri študiju odkar sta starša?

A: Meni je pomagalo, da sem prvi letnik. Nisem imela pričakovanj glede študija in tudi glede starševstva (A47). Nekako sem kar šla v to (A48). Moja izkušnja je, da so na pedagoški profesorji odprti do tega. Šla sem vsakemu posebej predstavit situacijo. Bili so odprti (A49). Uredila sem si tudi status študenta starša, kjer mi pripadajo tudi prilagoditve. Zdi se mi, da je iz tega veliko koristnih prilagoditev, ki jih koristim (A50). Edina ovira je to, da mi pomaga če slišim predavanja, rada bi hodila ampak se zavedam, da bi to bilo preveč (A51). Profesorje sem prosila, če bi sošolka lahko snemala predavanja in da bi jaz posnetke poslušala. Vsi profesorji razen enega se s tem niso strinjali, to razumem (A52). Sedaj ugotavljam, da bi mi poslušanje predavanj vzelo veliko časa (A53). To je moja edina izkušnja, da so me zavrnili.

B: Jaz imam tudi status starša, sem si ga naredil za vsak slučaj. Nikol ga ne koristim, se tudi ne izpostavljam (B25). Nobenemu še nisem povedal, da sem starš (B26). Ne rabim prilagoditev, ker imam otroka, hočem se zavezati, da naredim obveznosti, ne glede na situacijo (B27). Potrudim se, da se držim rokov. Če se mi bo kjerkoli zalomilo bom status koristil (B28). Zaenkrat nama znese, da lahko normalno delam in vse naredim pravočasno (B29).

A: V zimskem izpitnem obdobju si ugotovil, da ne bo šlo (A54). Tudi to, da smo bili pri nas doma, kjer je zaprto okolje in živeti z nekom. Dva izpita si je pustil za poleti (A55).

B: Ja, vsa leta sem vse naredil v prvo, sedaj pa zaradi okolja, kjer sem bil, in sina, mi je čisto padla motivacija (B30). To bom naredil avgusta.

Kakšen se vama zdi odnos fakultete/ profesorjev do vaju odkar sta študenta starša?

A: Težko primerjam, ker ko sem prišla na faks sem bila že noseča (A56). Vsi profesorji so bili presenečeni, imeli so pozitiven odziv, veliko jih je reklo, da so tudi oni imeli otroke v času študija. So me podprli (A57). Se mi zdi, da drugače gledajo name kot na druge študente. Tudi zato, ker jih je veliko tudi samih staršev (A58). Ena profesorica, ki ima tudi sama zelo majhnega otroka, se mi zdi da imaš avtomatsko drugačen odnos (A59). Si v drugačnem obdobju življenja. Mogoče celo bližje njej kot ostalim študentom. Vsi so zelo naklonjeni sinu (A60). Enkrat sem ga pripeljala na seminar, ker nisem imela varstva in je bila profesorica zelo navdušena. Ga je pohvalila. Zelo pozitivno izkušnja (A61). Včasih pa mi je že preveč, želim si biti čim bolj podobna ostalim, se mi zdi, da s tem, da sem starš zelo izstopam (A62). Tudi sošolke lepo sprejemajo to, vseeno se mi zdi, da se s tem zelo izpostavljam (A63).

Imata kakšne nasvete za bodoče starše študente?

B: Da se da, da je vse čisto izvedljivo. Dalo bi se tudi sam preživet, če bi hotel (B31).

A: Vse je odvisno od situacije. Dokler imaš podporo doma in podporo partnerja, to je najina situacija, v tej situaciji veva, da se da (A64). Priporočila bi študentski dom, je ugodno in prostorno (A65). Svetovala bi družinske prejemke in status študenta starša (A66). Povedala bi, da se da. Zdi se mi, pa da je lahko situacija zelo drugačna in težko rečeš, da bo šlo.

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imata čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

A: Jaz delam vse doma. Časovno je zelo razpršeno. 20 minut po 20 minut, čez dan (A67). Partner dela na faksu, dela doma (A68).

B: Delam, kadar vem, da imam v kosu vsaj tri ure časa, da se splača nekaj naredit (B32). Tukaj imam dovolj prostora in okolje da lahko kaj naredim, če sem motiviran (B33). Če sin ful joka, gre bolj počasi, ampak se da (B34). Vse je mentalna zbranost, če se ti da. Ne glede na to, ali bo otrok malo jokal, boš poskrbel za njega in delal naprej (B35). Drugače pa odkar sem v laboratoriju imam tudi tam mizico, kjer lahko delam. Tam je bolj delovno okolje kot tukaj (B36). Tam tudi drugi delajo na projektih in morajo nekaj naredit. Če kadarkoli tukaj ni dovolj mirno, ali pa se ne morem dovolj zbrati. Velikokrat potegnem po faksu, ali pa grem prej na faks in delam tam. Sem veliko bolj produktiven (B37). Drugače pa v vsakem primeru potem morava zvečer. Takrat je tudi otrok malo bolj siten, ker je že zaspan.

A: Takrat je bistveno lažje delati, če zaspi (A69). Sedaj še nima dolgih intervalov spanja, takrat jaz delam, če nisem kje drugje (A70).

Ali imata občutek, da je težje najti čas za študij odkar imata otroka?

B: Jaz ga sedaj najdem še več kot prej (B38). Sedaj sem bolj motiviran. Ker hočem, da imava prihodnost, da se odseliva. Zaradi tega več delam kot prej (B39). Prej nikoli nisem delal študentskega dela. Kot sedaj. Imel sem hobije, sedaj pa tudi služim denar (B40). Zame ni težje najti časa (B41).

A: Prvi semester, ko sem bila še noseča, mi je bilo lažje, ker sem lahko hodila na predavanja, sem se sproti učila (A71). Že to, da lahko slišiš snov, veš, kje si. Sedaj se moram usesti in predelati snov, kar so delali na predavanjih (A72). Če primerjam, kako sem se učila za maturo, bila sem utrujena in sem se zadnji dan učila več ur skupaj. Bilo mi je omogočeno, da se lahko usedem in delam več ur skupaj, če hočem. Sedaj tega ne morem (A73). Saj kampanjsko učenje ni dobro, ampak je fajn vedeti, da imaš možnost, da si zadnji dan vzameš samo čas za učenje, če je treba (A74). Težko primerjam res študij, ker prej nisem študirala.

Koliko sta prisotna na faksu?

B: Jaz sem na faksu vedno prisoten, redno hodim tako na predavanja kot tudi na obvezne stvari, vaje (B42).

A: Jaz pa hodim samo na obvezne stvari, na vaje in seminarje (A75).

Kakšen se vama zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

A: Od vseh sem dobila zelo prijazen odnos (A76). Sošolke na faksu so mi organizirale baby shower, prišle so na krst (A77). Zelo smo povezane, nas je tudi po številu malo. Zelo povezane, zelo sprejemajoče sošolke (A78). Se mi zdi, da imam v razredu drugačen status. Sej tudi druge ne hodijo na vsa predavanja, je pa definitivno drugačen status, ker sem mami (A79). Res je, da so bile moje sošolke zelo navdušene. Ne bi šla direkt svetovat drugim, naj imajo otroka (A80). Ni optimalna situacija študirat ob otroku (A81).

Intervju 2 – oseba C

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

Stara sem 25 let (C1), študiram na Biotehniška fakulteta na UL, 1. letnik 2. stopnje (C2), poročena (C3), dva otroka stara 1 leto in 2 in pol (C4).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja?

Zjutraj peljem jaz otroke v vrtec, en dan prej se dogovoriva, kdo gre po otroke v vrtec, odvisno, kako ima kdo čas (C5). Doma se glede skrbi za otroke sproti dogovarjava (C6), kuhava in pospravljava oba (C7). Večino stvari se sproti dogovarjava. Glede vzgoje se sproti zvečer pogovoriva, brez otrok (C8).

Kako poteka vaš tipičen dan med tednom?

Zjutraj se zbudimo (C9), otroke peljem v vrtec (C10), jaz grem na faks (C11), mož gre v službo (C12). Ko končam s faksom, če sem dovolj hitra, grem jaz po otroke, drugače gre mož. V primeru lepega vremena smo zunaj, uro in pol do dve (C13), gremo noter, se umirjeno igramo, zato ker se počasi pripravljamo na večer (C14). Sledi večerja, ki jo po navadi skuha mož, ker boljše kuha (C15). Sledi večerna rutina, najprej se umije mlajši otrok, nato še starejši, knjige, spanje (C16). Večino uspava mož.

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako preživljate prosti čas?

Sama probam prosti čas preživljati tako da raziskujem (C17), šivam (C18), ukvarjam se z glasbo (C19), razmišljam, da bi se spet začela ukvarjati z jahanjem (C20). Poskusiva se uskladiti, da imava tekom tedna vsak uro do uro in pol prostega časa, čas zase (C21).

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

Z obema družinama sva dobro povezana, se pokličemo (C22). Naju podpirajo, čeprav se ne strinjajo vedno z najinimi odločitvami, jih morajo sprejeti, ker sva odrasla in imava sedaj svojo družino (C23). Imava nekaj skupnih prijateljev, ki nama tudi ponudijo pomoč, predvsem glede varstva, zaradi urnika faksa in službe (C24).

Imata občutek, da sta bila pri odločitvi za družino podprta s strani matične družine, prijateljev?

Podpirali sta naju obe družini (C25). Ponudili so tudi finančno pomoč, ampak sva jo zavrnila, in smo se dogovorili, da nama pomagajo ob kakšnih večjih stroških (C26).

Kako imata organizirano varstvo otrok?

Mož ima v službi fleksibilen urnik, tako da lahko gre prej iz službe (C27), dopoldne so otroci v vrtcu (C28). Tudi jaz se na faksu dogovorim, od lanskega leta imam status študenta starša (C29).

Kako se preživljata, ali vama kdo pri tem pomaga?

Preživljava se sama (C30). Mož ima službo (C31), jaz pa prejemam otroški dodatek (C32) in državno štipendijo (C33). Nimava ločenega denarja, ko dobiva denar, ga dava skupaj in potem črpava ven (C34).

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Na kakšne ovire si naletela pri študiju odkar si mama?

Največji izziv mi še vedno predstavlja pisanje seminarskih nalog. To je daljše delo, ko se moraš skoncentrirat, predelati literaturo in strokovno napisati. Seminarske se ne da napisati v enem večeru. Zvečer, ko gredo otroci spat, jaz pišem seminarsko, mož pa poskrbi za otroke (C35). Glede učenja za izpite, se za tistih par dni oziroma toliko časa kot predvidevam, da bom potrebovala, da se naučim dogovoriva z možem, da pelje otroke ven ali pa se z njimi igra, tako da me ne motijo pri učenju. Čez dan to traja uro do dve, tudi zato da se otroci ne počutijo zapostavljene (C36). Da mama skozi dela in ata se skozi igra.

Kakšen se ti zdi odnos fakultete/profesorjev do tebe odkar si študent starš?

Moram reči, da sem pričakovala da me ne bodo tako resno jemali, ampak je kar pozitiven odnos vseh profesorjev, probajo iti na roko in pomagati (C37).

Imaš kakšne nasvete za bodoče starše študente?

Čim prej opraviti študijske obveznosti, ker nikoli ne veš, kaj pride vmes (C38).

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imaš čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

Največ dela opravim zvečer, v tistem času ko se otroci spravljajo spat (C39). To pa zato ker sem vedno najlažje delala zvečer in ostajam pri tem, takrat ko sem najbolj produktivna in najboljše delam (C40).

Ali imaš občutek, da je težje najti čas za študij, odkar imaš otroke?

Je malenkost težje, sploh ker ne moreš predvidevati situacije, kot na primer bolezni pri otrocih (C41). Mislim, da če se dobro organiziraš in imaš partnerja, ki pomaga je vse izvedljivo (C42).

Koliko si prisotna na faksu?

Hodim na obvezne stvari in tudi na določena predavanja (C43). Mislim, da če na predavanjih ne odnesem veliko, raje snov doma predelam in v tistem času naredim še kaj dobrega zase ali za družino (C44).

Kje se učiš, delaš za faks?

Skupinske seminarske naloge s sošolci lažje delam na faksu, tudi zaradi prostorske stiske doma in miru (C45). Če delam sama, mi je najlažje doma, ker imam vse poznano (C46).

Kakšen se ti zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

Večina sošolcev ni vedela, da sem starš (C47). Moram reči, da so bolj prijazni do mene. Bolj so pripravljeni pomagati, manj te jemljejo kot študenta ki »lufta«, ampak ti priskočijo na pomoč (C48). Ta letnik v katerega sem prišla je res pripravljen na vseh področjih pomagati od gradiva do pomoči pri iskanju člankov (C49). Sedaj imam druge sošolce kot prej. Glede na to, da je toliko mlajša generacija sem pričakovala da ne bodo razumeli oziroma da bodo to jemali kot da se ven mečem s tem, ampak so večinoma zrelo reagirali (C50) in glede na to da jih poznam šele dva meseca mislim, da so tudi odnosi v redu (C51).

Intervju 3 – oseba D

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

Stara sem 27 let (D1), študiram na UL, Filozofska fakulteta, oddelek za geografijo (D2), poročena (D3), otroka stara 3 leta in pol in 1 leto (D4).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja?

Oba dokaj enakovredno sodelujeva, odvisno kdo ima v tistem trenutku več časa (D5). Edino mogoče je mož bolj zadolžen za avto, jaz pa za pakiranje (D6). Za kuhanje, skrb za otroke, čiščenje lahko oba, se sproti prilagajava (D7), če je mož v službi potem jaz, sedaj ko pišem magistrsko pa mož več prevzame (D8).

Kako poteka vaš tipičen dan med tednom?

Zbudimo se nekaj čez šest, ko se najmlajša zbudi (D9), začnemo z zajtrkom (D10), mož gre v službo (D11), jaz zrihtam hčerke in jih peljem v vrtec (D12). Ko sta onidve v vrtcu, delam za magistrsko nalogo (D13), skuham kosilo (D14), grem po hčerke v vrtec (D15), mal čez štiri pride mož domov, še on poje in potem smo skupaj (D16). Smo zunaj ali počnemo kaj drugega (D17). Okoli šestih se po navadi začnemo pripravljati za spat (D18), tuširanje (D19) in večerja (D20). Okoli osmih sta hčerki v postelji in spita, velikokrat tudi midva (D21).

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako preživljate prosti čas?

Kot družina radi gremo v Tivoli na igrišče ali pa plezat (D22), ker je bil mož inštruktor športnega plezanja (D23). To gre mož včasih tudi sam s starejšo hčerko, ker ji je zelo všeč (D24). Velikokrat gremo

na Rožnik, ker je puncama všeč, ker lahko gor flancat dobita (D25). Gremo tudi s kolesom (D26), velikokrat mož punce sam s kolesom kam odpelje, sploh sedaj, ko je čas za magistrsko (D27). Mojega prostega časa ni ravno veliko, sploh sedaj ko pišem magistrsko (D28). Nazadnje sem šla v kino, gledat en film ki ga nobeden drug ni želel z mano gledat (D29). Pa knjige rada berem takrat (D30). Nazadnje sem šla s par mamicami v Podčetrtek za vikend (D31).

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

Z obema družinama smo v dobrih odnosih (D32). Dokaj velikokrat gremo na obisk ali pa oni pridejo k nama (D33). Pri možu doma imamo veliko stvari, ker jih tukaj v stanovanju ne moremo imeti, ni placa (D34). Tam imava tudi eno sobo, ki sva jo zrihtala pred otroci, tako da če gremo tja med kakšnimi prazniki ali počitnicami, gremo za več dni (D35). Je fajn zamenjati okolje (D36). Poleti je fajn zamenjati okolje, poleti je hladneje kot v Ljubljani (D37). Njegovi starši ali sestra malo popazijo punci, da imava malo časa za sebe (D38). Smo v dobrih odnosih (D39). Jaz ločim prijatelje, ki nimajo otrok in nimajo družine, in tiste, ki imajo družine (D40). Tisti, ki nimajo otrok, so ostali na Štajerskem ali pa so doštudirali in imajo drugje službe (D41). Tako da se bolj malo vidimo in smo v stiku bolj preko socialnih omrežij (D42). Tukaj v Rožni je veliko družin, z nekaterimi smo si bolj blizu kot z drugimi in smo si v podporo in si pomagamo (D43).

Kako imata organizirano varstvo otrok?

Otroka sta v vrtcu (D44). Drugače sva redko dala komu otroke čuvat. Po navadi se organizirava tako, da ni treba (D45). Če pa že, so sosedi kaj popazili (D46) ali pa kdaj babice, recimo (D47). Nazadnje ko sem šla v Podčetrtek, se je babica javila, da je imela punce za vikend in je bil še mož fraj (D48). Pogosteje moževa mama, ker je bližje in mlajša od mojih staršev (D49).

Kako se preživljata, ali vama kdo pri tem pomaga?

Ko sva dobila prvo hčerko, sva bila oba študenta in sva oba veliko delala preko študenta. Jaz do poroda, mož pa še potem (D50). Ko sva se odločala za otroke sva naračunala, da bi lahko sama zmogla (D51). Nikoli nisva rekla, da kaj rabiva, ampak so starši kupili (D52). Za rojstni dan vprašajo, kaj rabijo in kupijo (D53). Moji imajo kmetijo in dajo jajca, meso in take stvari (D54). Pomoč v smislu da sami prostovoljno dajo, ni nama bilo treba da bi rabila (D55). Pri nama je vedno finančno šli skozi (D56). Sedaj je mož zaposlen in jaz sem študentka, prejemam samo otroški dodatek.

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Ali lahko malo razložiš, kako sta imela status odkar sta starša?

Ko sem zanosila, sem bila v drugem letniku magisterija (D57), mož je bil prvi letnik magisterija (D58). Faks sva začela skupaj, midva sva bila skoz sošolca (D59). Mož je potem padu, zato ker je začel nekje

delati, kjer je sedaj zaposlen, in so takrat potrebovali nekoga, ki ima več časa (D60). Jaz sem naredila vse izpite in avgusta rodila (D61). Potem sem imela dodatno leto zaradi materinstva in mož je v tem času naredil prvi letnik (D62). Naslednje leto sem bila absolventka in je mož naredil drugi letnik (D63). Potem sem podaljšala absolventski status, ker sem bila ponovno noseča in je mož zaključeval študij (D64). Nisva mogla oba zaključit in jaz nisem mogla več veliko delati (D65). Potem je mož zaključil in se zaposlil (D66), jaz pa imam ponovno materinsko leto za drugo hčerko (D67).

Na kakšne ovire si naletela pri študiju odkar si mama?

Pri meni je bila ena večjih ovir, ko je šla hčerka v vrtec, ko sem se mogla ponovno spraviti iskati temo za magistrsko nalogo (D68). Težko mi je bilo se nazaj spravit delat, mogoče bi bilo lažje iti nazaj na faks (D69), doma je bilo težje, vmes sem tudi opravljala prakso, ampak tam nisem imela težav, ker imam družino (D70). Mogoče imam največje težave sedaj, ko pišem magistrsko in sta punci pogosto bolni, ko so otroci bolni in moraš vse pustiti (D71).

Kakšen se ti zdi odnos fakultete/ profesorjev do tebe, odkar si študent starš?

Na našem oddelku sploh ni problema (D72). Ko sem bila še na prvi stopnji je ena sošolka rodila in se je lahko zmenila, da ji ni bilo treba biti vedno prisotna in da je imela izredne roke (D73). Če me dolgo ne vidijo me tudi vprašajo po otrocih, na osebnem nivoju so pozorni (D74). Pri nas se je dalo vse zmeniti, še preden je bil status študenta starša (D75).

Imaš kakšne nasvete za bodoče starše študente?

Če jim rata tako splanirati, kot je meni je najlažje. Je optimalno. Bi bilo veliko težje, če bi imela še obveznosti na faksu (D76).

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imaš čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

Delam dopoldne, ko sta punci v vrtcu, pa še kdaj popoldne, ko je mož z hčerkama (D77).

Ali imaš občutek, da je težje najti čas za študij, odkar imaš otroke?

Ja, je težje, ali more nekdo otroke pazit ali pa sta v vrtcu (D78). Brez otrok se lahko odločiš, kdaj imaš čas (D79).

Kje se učiš, delaš za faks?

Delam doma, ne hodim v knjižnico ali na faks (D80). Včasih grem v TV sobo ali učilnico v študentskem domu (D81).

Kakšen se ti zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

V bistvu so bili kar veseli. Veliko jih je potem tudi imelo otroke. Res je, da se takrat nismo več družili, ker smo zaključili (D82). Smo pa še vedno v stiku in podpiramo (D84).

Intervju 4 – par oseba E in F

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

E: 26 let (E1), UL, Teološka fakulteta, Teološke in religijske študije, enota v Mariboru (E2). Prvi otrok star 2 leti in drugi 4 mesece (E3).

F: Star 26 let (F1), UM, Filozofska fakulteta, Nemščina, pedagoška smer in Slovenski jezik in književnost, druga stopnja, zaključujem, pišem magisterij (F2)

E: Živela sva v študentskem domu v Mariboru pol leta (E4), potem sva dobila možnost, da si prenoviva vikend, tja sva se preselila (E5). Tako da sva na svojem. Oba sva na tej točki študija, da si lahko to privoščiva (E6).

F: Oba sva si uredila status na fakulteti, da sva lahko manj prisotna (F3).

Kako sta ta status uredila? Je to status študenta starša, ki je na UL?

F: Tega na UM še ni, sta dva statusa, za posebne potrebe in za prilagojen študij (F4). Jaz sem si uredil status s prilagojenim študijem (F5). Odvisno pa je od vsakega profesorja posebej, kako ti bo to omogočil (F6).

E: Pri meni ni bilo nič potrebno urejati, saj je naša fakulteta tako odprta, da se lahko vse dogovoriš (E7). Od sedmih v letniku smo že štiri mamice (E8).

Tvoja izkušnja je, da ne potrebuješ posebnega statusa za prilagajanje študija?

E: Ja, zato ker je taka fakulteta. Vzela sem materinsko leto, nisem uspela diplomirat (E9), dala sem prošnjo za podaljšanje zaradi nosečnosti (E10). Sedaj imam pa možnost še enkrat podaljšat status, ker imam dojenčka (E11). Ni mi težko napisati prošnje in jo nasloviti na komisijo, ker vem, da jo bodo odobrili (E12). Jaz sem tudi opravila že vse predmete preden sem zanosila, tako da so se mi stvari poklopile (E13).

F: Vidi se razlika, da ona študira humanistiko. To je čisto drugače kot pri meni, ker študiram družboslovje (F7).

E: Jaz sem vzela materinsko leto, nisem uspela diplomirat. Dala sem prošnjo za podaljšanje, ker sem bila takrat že noseča in sem imela težave (E14). Imela sem veliko slabosti in bila sem napotena k psihologu, takrat so mi podaljšali status (E15). Sedaj pa lahko status zopet podaljšam, ker imam še enega otroka (E16). Ni mi težko napisati prošnje in jo poslati na komisijo, ker vem da bodo odobrili, ni

nobenega razloga, da ne bi (E17). Ni zafrkavanja, kar vidim, da je na njegovem faksu. Pa fajn je, da sta oba otroka doma, všeč mi je, da nista v vrtcu (E18). To je tudi en razlog, zakaj je bilo logično da se odločiva za otroka že sedaj (E19). Oba verjameva in veva, da je za otroka najboljše, da je s starši, vsaj prva tri leta (E20).

Kako imata urejeno varstvo?

E: Imava oba otroka doma, tudi midva sva oba doma (E21). Hkrati pa oba morava študirati (E22). Sej se zdi, da ne rabiš miru, ampak moraš kaj prebrati, kaj napisati (E23). Sedaj ko imava večje stanovanje, se lahko eden umakne in ima mir pri delu (E24). Eden drugemu pomagava pri faksu, ker imava na faksu tudi podobne stvari (E25). Varstvo sva rabila, kadar sva oba kam šla, kar pa se zgodi zelo redko (E26). Na voljo nama je moj oče, ki je upokojen in lahko pride pazit otroka (E27). Ampak on je starejši, težko mu je s tako majhnimi. Starejšega otroka je že čuval, mlajšega pa še ni.

F: Predvsem sva ga prosila, da je starejšega popazil, ko je bila ona noseča, v porodnišnici, ko je šla kakšen izpit zagovarjat in sva šla oba zaradi visoke nosečnosti in je težje vozila (F8). Imava tudi z moje strani starše, so se ponudili (F9). Jih pa nisva izkoristila, ker so bolj oddaljeni (F10). Načeloma so rekli, da lahko. Se znajdeva tudi sama (F11).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja?

E: Midva sva zadnje tri leta ogromno delala na nepremičnini, da sva jo uredila in je primerna za bivanje (E28). To je on počel. Še sedaj je na vrsti urejanje okolice in tehnične stvari, ki jih poskrbi on (E29). Jaz delam večinoma gospodinjska opravila in kuham, ampak mi tudi on pomaga (E30). To delat skoz, to ženskam zraste čez glavo. Vse se ti zagabi, ne moreš več jesti, ker skoz samo kuhaš. Kar naenkrat padeš v enoličnost (E31). Potem on prevzame, kaj novega skuha in se vse spremeni (E32).

F: Oba delava vse (F12).

E: Ni neke frustracije. Zadnjič sva imela konflikt, pa je potem pospravljal pa kuhal pa pral, in je reku, da je to kar v redu, da mu ni dolgčas (E33). Dejansko imaš hišo polno enega gospodinjskega dela, vzgoje in skrbi za otroka, on je skoz glasen (E34). V bistvu v sredi tega ti je pa dolgčas, ker se moraš prisilit da se udejstvuješ z otrokom. Se je treba usest, je treba vzet material, je treba nekaj naredit (E35). Če se ne prisiliš padeš v en tak…

F: Otroci tudi ponujajo takšne dodatne projekte (F13). Sedaj urejamo okolico, bi lahko kakšna igrala (F14) naredil pa ogromno stvari. Ampak se moram kar nazaj držat, da ni preveč. Zdaj smo peskovnik uredili pa klopce (F15). Zdaj sem se pa kar ustavil, da mam še čas za faks (F16). Te hitro potegne stran.

E: Pa hitro teče čas, ko imaš otroke. Eno leto takoj mine, ti pa še vedno nisi napisal tistega kar bi mogel (E36). Vsak dan je isti, v bistvu se počutiš, kot da si v enem takem dolgem dnevu (E37). Ne smeš v depresijo past, moraš biti srečen, moraš znat biti srečen, ker je enolično (E38). Ljudje si mislijo, ja sej v bistvu nič ne delata, doma sta in uživata z otroci (E39). Ampak je naporno (E40). To ne pomeni, da boš avtomatsko srečen. Pa še midva sva skoz skupaj. Midva sva bila poročena leto in pol ko sem starejšega rodila . Midva sva že štiri leta skoz skupaj, že odkar sva poročena. Jaz sem včasih zelo presenečena, da je to sploh možno, da nama gre tako v redu (E41).

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

F: Jaz veliko razmišljam o tem. Jaz sem imel vedno veliko prijateljev. Že ko začneš hoditi z nekom, se ti ta krog oži. Imaš ene prijatelje, za katere moraš imeti veliko časa, ali pa jih pač ni. Ostanejo samo tisti najbližji. Potem poroka, otroci, krog se oži (F17). Res moraš vlagati, da obdržiš stik (F18). Na faksu nikoli nisem imel veliko priložnosti, ker sem dvopredmetni. Sem edini v moji generaciji te smeri. Imel sem ogromno prekrivanja predmetov in nikoli, da bi se lahko povezal med predavanji in da bi se lahko tudi potem družil (F19). Imel sem eno skupino znancev, smo hodili na pijače. Nek skupen krog prijateljev sva obdržala (F20). Se trudiva zdaj, ko imava otroke, pa faks, pa obveznosti še vzdržujeva. Zdaj bodo lepi dnevi, bomo kakšen piknik naredili (F21). So pa prijatelji vsi brez otrok (F22), razen v družini.

E: Ja, moja sestra ima zdaj otroka in je tudi študentka (E42).

F: Ta prijateljstva lažje vzdržuješ, ker imaš nekaj skupnega (F23).

E: Čeprav naju ne razumejo, ker imajo drugačno izkušnjo. Hodijo v službo, otroci v šolo ali vrtec (E43). Potem je malo tega, da se ljudje, ko izbereš poseben način življenja ali pa ne greš po ustaljeni poti, počutijo slabo, samo zato ker gredo oni po drugačni poti. Vidijo stvari črno-belo, ti si pa vmes v sivi coni (E44). Hkrati nisi v službi, hkrati imaš nek dohodek in status, ne morejo ti nič. Nisi brezdelen. Ne morejo te popredalčkati (E45). Hkrati lahko daš vse, lahko daš vse partnerju, lahko daš vse otroku, lahko daš vse tudi svojemu delu, ki je študij (E46). Z družino sva se… bilo je zanimivo, burni dogodki so bili, prej sva bila člana ene cerkve, verske skupnosti, manjše. Njegovi starši so noter, on je tudi odraščal tam noter. Midva sva to zapustila po poroki (E47). Njihov način življenja nama je sedaj v bistvu tuj. To je zelo striktna protestantska, brez alkohola, nič dela v soboto (E48). Moja družina je bila pa ločitev, v tem času sta se obe sestri odselili od doma. In se iščeš nazaj. Se pa vsi razumemo. Se imamo lepo (E49). Je pa res, da sva midva človeka intenzivnih stikov. Zelo veliko vloživa v osebo. Tudi če vmes mine dve leti, brez da bi se slišali, ko se vidimo nazaj je na enako globoki ravni. In taki stiki niso možni vsak dan, ko imaš otroka (E50). Skozi celo življenje se veže taka globoka povezanost s temi osebami. In oni vejo,

da so tukaj, se nič ne spreminja (E51). Če imaš pa ti plitke, vsakdanje stike, hitro pozabiš, ker nisi na tekočem (E52). Midva pa ne rabiva biti na tekočem, ker sva povezana z osebami. Osebno pač, se razumemo (E53). Ni nobene tesnobe na tem področju, da bi nekaj rabila. Mislim da sva dobro socialno opremljena že samo zaradi družine, ki je velika (E54).

F: Dva moja prijatelja, s katerima sem si bil res blizu, eden se je odselil v Španijo, ker je dobil pripravništvo in se je tukaj oddaljenost povečala, eden pa je bil avtoprevoznik in je bil odsoten. Tukaj je hecna situacija nastala, da smo se zelo malo družili (F24).

E: Pa onadva nimata podobnih izkušenj, sta še daleč od tega, da bosta imela družino.

F: Ohranjamo stike, ne glede na to. Že ene 10 let smo dobri prijatelji.

E: Midva sva bila sošolca v srednji šoli (E55).

Kako se preživljata, ali vama kdo pri tem pomaga?

E: Nekaj časa sva dobivala preživnino od staršev (E56), on še sedaj dobiva štipendijo od očeta, jo je že prej dobival, njegov oče ima s.p. in štipendira svojega otroka (E57). Jaz sem dobivala od mame preživnino, sicer nekaj majhnega, ker ima minimalno plačo (E58). Vse to je bilo treba urediti, da sva midva lahko dobila denarno socialno pomoč (E59).

F: Sicer so te pogodbe potekle, ko sva oba dopolnila 26 let, ampak oče se je odločil, da mi bo še vedno pomagal (F25).

E: Čeprav sva že večkrat rekla, da ni treba (E60). Midva nimava najemnine, imava pač tiste tri položnice Saj ne rabiva (E61). Lahko denar vlagava v take majhne projekte, urejanja okolice (E62). Sicer sva imela oba štipendijo še do lani, kar v redu (E63). Pa otroški dodatek (E64) in starševski dodatek (E65). Dobiva nekje približno 1000 eur (E66). Je pa težko urejati stvari, ker dobiš nakazila trikrat ali štirikrat na mesec (E67). Enkrat plačaš položnice, enkrat greš v trgovino, potem razmišljaš, če moraš tisto, kar si zdaj dobil dat na stran, da boš imel do naslednjič, ko dobiš. Saj je grozno, ker v bistvu čakaš denar (E68).

F: Sva pa tudi iz različnih okolij, ona se je mogla večkrat soočat s tem, da je sama imela svoje finance prek (F26).

E: Vso to birokracijo jaz urejam že odkar sva se poročila. Da je on dobil štipendijo, da sva ustanovila svoje gospodinjstvo (E69). Vse te stvari, moraš biti res pismen. Ogromno ljudi tega ne razume, ni jim jasno in ne gre (E70). Imela sva tudi neke težave, ker sva menjala center za socialno delo (E71). Prej sva bila v Mariboru stalno prijavljena in sva se selila (E72). Prišlo je do nesporazuma. Študentje moramo imeti v nekaterih primerih, če se center tako odloči, pogodbo o aktivnem reševanju socialne problematike. Midva sva jo imela že v Mariboru, potem nama je vso socialno pomoč za pol leta označilo kot neupravičeno prejeto socialno pomoč (E73). Ker nisva imela, mogla sva se prijaviti na zavod.

F: Čeprav nama je bilo na sestanku izrecno rečeno, da ne rabiva bit nikjer prijavljena (F27).

E: Saj potem ni bilo nič, nisva dobila kazensko, da tri mesece ne bi mogla za socialno zaprositi. Morava samo iti tisto pogodbo podpisati. To včasih kar midva malo pritiskava in sprašujeva. Da povejo. Včasih dobiš občutek, kot da so socialne delavke tam, da ti onemogočajo, da bi kaj dobil. Na nek način dajejo informacije tako ali pa se jim zdi samoumevno, ampak je težko (E74).

F: Jaz sem imel slabo izkušnjo. To sem potem jaz prevzel, sem se pogovarjal. Nama je bilo rečeno, da ne rabiva biti prijavljena na zavodu, ker sva študenta. Potem nama je bilo rečeno, da morava socialno vračat, ker nama je bila dana neupravičeno (F28). Jaz sem argumetiral, da so nam oni rekli, da ne rabimo biti na zavodu. Da imamo hudo težavo zdej, samo če nama en mesec izpade dohodek, kako preživeti (F29). Odgovor je bil, da to ni njihova situacija, da naj se znajdeva. To je tako, program tako piše, zakon je tak (F30).

E: Celo imela je pripombo, da to bo treba vrnit. Sm rekla, a to je davčni dolg ali kako se to potem, je rekla, da bo šlo pa iz otroških dodatkov (E75). Posredno mi je zagrozila, da bova tudi brez otroškega dodatka ostala. Sicer ne vem, če je to res, ampak ne vem, zakaj tak odnos (E76). Mislim, da bi bilo smiselno nek ločen prispevek za študentske družine ustanoviti, da bi bil fiksen (E77) in da bi vseeno zraven lahko še kaj delala. Študentsko delo je tako nezanesljivo, da s tem ne moreš preživljati družine (E78). Oni ti pa, ko priložnostno nekaj zaslužiš, ti potem za tisti čas, ko boš dobil naslednjo odločbo, ti zmanjšajo dohodek socialne pomoči za ta denar in se ti ne splača. Enostavno ne pridobivaš izkušenj, ker ne delaš. Zavoljo izkušenj ali za 100 ali 150 evrov več tvegaš potem dohodek za nekaj časa (E79).

F: Do vseh teh groženj z odvzemom otroškega dodatka je prišlo po tem, ko je ona omenila, da imava v prihodnosti namen vso socialno pomoč odplačati (F31).

E: Če bo treba.

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Na kakšne ovire sta naletela pri študiju odkar sta starša?

F: Ja težko je študirati (F32).

E: Regionalna cesta čez Zidani Most, do Maribora. Nevarna je, jaz si ne upam iti z otrokoma tam (E80). Predolgo časa traja. Jaz imam srečo, ker imam v Ljubljani faks. So vsi profesorji tam, tako da tam vse urejam (E81).

F: Imela sva specifično težavo po porodu, je bila žena dolgo v porodnišnici (F33).

E: Imela sem sepso po prvem porodu (E82). Carski rez (E83) in sepso.

F: Smo bili cela družina en mesec v porodnišnici, ker je njeno življenje viselo na nitki (F34).

E: Jaz eno leto nisem nič delala za šolo (E84).

F: Nobeden od naju. Tako sva bila pretresena od te izkušnje, da sva vse usmerila v družino. V najin odnos, odnos z otrokom. Družina je bila prioriteta, ko vidiš, kako krhko je življenje (F35).

E: Pa dejansko čas si vzeti iz tega utečenega vsakdana, da narediš nekaj, kar je izven (E85). Hkrati pa je zanimivo, recimo ženske ko niso v tem statusu, recimo imajo službo in so na porodniški, ne bodo prišle v situacijo, ko bodo mogle otroke sekirat, pojdimo v Ljubljano na faks, gremo po knjige (E86). Meni so podaljšal status že zaradi nosečnosti in sedaj mam še dolg za nazaj in moram it na izpit. Pač sedaj moram iti na izpit (E87). Ni tistega, da bi bila res čist na off. Včasih se moram kar opomniti, čaki sej ti si na porodniški v bistvu. Ampak po vsej verjetnosti delam še več, ker med nosečnostjo nisem mogla (E88).

F: Jaz se spomnim, ko smo v porodnišnici preživeli en mesec. Zaradi ustaljenosti sem jaz vse delal v prvem roku takrat. Hodil sem takrat na pedagoške prakse (F36), obiski šol (F37). Na par teh stvari sem šel iz porodnišnice direkt na fakulteto ali na prakso (F38). Ko sem sedel tam in reševal pedagoški obrazec, sem si mislil, kaj sploh delam tam, žena mi umira, otrok lahko ostane brez mame, sedaj je trenutno brez očeta in sem nehal (F39). Naredil sem tri izpite v tistem času in to je to.

E: Vseeno si bil priden.

F: Iz navade.

E: Starši pa so malo nestrpni. Postajajo počasi. Če bova končala, pa če bo šel on v službo (E89).

F: Jaz imam še nekje dvanajst obveznosti, z dvema magistrskima nalogama (F40). Ampak sedaj sem začel. Oddal sem eno seminarsko po dolgem času (F41), po praznikih imam en zagovor in izpit (F42). Sem začel nazaj aktivno delati. To je bilo dve leti po njegovem rojstvu (F43).

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imaš čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

E: Jaz mislim, da si bolj motiviran, bolj si znaš čas vzet (E90). Jaz sem bila v Ljubljani, on je bil v Mariboru, sem isto delala stvari zadnji trenutek. Sedaj jih mogoče celo ne, sicer pa imam samo še diplomsko (E91). Bolj si motiviran. Meni je bilo lepo. On je bil v Nemčiji en čas, bila sem z otrokom sama (E92), imela sem zadnje izpite, pa je otrok zaspal na moji postelji, sem si nočno lučko prižgala in sem se na svoji postelji učila (E93). Taki lepi spomini so to. Veš, zakaj delaš (E94).

Kakšen se ti zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

E: Pri nas je veliko mamic.

F: Že ko sem se poročil, sem imel veliko kritik. Kako sem si to dovolil narediti in potencialno njim, od česa bom živel, kaj razmišljam (F44). In pol bodo še otroci in so bili res, otroci so prišli.

E: Mu je bilo kar težko. Začeli so ga zavračati, kar je pa problem, če imaš ogromno skupinskega dela in če si ti ogromno stvari pokriva, tako kot se je njemu, in je bilo treba pridobivat materiale od njih (E95). Ni bilo nič razumevanja, totalno so ga preskočili. Sošolke, ki so mu prej pomagale, je bilo konec, imeli so ga za zabušanta (E96).

F: Čist kafkovsko, tujec med tujci. Že Dolenec sem ali pa Posavec med Štajerci, edini ki študiram dvopredmetno tako kombinacijo, edini, ki se mu je vedno vse prekrivalo, nikoli se nisem mogel nič zmenit, potem pa še to, družina. Tako da je bilo kar napeto (F45). Ampak se da, lej, na koncu smo še vedno kolegi. Potem tudi tisti, ki so bili najbolj, kaj jaz razmišljam, smo potem šli skupaj na pijačo in so povedali, da so govorili iz strahu, ker jim ni vseeno za mene, za kolega (F46). Moram na žalost povedati, da ta stereotip Filozofske fakultete v Mariboru je kar prisoten. Ta feminizem, nek nerazgledan. Da je odločitev za družino pri mladih letih nekaj nazadnjaškega, nekaj, kar ne bi smelo soditi v našo kulturo (F47).

E: Tudi od odraslih ljudi, ki imajo otroka starega toliko kot najin najstarejši, sva dobila komentarje, joj, vidva pa sta tako mlada, midva sva počakala, da sva se našla, malo sva potovala (E97). Kar opravičevati se začnejo, zakaj. Midva sva se tako odločila, zdi se nama naravno, lahko bova mela otroke tudi, ko bova starejša (E98).

F: Ali pa nikoli več.

E: Super je lahko življenje, različni smo in različno se odločamo. Lahko se bogatimo (E99).

F: Mi zdaj potujemo z otroki. Jaz rad grem z vozičkom kam (F48).

E: Luštno je. Dejansko se veliko nekih načinov, različnih družin. Ljudje imajo polna usta, dejmo biti tolerantni, dejmo se sprejemat (E100). Ampak najbolj tradicionalna oblika mlade družine, ti rečejo, pa kaj sta zmešana, kako bosta pa živela (E101). Mogoče je pa boljše, sva bolj motivirana, ker bolj veva, vse je pred nama (E102). Midva vidiva, midva imava konflikt s sestro, s to, ki je sedaj rodila, njen mož je v službi, vzela sta kredit, kupila hišo. Ona je študentka, skoz je sodelovala, imela študentsko delo, sedaj je na porodniški in piše diplomo. Ampak mi je rekla, kaj ti ne misliš iti nič v službo, čeprav sem na porodniški, tako kot ona. Samo ona se počuti na nek način, da ima kredit in hišo in službo in je tako ona upravičena do porodniške (E103). Ima tisti okvir, ona ne bo razmišljala, potem bo otroka dala v vrtec in bo službo iskala. Jaz tega ne bi mogla narediti. Sem ji povedala, da bom šla v službo, ko bom našla svoje poslanstvo, ki bo večje od vzgoje mojih majhnih otrok (E104). Mogoče bom šla celo doktorat delati (E105). Sestra je bila šokirana, kdo mi ga bo pa plačal (E106). Če mi je sedaj najpomembnejša družina (E107), kaj bi bilo lahko moje poslanstvo čez deset ali petnajst let. Tako da bi bila jaz takrat že strokovnjak. Ne potrebujem prej pogodbe o zaposlitvi, ampak iz znanja. Ona je drugačen človek,

razmišlja v drugačnih konceptih, ne rabim biti konflikt na osebni ravni. Vedno ji lepo razložim, poglej, različne sva si, različno se odločava, različne poti bova imele, se pa sam odločiš, ni izgovora (E108). Ne pripeljejo te okoliščine, sam se odločiš.

F: Sva pa motivirana za delo (F49).

E: Ne toliko za delo, kot za udejstvovanje. Mogoče je malo žalostno zaradi stereotipa, da dobivaš socialno. Midva se nisva odločila za družino zato, da bi dobivala socialno pomoč. Midva sva se odločila za družino zaradi družine same (E109).

F: Hvala bogu, da je ta mreža.

E: Ja, je, zato, da si lahko pomagaš. Mislim, da je to super, mislim, da bi mogli študentsko družino še bolj razširiti, da bi se ljudje dejansko odločali za otroke med študijem. Takrat si najbolj, rasteš, učiš se, razvijaš (E110).

F: Pa škoda, da bi bil študij ovira za družino (F50).

Imata kakšne nasvete za bodoče starše študente?

E: Moraš biti prepričan vase, da si tega res želiš (E111). Vem, da nima vsaka ženska ali par idealnih pogojev, ko pride do tega, da zanosijo (E112). Verjetno veliko ljudi obžaluje fakulteto, ki so si jo izbrali, ko pride do tega, da imajo otroke. Če želiš imeti otroka se najprej pozanimaj, kakšno politiko vodi tvoja fakulteta do tega. Veliko je odvisno že samo od osebnosti referenta, administracije (E113).

F: Saj je bizarno, samo veliko vpliva na kvaliteto življenja.

E: Imaš referente, ki ti bodo vse povedali, vse naredili zate, še kavo bi ti skuhali, ko prideš k njim (E114), moža pa dobesedno nalajajo, kaj tam dela, kaj hodi k njim, ko ima vse napisano na internetu (E115). Pa pač nima, ker ima posebne okoliščine.

F: Pol leta sem se ukvarjal samo, da imam pravi naslov na dokumentih, da ne pride do administrativne napake, da zaradi naslova, ker sva se selila.

E: Midva sva za načrtovanje družine (E116). Ko sva se poročila, sem jaz za en semester naprej naredila izpite. Tako da imam skozi teh pol leta fore. V bistvu so mi zelo prav prišle (E117).

F: To je najboljši nasvet. Pa preden imata starša študenta otroke, naj prebereta vso gradivo, ko bosta rabila (F51). Ko imaš otroke, težje bereš. Saj pišeš pa razmišljaš lažje, pa izpite opravljaš. Za branje pa ni več veliko časa in energije. Čisto praktično zaspiš (F52).

Intervju 5 – oseba G

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

Stara sem 26 let (G1), študiram veterino, 6. letnik (G2), moja hčerka je stara tri let in pol (G3). Živimo v isti hiši kot starši mojega moža, imamo svoje stanovanje (G4), mož je zaposlen oziroma ima s.p (G5).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja?

Kar je delo znotraj hiše je večinoma na meni (G6). Ko se učim pade delo na minimum (G7), tudi mož mi pomaga. Mu ni problem skuhati pa varstvo (G8). Je pa to večinoma na meni, ker on dela (G9). Ko je izpitno obdobje je izredno stanje. Takrat se vse spremeni. Takrat se bolj potrudi, je več časa doma, kaj naredi po hiši. Pa padejo malo standardi. Tisti mesec se preživi (G10). Kar je zunaj hiše, je načeloma njegovo delo (G11). Imava vrt, kar je tudi moje delo Načeloma je tako, da je moje delo, če rabim pomoč pa tudi on vskoči (G12). Kar se tiče vzgoje in otroka je pa tako, za odpraviti v vrtec je malo odvisno, kdaj moram iti jaz v Ljubljano. Če moram biti zjutraj v Ljubljani, jo mož odpravi v vrtec, jo zrihta, ni problema. Drugače pa to jaz naredim (G13), iz vrtca jo grem jaz iskat, če tega ne morem, pride moja mama ali tašča. Mož bolj redko, ker pride redko popoldne domov (G14). Popoldne sem z otrokom (G15), okoli šestih pride mož in je več z njim. Takrat jaz pospravljam ali se učim (G16). Glede vzgoje sva precej usklajena. Jaz berem malo več knjig in mu povem, kar preberem. Debatirava o tem, o kakšnih vzgojnih prijemih. Tako tudi on to osvoji. Če naredi kakšno napako, mu povem, to ni v redu zaradi tega in tega, tako da vidi razlago za tem. Sva kar usklajena, če je kakšno trenje pa se o tem pogovoriva (G17).

Kako poteka vaš tipičen dan med tednom?

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako preživljate prosti čas?

Dojemam, da čas na faksu, je čas zame. Sem s svojimi prijatelji in delam, kar me veseli. Takrat imam čas tudi za kakšno kavo s prijatelji, da ni samo faks in hitiš domov (G18). Odvisno tudi, koliko je ura. Če končam faks pozno popoldne ne bom šla še na kavo za eno uro s prijatelji (G19). Drugače pa čas zame je, ko pogledam kakšno serijo (G20), grem v naravo (G21), grem tečt (G22), grem sama smučat (G23).

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

Moja mama je bila tudi študentska mama, me je razumela, kaj grem skozi. Rekla je že takoj na začetku, da bo težko, ampak ni tako težko, se da (G24). Smo kar povezani. Vsi so takoj ponudili pomoč. Večinoma mi pomagata mama in tašča (G25). Prijateljev niti nimam več toliko tukaj, da bi mi lahko priskočili na pomoč zaradi varstva (G26). Oziroma so prijateljice tudi mame, ki imajo svoje službe, tako

da se bolj popoldne družimo skupaj z otroki, ne toliko, da bi mi pomagali, da bi se takrat učila (G27). Itak si vedno tako splaniram, da se učim, ko je ona v vrtcu, in sem popoldne z njo (G28). Res ne rabim več toliko pomoči od drugih, edino če je kakšen dan pred izpitom ali da je osem ur premalo za se učit, da popoldne potegneš in rabiš varstvo za se učit (G29). Ampak načeloma sem se sprijaznila, da kar naredim, naredim, pol pa ni več. Probam čim več sama, da se ne zanašam na druge (G30). Sedaj ko je v vrtcu, je veliko bolj enostavno kot prvo leto (G31). Prvo leto, če sem se mogla učit, sem rabila varstvo in če ni bilo varstva dva dni pred izpitom, ga pač ni bilo (G32). Pač upaš, da bo šlo skoz in je šlo.

Kako imata organizirano varstvo otrok?

Dopoldne vrtec, potem pa če rabim so stari starši (G33).

Kako se preživljata, ali vama kdo pri tem pomaga?

Že od začetka se preživljava sama (G34). Z mojo štipendijo, prvo leto sem imela še starševski dodatek (G35), pa otroški dodatek (G36). Večinoma pa je na možu, ki ima svoj s.p (G37).

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Na kakšne ovire si naletela pri študiju odkar si mama?

Jaz niti nočem na faksu dosti razlagati o tem, da sem mama (G38). Že takoj na začetku sem videla, da so me začeli profesorji drugače obravnavati, začeli so mi gledati skozi prste (G39). To meni ni bilo všeč, da bom sedaj lažje prišla skoz, ker sem mama (G40). Vseeno je to tak študij, ko se moraš dokazati, pokazati svoje znanje in ne gre zato, da samo prideš skozi (G41). Tako da, dokler ni kakšnih problemov ali da rabim pomoč s strani profesorja, niti ne razlagam (G42). Načeloma kadar sem rabila pomoč, ko nisem mogla na izpit po par mesecev, kar je bila skoz bolna, sem pač rekla, koliko prej vam lahko sporočim, da lahko pridem na izpit, ker ne vem, ali bo čez dva dni ali čez en teden ali čez en mesec, ker trenutno res ne vem. Tako so rekli, da lahko pridem kadarkoli in ni problema (G43). Tako ali tako imamo večinoma ustne izpite in se da vse zmenit (G44). Ali pa ko imamo kakšne vaje, ko res nisem mogla, ko je bla bolna ali nisem imela varstva (G45). Prvo leto sem si bila tudi sama kriva, ker si nisem urnika prilagodila. Sem bila večkrat na teden do pozno popoldne na faksu, ampak je z varstvom šlo skoz (G46). Če bi še enkrat delala, sedaj ko gledam za nazaj, bi si zdaj razporedila, bi se dalo drugače, da bi vse imela dopoldne in bi imela popoldne prosto (G47). Edino kar je bil malo večji problem, sicer na koncu ni prišlo do te situacije – ko smo bili dežurni na urgenci, če je urgenca, bi mogla priti v pol ure v Ljubljano. Profesorju sem povedala, da v pol ure ne morem biti v Ljubljani, ker sem doma in imam hčerko. Ne morem pa biti cel teden v Ljubljani samo zato, ker bo mogoče urgenca. Profesor je malo težil, da so isti pogoji za vse, jaz sem upala, da urgence ne bo, če bi bila pa bi se naknadno kregala z njim (G48). Na koncu je ni bilo in ni bilo problemov.

Kakšen se ti zdi odnos fakultete/ profesorjev do tebe odkar si študent starš?

Kakšni profesorji začnejo biti zelo… V višjih letnikih imamo zelo individualen odnos. Pogosto delaš sam s profesorjem in se vmes tudi pogovarjaš. Če je taka tema in če se počutim tudi povem, da imam hčerko, jih zanima, kako usklajujem in kako mi gre (G49). Večinoma so vsi zelo sprejemajoči, se jim zdi fajn. Predsednik veterinarske zbornice je rekel, da super, da mi da še nasvet, naj imam hitro še enega. So lepo sprejeli. Tudi drugi profesorji so rekli, da so tudi mladi imeli otroke (G50). Kakšne druge veterinarke, ki delajo samo na karieri, me ne razumejo, kako moram iti domov in ne morem ostati še pol ure pri zanimivem predmetu. Ja, žal ne morem. Se mi zdi, da pri teh vidim malo manj odobravanja, ampak smo si različni, mi ne grenijo življenja zaradi tega, samo ne razumejo me (G51). Zdi se mi, da so vsi lepo sprejeli, nočem pa se preveč izpostavljati (G52).

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imaš čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

Večinoma se učim, ko je hči v vrtcu (G53). Za moj študij je učenje od osmih do treh premalo, in sem se sprijaznila, da si znižam nivo znanja. Ko sem bila še brez otroka, sem imela do sebe pričakovanja, da bom vse znala, da bom res dobra veterinarka, sedaj ko vidim, da vse skupaj ne gre, ker imam časa samo osem ur na dan, sem se začela učit po najpogostejših vprašanjih, tisto kar je res pomembno, ne grem v podrobnosti. Se nivo znanja zniža, ampak mislim, da se lahko tudi naknadno vedno naučim, če bom še kdaj karkoli rabila. Sedaj mi je važno, da grem skozi izpite in to je to (G54). Rajši bi, da bi več znala. Zdaj imamo zelo podobne predmete in snovi in če si se pri enem predmetu dobro naučil, lahko tudi pri drugem predmetu že veliko znaš in povežeš. Pa praktično znanje se mi zdi pomembno, že tri leta prostovoljno delam na eni kliniki enkrat na teden in, če vidiš eno bolezen v živo, si potem veliko lažje zapomniš, kot pa če prebereš v knjigi (G55).

Ali imaš občutek, da je težje najti čas za študij, odkar imaš otroke?

Vse je stvar organizacije. Ko sem bila še v Ljubljani in nisem še imela otroka, imaš čas za študij, ko si ga res sam vzameš. Ali greš na kavo s prijatelji ali pa se greš učit. Vse je na tebi. Res je odvisno ali se boš učil ponoči ali podnevi. Tukaj nisi več sam in je bolj odvisno od tega, danes imam obveznosti, kdaj se boš potem učil (G56). Če imam otroka v varstvu potem imam večjo motivacijo se učit, ker vem, da nekdo zanjo skrbi in da to ni samoumevno, pač moram opravičiti, da se takrat potem res učim (G57).

Koliko si prisotna na faksu?

V šestem letniku imamo zelo malo obveznosti na faksu. Imamo en glavni predmet in šest izbirnih, v vsakem semestru tri. Imamo zelo veliko prakse, ko imaš prakso ne moreš hoditi na predavanja (G58). Marca sem imela en težek izpit in en mesec nisem hodila na faks razen na res obvezne stvari. Potem

sem imela prakso in druge stvari, tako da na koncu je prišlo do tega, da pri izbirnih predmetih nisem bila niti enkrat na predavanjih, oziroma pri enemu sem bila samo dvakrat. Sem hodila samo na obvezne stvari (G59). Kar imam zdaj obveznega dvakrat na teden po dve uri, ni več tak problem. Vidiš tudi, koliko ti pomaga pri učenju, ali si na predavanjih ali nisi (G60). Če sem tam in profesor bere iz slajdov, nekaj ti pomaga, da si narediš svoje zapiske, ampak je preobsežna snov, da bi se sproti učil in je brezveze se sproti učit, nobeden se ne uči sproti, ker si toliko podatkov ne moreš zapomniti. Pred izpitom si zapomniš, prej pa rajši druge stvari delaš. Sem tudi taka, da moji zapiski niso dobri, tudi če hodim na predavanja si nikoli nisem znala narediti dobrih zapiskov, tako da mi sošolke precej pomagajo, tiste, ki znajo narediti boljše zapiske ali pa prijateljice, ki so že končale in mi dajo zapiske za celoten letnik (G61). Pač uči se. Zdaj že par let nimam svojih zapiskov. Če znajo drugi narediti boljše, zakaj bi se matrala narediti svoje zapiske.

Kje se učiš, delaš za faks?

Ko sem še bila v Ljubljani sem se rajši učila v knjižnici, greš nekam, v en prostor brez motečih dejavnikov. Tam sem se potem učila dvanajst ur na dan (G62). Zdaj tukaj so v knjižnici moteči dejavniki, ni tako dobro. Učim se kar doma, sicer je malo slabše, kot če bi bila v knjižnici. Doma zaklenem sobo in me ni (G63). Kdaj sem se šla tudi k mami učit domov (G64). Ko so sosedi zvedeli, da sem doma so hoteli, da jim pridem pogledat njihove živali.

Kakšen se ti zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

V bistvu so vsi zelo lepo sprejeli. Zanimivo mi je bilo, ko so prijateljice rekle, da mi bodo pomagale, rekle so, da bi one tudi isto naredile (G65). Nisem dobila občutka, da mislijo, da se bom vlekla ven. Veliko mi pomagajo, tudi za izpite sprašujejo, če rabim kakšno pomoč. Vsi so razumevajoči, razumejo, da moram iti prej domov, za en težek izpit, ko sem dobila 10, so se čudili, kako sem uspela dobiti tako dobro oceno, kdaj sem se imela čas učit (G66). Vsi pravijo, da me občudujejo, kako mi uspe vse narediti (G67). Če ne bi imela otroka, bi bila v Ljubljani, bi bila običajna študentka, bi verjetno imela več družabnega življenja, mogoče bi več zase naredila, delala na karieri, ampak se mi zdi, da bi bilo vse preveč lahko (G68). Če mi zdaj vse prav lepo znese, pa imam pol manj časa kot drugi, ne vem (G69). Vidim sošolke, naš študij traja eno leto več, ene sošolke so tudi padle en letnik, tako kot jaz, sošolke se že počutijo malo stare, še vedno so študentke. One bi tudi rade šle naprej, pa če nimaš fanta ali si ne upaš imeti otrok. Saj če se ne bi zgodilo, tudi jaz ne vem, če bi si zavestno upala met otroka tako zgodaj (G70). Vedno sem mislila, da bi imela otroka v absolventu ali v šestem letniku, tako zgodaj, v tretjem letniku pa ne. Ampak sprejmeš izziv (G71).

Imaš kakšne nasvete za bodoče starše študente?

Zelo fajn je, da imaš ozadje, da ti pomagajo, kdaj se gre samo za eno uro varstva (G72). In če nima tiste ure varstva, kdaj je to organizacijsko pomembno, imeti nekoga, na katerega se lahko zaneseš (G73). In

organizacija časa, ali si že po naravi tak ali pa si se primoran organizirat (G74). Ojej, pozabil sem iti po otroka v vrtec. Ne moreš si privoščiti takih stvari. Je dovolj organizacije. So tudi težka obdobja. Zame je bilo najtežje, ko je bila hči stara 7 mesecev, ponoči ni nič spala, jaz pa sem se imela veliko za učit. Sem si uredila varstvo dopoldne, da se bom učila, pa bi šla najraje spat (G75). Ko si tako utrujen, ampak se moraš učiti, ker imaš težek izpit čez dva tedna (G76). Tisto je bilo najtežje, zaradi stresa mi je potem tudi mleka zmanjkalo (G77). Se je tudi na psihi poznalo (G78). Potem ko je šla v vrtec, ko se je vzpostavil ritem, imaš vsak dan varstvo za toliko ur, sem si kar oddahnila (G79). Ker urediti za en mesec varstvo vsak dan je težko, pa tri ure niso nič pri nas, lih začneš, tri ure je premalo. Tudi moja mama je še v službi in je bilo bolj naporno tudi za njih, za taščo in za mamo, poleg svojih stvari še otroka varovati, dojenčka v bistvu (G80). Je malo drugače kot dva ali tri letniki, ki se sami zaposlijo. V bistvu je vsako leto bolj enostavno (G81).

Intervju 6 – oseba H

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

Stara sem 26 let (H1), zaključujem magistrski študij računalništva in informatike v UM (H2), napisati moram še magistrsko nalogo (H3). Imam dva otroka, prva je stara 2 leti in pol, druga pa eno leto (H4). Sem poročena (H5).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja? Kako poteka vaš tipičen dan med tednom?

Zdaj imamo tak urnik zadnja dva meseca, odkar je tudi mlajša hči v vrtcu. Mož gre v službo okoli pol sedmih (H6), je razredni učitelji (H7). Tudi on mora še napisati magistrsko nalogo, ampak sedaj uči. Jaz zrihtam punci, jih peljem v vrtec (H8). Sedaj imamo težavo z vrtcem. Prvi vrtec je blizu, tri minute z avtom, mlajša hči pa tega vrtca ni dobila, ker se je en dan prepozno rodila za prijave in jo vozim 20 minut v eno smer v zasebno varstvo s koncesijo. To mi dosti časa vzame. Je pa ceneje, ker je vrtec s koncesijo (H9). Rabim čas za pisanje magistrske, čeprav je v zadnjih mesecih prišlo toliko stvari vmes, da tudi ta čas ni bil dobro porabljen (H10). Potrudim se, da si vzamem eno uro, da kaj pospravim, naredim kaj za jest, potem pa delam za magistrsko nalogo (H11). Potem pride mož domov, gre on po otroke v vrtec, ali pa grem jaz. Čisto odvisno koliko ima časa (H12). Popoldne smo skupaj (H13), zvečer, ko dava otroke spat, če nama rata, imava kako uro za sebe (H14). Mož, ker dela v šoli, ima skoz delo, tudi zvečer, sploh ker dela prvo leto (H15).

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako preživljate prosti čas?

Zame je prosti čas pisanje magistrske, v tem v bistvu uživam, delam nekaj kar me veseli. To dopoldne, ko delam, ga imam res zase, mi ful paše (H16). Skupni prosti čas med tednom, če je lepo gremo ven, če je slabo vreme ostanemo doma (H17). Imamo igrišče in lep park, med vikendom si vzamemo, da gremo vsak vikend nekam (H18). Ali gremo k moji družini (H19) ali na kakšne dogodke (H20).

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

Živimo v svojem stanovanju, v hiši moževih starih staršev (H21). Prej smo živeli v Mariboru, bili smo daleč od družine. Do moje družine smo bili oddaljeni dve uri, do moževih podobno (H22). Videli smo se med vikendi (H23). Se zelo dobro razumemo, pomagajo, če sva res rabila varstvo so se tudi v Maribor pripeljali (H24). Vidiva, kako je lažje če so blizu, ampak ravno prav oddaljeni. Ne vem, kako bi funkcioniralo, če bi prav živeli z njimi, ker se hitro pomeša. Nama paše, da sva se najprej odmaknila, pa potem prišla. Rada imava mejo, kje je naša intima, to imava rada urejeno in dogovorjeno (H25). Meni je všeč, kakšne odnose imamo. Se obiskujemo in družimo in si pomagamo. Z moževimi starimi starši imamo res lep odnos. Predstavljala sem si, da je taka medgeneracijska razlika, da bodo konflikti, da mogoče ne bo kompatibilno. Ampak boljšega odnosa si ne bi mogla predstavljati (H26). Toliko kot nama oni pomagajo, pa mi tudi njim, kolikor jim lahko. Že to, da mi pet minut popazi otroke, da grem v trgovino. Tega prej v Mariboru nisem imela (H27). Mi smo bili v stanovanju, tam v študentu lahko hitro koga dobiš (H28).

Midva sva se najprej poročila, tako da je bil takrat šok (H29). Otroci so bili logično nadaljevanje (H30). Midva sva bila stara 23, ko sva se poročila. Sva pa že veliko prej govorila o poroki, tako da tudi to ni bilo čisto nepričakovano (H31). Skozi so naju podpirali, res je, da sta obe družini verni in tudi midva sva verna in se mi zdi, da to paše v ta kontekst (H32). Ko sva imela prvega otroka so bili veseli, je bilo pričakovano. Sva se za to odločila (H33). Malo drugače je bilo pri drugem otroku, mogoče bolj za naju kot za druge. Nisem pričakovano zanosila, drugega otroka sem načrtovala po zaključku študija, ampak ni bilo tako (H34). Mogoče so se bolj obremenjevali, kaj bo. Nobeden nama pa ni nič očital, so naju vsi podpirali (H35). Pri prijateljih pa tudi, se načeloma druživa s takimi, ki jim je družina vrednost. Naju razumejo tudi tisti, ki jim to ni primarna stvar, vejo, da to nama je in nimam nobene negativne izkušnje (H36).

Kako imata organizirano varstvo otrok?

Otroka sta dopoldan v vrtcu. Če se navežem, kako je bilo v Mariboru, je starejša že tam hodila v vrtec in sva oba preko študenta delala (H37). Mož je imel še faks dopoldne. Tukaj sta obe v vrtcu. Dokler je bila porodniška, je bila mlajša še doma (H38). Kar pa popoldne koristiva varstvo je, če oba kam greva, sicer v zadnjem času, ko je v ospredju magistrska, niti ni bilo tega, da bi obadva nekam šla. Včasih če greva v trgovino, če je malo več, že to paše (H39).

Kako se preživljata, ali vama kdo pri tem pomaga?

Ko sva bila oba študenta, ko sva dobila prvega otroka, sem jaz delala skoraj skoz preko študenta osem ur (H40), malo sem imela še faksa, en predmet pa enega za nazaj. Med nosečnostjo sem delala veliko preko študenta (H41), mož je malo tako za zraven delal, ker je imel še faks (H42). Ko sem rodila, je vzel absolventa in je delal priložnostna dela (H43). Leto kasneje je vzel še dodatno leto, ampak se mu je bolj splačalo vzeti najprej absolventa, da je dobil štipendijo (H44). Jaz nisem imela štipendije več. Jaz sem rodila v absolventu in potem v dodatnem letu nisem dobila štipendije . Če bi pa rodila prej, bi najprej vzela dodatno leto in potem absolventa in bi obe leti dobila štipendijo (H45). Samo saj sva skoz imela nekje 1000 evrov prihodka. Z vsemi temi družinskimi prejemki in nama je šlo (H46). S starši smo se zmenili, da nama dajo 100 evrov ali nekaj. Nekaj so nama želeli dati, dokler še študirava (H47). Dajala sva 400 eurov za najemnino in stroške, ostalo pa je šlo za hrano in drugo (H48). Je pa res, da sva za otroke veliko stvari dobila. Od moža mama je vse privarčevala od njegove mlajše sestre. Dobila sva voziček, posteljo in drugo opremo. Tako sva dobro čez prišla (H49). Sedaj pa ima mož službo, pa dobiva otroški dodatek (H50). Občasno dobim kaj preko študenta, ampak sedaj že dolgo nisem.

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Na kakšne ovire si naletela pri študiju, odkar si mama?

Jaz sem načrtovano zanosila in sem imela malo na faksu, en predmet in vaje in tam ni bilo nobenih težav (H51). Pri nas so samo moški profesorji in asistenti, ravno tam pa smo imeli žensko in ona je bila še bolj ekstremno razumevajoča (H52). Ni bilo nič. Tako sem bila že čudež to, ker sem se poročila, vsi na faksu so vedeli, da sem se poročila, in je bil to ekstrem (H53). Potem ko sem še en predmet kasneje zagovarjala in vaje, tam niti ni bilo pomembno, da imam otroke. Mentor za magistrsko, to je bilo ene dve leti nazaj, mi je že prvič rekel, ko sem šla na prvi sestanek za magistrsko rekel, da bo to zame zanimivo, ker mi bodo hormoni nagajali. Glede na to, kakšna je bila njegova žena, ko je bila noseča in je rodila, da ne bo pričakoval, da bom to hitro naredila. Pa sem rekla, da bom, ampak še kar nisem (H54).

Kakšen se ti zdi odnos fakultete/ profesorjev do tebe, odkar si študent starš?

Pri nas je drugačen odnos do žensk, pa ne v slabem smislu, ker so sami fantje, se jim fajn zdi (H55). Toliko malo sem na faksu, da ne bi mogla posploševati, ampak se jim zdi fajn, so pozitivni.

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imaš čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

Prej, ko sem delala vaje in se učila so bile počitnice, tako da je mož prevzel hčerko (H56). Mogla sem se nekam skrit, ker če me je hči videla je skoz hotela biti z mano (H57). Kombinirala sva, da jo je on čuval, sedaj pa sta itak v vrtcu (H58). Ko so bile punce zraven, mi nikoli ni ratalo lih nič naredit (H59).

Kje se učiš, delaš za faks?

V Mariboru mi je bilo lažje iti v čitalnico in se tam učit. Tako sem imela mir, pa vsi so vedeli, da se učim, da me niso skoz neki spraševali. Pa tudi meni je bilo lažje, da sem videl druge ljudi, kako se učijo in delajo, sem dobila potem še dodaten zagon (H60). Sicer tam so hodili tudi medicinci klepetat in sem se največ naučila, ko so šli za deset minut ven. Mi je pa vseeno bolj pasalo tam, da sem videla ljudi, kako se učijo, da sem se odmaknila, da sem si jaz v glavi uredila, da nisem mešala domačega dela z učenjem. Tukaj pa nimam čitalnice, tako da delam doma (H61). Sedaj mi gre malo boljše. V Mariboru sva imela majhno stanovanje in se nisi mogla skoncentrirati. Tukaj imava vsaj dve sobi in se lahko zapreš (H62).

Kakšen se ti zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

Najbolj se je spremenilo ko sem se poročila. Ko sem postala starš pa je bilo tako, da je že en sošolec prej postal očka in smo takrat vsi dihali z njim, smo čakali, kdaj bo moral iti. Nas je bilo ene petdeset in smo bili zelo povezani. Ko sem zanosila, je bilo še bolj, so me kar malo čuvali, da naj bom prva, če se bom usedla (H63). To je bil za njih čisto drug svet. Nekateri so sami povedali, da si niso predstavljali niti da bi imeli resno punco, kaj šele, da bi se čutili odgovorne in imeti otroke. To jim je bil vpogled v eno čist drugačno življenje. Dobro je bilo zame in za njih (H64).

Imaš kakšne nasvete za bodoče starše študente?

Naj vse čim prej naredijo. Moja mami je bila študentska mamica, ob delu je študirala, imela otroke in zgradila hišo (H65). Celo življenje mi je govorila, naj najprej naredim faks. Meni ni žal, da sem študentska mamica. Lahko sem veliko več z otrokom, kot bi bila če bi delala, tega ne bi zamenjala za nobeno stvar (H66). Strah me je, da če bom imela še kakšnega otroka, če bom lahko bila toliko veliko z njim in tako dobro (H67). To mi je res fenomenalno in mi ni žal nobenega dneva, ko sem bila študentska mama. Je pa res naporno, moraš si vzeti čas in zase in za partnerja in seveda za faks (H68). Fajn je, da si upaš reči za varstvo. Mislim, da sem jaz to premalo, tudi v Mariboru, da bi dobila nekoga, za varstvo, da bi midva kam šla ali pa da bi delala (H69). Po eni strani se ti zdi, da sem preslaba, da bi zmogla oboje dovolj dobro, ampak saj nobeden tega ne pričakuje od tebe, ne rabiš (H70). Pa da imaš mamico študentko, ki je tvoja prijateljica, to tudi če skupaj jamrate, meni je pomagalo (H71).

Intervju 7 – oseba I

Demografski podatki (starost, fakulteta, oblika družine, starost otroka)

Stara sem 24 let (I1), študiram pedagogiko in andragogiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (I2). Živim v enostarševski družini (I3) s šestletno hčerko (I4), za njo skrbim sama (I5).

Družinska dinamika (sodelovanje med staršema, način vzgoje otrok, vsakdanja rutina)

Zanima me, kako s partnerjem sodelujeta pri skrbi za otroka, pri gospodinjskih opravilih in na drugih področjih družinskega življenja? Kako poteka vaš tipičen dan med tednom?

Najin tipičen dan med tednom zgleda tako, da se zbudiva, okoli osmih (I6), se najeva (I7), greva na sprehod z Metko (kužkom) (I8). Potem se igrava (I9), pohajava (I10), se druživa (I11), kam greva. Včasih se učiva pred kosilom, včasih pa skuhava kosilo in se učiva po kosilu (I12). Vsekakor zaključiva do štirih, ko pridejo drugi otroci in se druživa z njimi (I13). Če je lepo vreme smo zunaj. Če je grdo smo notri (I14). Zvečer pa hčerka bere (I15). Pri čistoči gospodinjstva nisem zelo zahtevna, hčerka je že tako velika, da mi veliko pomaga in sodeluje pri tem (I16).

Socialna mreža in viri moči (kako starša preživljata prosti čas, ko sta z otroci in ko sta brez otrok, kako je družina povezana s socialnim okoljem in s širšo družino, varstvo otrok in finančna sredstva)

Kako preživljate prosti čas?

Skupaj hodimo na sprehode (I17), vsak dan skupaj bereva (I18), zadnje čase skupaj igrava družabne igre (I19). Veliko večino vsakdanjih opravil delava skupaj (I20). Včasih se ravsava, včasih imava igre vlog (I21). Poleg tega, da sem mama in s hčerko preživljam čas v tej vlogi, jo tudi šolam doma in se z njo ukvarjam tudi v okviru učenja (I22). Sama imam različna obdobja preživljanja prostega časa. Včasih gledam serije (I23), včasih berem knjige (I24), trenutno čas, ki ga imam zase, izkoristim za druženje s prijatelji (I25).

Kako ste povezani z matično družino, prijatelji?

V začetku ko sem imela hčerko, še v srednji šoli, mislim da mi nihče v družini ni verjel, da mi bo uspelo (I26). Potem pa mi je šlo v šoli bolje, kot preden sem imela otroka (I27). Imela sem veliko željo iti v Ljubljano, se odseliti od družine. Niti ne toliko študirati, kot iti čim dlje stran (I28). Ko sem prišla sem, je moja družina mislila, da to ni bila dobra odločitev za mojo hčerko, da bi ona mogla ostati z njimi in da bi jaz sama tukaj študirala. Moja družina se je strinjala s tem, da študiram, niso pa verjeli, da bom zmogla. Niso verjeli da je za mojo hčerko dobro, da se sama z mano odseli v Ljubljano (I29). Prijatelji so me vedno podpirali. In pri tem, da sem mama, kot pri tem da študiram (I30). Imam prijateljico, ki mi pogosto čuva hčerko, ko imam kakšne izpite ali ko sem rabila čas zase (I31). Imam prijatelje, ki se mi prilagodijo, ker imam otroka (I32). To velja za tiste prijatelje, ki nimajo otrok, to se mi zdi pomembna stvar. Odkar živim v študentskem domu pa imam veliko nove družbe, že s tem, ko sem tukaj in živim kot v eni skupnosti z drugimi študentskimi družinami. Se podpiramo, si pomagamo, se družimo, otroci imajo družbo, mi mamo družbo (I33).

Z družino se vidimo približno enkrat na mesec, odnosi so ok, če rabim pomoč oziroma varstvo med izpitnim obdobjem, mi pomagajo tako, da pošljem hčerko k njim na počitnice (I34). S svojim očetom nimam stikov (I35), prav tako nimam stikov s hčerinim očetom in njegovo družino (I36).

Kako imaš organizirano varstvo otrok?

Hčerko šolam na domu, tako da sem večinoma jaz z njo (I37). Med izpitnimi obdobji hčerko pošljem k babici na počitnice (I38). V študentu imam prijateljico, s katero si veliko pomagava z varstvom (I39). Poleg tega pa je hčerka že tako velika, da se gre že sama igrat k prijateljem (I40). Enkrat na teden hodi v gozdni vrtec, dopoldne (I41).

Ali mi lahko poveš kaj več o šolanju na domu?

Šolanje na domu se mi je zmeraj zdelo privlačno iz tega vidika, da z otrokom preživiš več časa kot tudi, da otroka bolje poznaš in veš kako se uči (I42). Živimo v študentu, tako da moja hči ni prikrajšana za socialni razvoj (I43). Dobila sem priložnost, da vzamem na faksu dodatni leti in hči šolam na domu. Za šolanje na domu sem se odločila na hitro, nisem se vnaprej pripravila, organizirala, razmislila. Če bi šla še enkrat čez to, bi se prej o tem malo več poučila in bolje razmislila. Ne obžalujem pa te odločitve. Včasih je težko, ker si sam za vse, vsak dan, je pa tudi zelo fajn, ker imaš možnost spremljati in opazovati svojega otroka, kako se uči (I44).

Kako se preživljaš, ali ti kdo pri tem pomaga?

Od svojih staršev dobivam preživnino (I45), otroški dodatek (I46) in denarno socialno pomoč (I47). Občasno čuvam enega fantka, da malo dodatno zaslužim (I48).

Usklajevanje študija in starševstva (nasveti za bodoče starše študente, največje ovire/težave pri takem načinu življenja, odnos fakultete do študenta starša)

Na kakšne ovire si naletela pri študiju, odkar si mama?

Sem v drugem letniku, študiram četrto leto. Bila sem dvakrat prvi letnik, eno leto sem ponavljala, potem sem šla v drugi letnik in sedaj ponavljam drugi letnik (I49). Prvo leto, ko sem prišla študirat, so mi težavo predstavljala predavanja, ki so bila popoldne, in sem morala rihtati varstvo. Takrat še nisem imela tako izoblikovane družbe, kot jo imam sedaj in sem rabila varstvo, zato sem poiskala varuško, ki sem jo mogla plačati (I50). Na faksu se nisem počutila, kot da imam družbo, kot da se želim z njimi družiti. Oni so se pogovarjali o pijačah, kje so bili za vikend in kako grejo k mami domov, jaz pa sem takoj po faksu šla po otroka in naprej (I51). Tretja stvar je, da mi je hčerka pogosto zbolela ravno med izpitnim obdobjem (I52).

Kakšen se ti zdi odnos fakultete/ profesorjev do tebe, odkar si študent starš?

Mislim, da se trudijo, da med nami ne bi bilo razlik. Da ne želijo dajati ugodnosti v tem smisli, da sem se odločila za študij, da vem kam sem šla (I53). Druga stvar je, da sem sedaj dobila odločbo. Odločbo za status starša, s katero se pa da kaj zmeniti (I54). Vem, da se sami odločajo ali upoštevajo status ali ne, samo ga upoštevajo (I55). Prej pa ni bilo tega. Je kakšna profesorica ali dva, ki sta zelo prijazni in veseli, ko prideš z otrokom in ti data vse ugodnosti in vprašata, kaj rabiš, ne rabiš dajati opravičil, samo to so izjeme, mislim, da sta osebno taki (I56). Ni pa, da bi imela prej kakšne ugodnosti, ker imam otroka. Nisem se mogla zmeniti za izredne roke. Vaje sem vse morala imeti polno prisotnost (I57). Bili so pa bolj prijazni do mene.

Čas za študij (kdaj in kako starši opravljajo študijske obveznosti, koliko so prisotni na predavanjih, seminarjih in vajah, kje se učijo, kako so vzpostavili kontakt s kolegi na fakulteti)

Kdaj in kako imaš čas za študij (učenje, pisanje seminarskih nalog)?

Ko je hči hodila v vrtec, sem imela ta čas ob dopoldnevih, zvečer in med izpitnim, ko sem jo dala na počitnice (I58). Sedaj, ko jo šolam doma, imam čas tisti dan, ko jo dam v gozdni vrtec (I59). Teoretično bi imela čas, če bi ji dala risanko in se šla učit (I60). Zvečer sva dogovorjeni, da se eno uro sama igra in se učim (I61). Pa med izpitnim jo dam na počitnice (I62). Pa prijatelje imam za varstvo, če se moram učiti (I63).

Ali imaš občutek, da je težje najti čas za študij, odkar imaš otroke?

Meni se zdi lažje študirati z otrokom, ker je otrok motivacija. Tudi sedaj, ko jo imam doma, je lažje ker sem prisiljena delati, ko imam čas in takrat delam (I64).

Koliko si prisotna na faksu?

Zelo malo. Vse kar je dopoldne in obvezne vaje (I65).

Kje se učiš, delaš za faks?

Pogosto v učilnici v študentu, doma v stanovanju, včasih v knjižnici (I66).

Kakšen se ti zdi odnos s sošolci na faksu? Ali se je spremenila dinamika in kako?

Vsako leto imam druge sošolce, nas pa par ostaja, ki hodimo isto naprej (I67). Imam neko družbo, ki mi je pripravljna pomagati, deliti zapiske, mi posredovati informacije. Tudi izven te družbe so nekateri, ki se zanimajo zame in želijo pomagati (I68). Nisem nikoli bila vabljena kam, to se mi je zgodilo šele letos. Nisem pa niti pričakovala tega (I69).

Imaš kakšne nasvete za bodoče starše študente?

Meni je študentsko življenje z otrokom ogromno dalo (I70). Možnost živeti v Ljubljani, v svojem stanovanju po znosni ceni (I71). Možnost študija, ki upošteva to, da imam otroka (I72), izkušnje

življenja v skupnosti, kot jo živimo študentske družine v študentskem domu (I73). Tukaj imajo otroci veliko družbe vrstnikov in tudi mi imamo družbo prijateljev (I74). Poleg tega pa imamo več časa za družino in otroke kot družine z zaposlenimi starši (I75). Vsaj jaz tako živim. Imam tudi dovolj časa se razvijati, razvijati osebnost in živeti mladost (I76).

Priloga 2: Odprto kodiranje

Odprto kodiranje: Intervju z osebo A

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
A1	Stara sem 20	20 let	Starost
A2	študiram specialno in rehabilitacijsko pedagogiko na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, 1. letnik	Specialna in rehabilitacijska pedagogika, Pedagoška univerza, Ljubljana, 1. letnik	Študij
A3	sin je star 4 mesece	Sin, 4 meseci	Otroci
A4	Vedela sem, da želim naprej redno študirati	Želja, da nadaljuje redno študij	Spremembe pri študiju
A5	sva pa zmenjena, da je partnerjev študij prioriteta	Dogovor, da je partnerjev študij prioriteta	Partner
A6	moj študij je na drugem mestu, prvo poskrbim za sina	Njen študij na drugem mest, na prvem mestu je skrb za sina	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A7	S tem, da veva, da imam jaz vedno možnost da naredim pavzo in dobim prilagoditve	Ima možnost, da naredi pavzo in dobi prilagoditve	Spremembe pri študiju
A8	Načeloma sva zelo enakomerno razporejena	Enakomerno razporejene vloge s partnerjem	Usklajevanje s partnerjem
A9	Jaz očitno malo več skrbim za sina ker se dojiva	Prevzame več skrbi za sina, kot partner, ker doji	Skrb za otroke
A10	Nimava rednega urnika	Ni rednega urnika	Usklajevanje s partnerjem
A11	Vsak dan se sproti prilagajava, glede na to kakšne so obveznosti. Jaz hodim samo na vaje, nimam usklajenega urnika	Sprotno se prilagajata obveznostim	Usklajevanje s partnerjem
A12	Veliko pomagajo starši	Dobi veliko pomoči od staršev	Osebe za pomoč
A13	Največ se okoli tega vrti dan, kje moram biti, kdaj in kdo ima čas paziti sina	Vse aktivnosti so prilagojene skrbi za sina	Aktivnosti – z družino
A14	Kuham, včasih jem pri naših	Kuha sama ali jé pri starših	Aktivnosti – z družino
A15	Ko sva izvedela za nosečnost sva povedala staršem. Smo se	Ko je zanosila, so se starši pogovarjali o finančni podpori	Finančni viri

	pogovarjali o podpori, predvsem finančni		
A16	Ob rednem študiju in starševstvu težko še delaš	Ob rednem študiju in starševstvu težko še delaš	Spremembe pri študiju
A17	Partner je sicer začel delat na faksu	Partner dobil delo na faksu	Finančni viri
A18	Mogoče bi se dalo brez pomoči staršev, je pa odvisno od meseca, koliko zasluži	Lahko bi preživeli brez pomoči staršev, odvisno od meseca	Finančni viri
A19	Moji prevzamejo tudi varstvo sina, ker so iz Ljubljane	Starši pomagajo pri varstvu	Osebe za pomoč
A20	Njegovi so iz Logatca, pa prevzamejo sina ko smo na obisku, da se midva malo razbremeniva, odpočijeva	Starši prevzamejo skrb za sina, ko jih obiščejo, da si onadva odpočijeta	Osebe za pomoč
A21	Na splošno naju podpirajo, so imeli dober odziv	Imata podporo od staršev	Osebe za pomoč
A22	Imava moralno in čustveno podporo	Imata moralno in čustveno podporo	Osebe za pomoč
A23	Preden sva prišla v študentski dom, sva dva meseca živela pri naših, so nama odstopili eno sobo	Živela sta pri starših, dokler se nista preselila v študentski dom	Prebivališče
A24	Je pa bilo zelo naporno, ko sta živeli skupaj dve družini, dinamika se zelo spremeni, sva bila vseeno hvaležna za to	Življenje pri starših je bilo naporno, vendar sta jim hvaležna	Osebe za pomoč
A25	Od drugih ljudi sva veliko dobila. Voziček, obleke	Drugi ljudje so jima dali veliko stvari, voziček, obleke	Osebe za pomoč
A26	Od staršev ene prijateljice sva dobila veliko opreme in oblačil	Prijateljičini starši so jima dali opremo in oblačila	Osebe za pomoč
A27	Ena sošolka mi je pazila sina, ko sem jaz imela vaje	Sošolka pazi sina	Osebe za pomoč
A28	Vsi se veliko ponujajo, težko pa izkoristiva ponudbo, ne veva, kaj bi jim rekla	Veliko ljudi ponudi pomoč pri varstvu, težko sprejmeta	Osebe za pomoč
A29	Predvsem zaradi tega, ker imajo svoje življenje, svoje obveznosti. Razumeva, da ne morejo kar tako vskočiti vedno	Razumeta, da imajo ljudje obveznosti in ne morejo vedno vskočiti	Osebe za pomoč
A30	Prej smo bili časovno zelo omejeni, nisem si mogla načrpati velike količine mleka, sedaj smo bolj fleksibilni	Prej so bili zelo časovno omejeni, ko si ni mogla načrpati velikih količin mleka, sedaj je bolj fleksibilna	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

A31	Največ dobiva družinskih denarnih prejemkov in štipendij	Družinski denarni prejemki in štipendija	Finančni viri
A32	Dobiva starševski dodatek	Starševski dodatek	Finančni viri
A33	otroški dodatek	Otroški dodatek	Finančni viri
A34	mojo državno štipendijo	Državna štipendija	
A35	partnerjevo Zoisovo štipendijo	Zoisova štipendija	Finančni viri
A36	jo bo zamenjal za državno, ker se to bolj splača	Zamenjal Zoisovo štipendijo za državno, ker se bolj splača	Finančni viri
A37	Dobila sva enkratni znesek ob rojstvu otroka	Enkratni znesek ob rojstvu otroka	Finančni viri
A38	Zavedava se, da je prednost, da naju družini lahko finančno podpirata. Zavedava se, da če nimaš te možnosti, je lahko bistveno težje	Prednost je, če te družina lahko podpira, če nimaš te možnosti je veliko težje	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A39	Starševski dodatek prejema partner, ker mu potem ne trgajo 15 % pri zaslužkih prek študentske napotnice	Starševski dodatek dobi mož, da mu ne trgajo 15 % pri zaslužkih prek študentske napotnice	Finančni viri
A40	Ne, včasih gledava filme zvečer, čeprav sedaj bolj poredko	Včasih gledata filme zvečer, vedno redkeje	Aktivnosti – z družino
A41	Veliko hodim na sprehode, po navadi ker moram nekam priti. Velik del dneva hodim, ker moram nekam priti	Veliko hodi	Aktivnosti - sami
A42	Bistveno manj je kakšnih dogodkov	Ni veliko dogodkov	Aktivnosti – z družino
A43	Mogoče kasneje, ko bo večji, bomo tudi bolj socialni	Ko bo otrok večji, bodo bolj socialni	Aktivnosti – z družino
A44	Včasih grem na kavo s prijatelji	Kava s prijatelji	Aktivnosti - sami
A45	Veliko ljudi se hoče dobiti, potem ko dobiš otroka	Ko dobiš otroka, se hoče veliko ljudi srečati	Aktivnosti – z družino
A46	Potem je kar težko usklajevati te obiske in kave	Težko je usklajevati kave in obiske, ko imaš otroka	Aktivnosti – z družino
A47	Nisem imela pričakovanj glede študija in tudi glede starševstva	Ni imela pričakovanj glede študija in starševstva	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A48	Nekako sem kar šla v to	Nekako je kar šla v to	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A49	Moja izkušnja je, da so na pedagoški profesorji odprti do tega. Šla sem vsakemu posebej predstavit situacijo. Bili so odprti	Na pedagoški fakulteti so odprti do starševstva, vsakemu profesorju je posebej predstavila situacijo	Spremembe pri študiju

A50	Uredila sem si tudi status študenta starša, kjer mi pripadajo tudi prilagoditve. Zdi se mi, da je iz tega veliko koristnih prilagoditev, ki jih koristim	Uredila si je status študenta, ki ima prilagoditve, ki so koristne	Spremembe pri študiju
A51	Edina ovira je to, da mi pomaga če slišim predavanja, rada bi hodila, ampak se zavedam, da bi to bilo preveč	Rada bi hodila na predavanja, a bi to bilo preveč	Spremembe pri študiju
A52	Profesorje sem prosila, če bi sošolka lahko snemala predavanja in da bi jaz posnetke poslušala. Vsi profesorji razen enega se s tem niso strinjali, to razumem	Profesorje je prosila, da bi sošolka snemala predavanja, a se profesorji niso strinjali	Spremembe pri študiju
A53	Sedaj ugotavljam, da bi mi poslušanje predavanj vzelo veliko časa	Poslušanje predavanj bi ji vzelo veliko časa	Spremembe pri študiju
A54	V zimskem izpitnem obdobju si ugotovil, da ne bo šlo	V izpitnem obdobju je ugotovil, da ne bo uspel opraviti obveznosti zaradi otroka	Spremembe pri študiju
A55	Dva izpita si je pustil za poleti	Dva izpita je moral odložiti	Spremembe pri študiju
A56	Težko primerjam, ker ko sem prišla na faks sem bila že noseča	Ne more primerjati študija, ker je prišla na fakulteto že noseča	Spremembe pri študiju
A57	Vsi profesorji so bili presenečeni, imeli so pozitiven odziv, veliko jih je reklo, da so tudi oni imeli otroke v času študija. So me podprli	Profesorji so bili presenečeni, da je noseča, veliko jih je imelo podobno izkušnjo, so jo podprli	Spremembe pri študiju
A58	Se mi zdi, da drugače gledajo name kot na druge študente. Tudi zato, ker jih je veliko tudi samih staršev	Na jo gledajo drugače kot na ostale študente, veliko profesorjev je tudi staršev	Spremembe pri študiju
A59	Ena profesorica, ki ima tudi sama zelo majhnega otroka, se mi zdi da imaš avtomatsko drugačen odnos	Ena profesorica ima tudi sama otroka, avtomatsko ima drugačen odnos	Spremembe pri študiju
A60	Vsi so zelo naklonjeni sinu	Njenemu sinu so zelo naklonjeni	Spremembe pri študiju
A61	Enkrat sem ga pripeljala na seminar, ker nisem imela varstva in je bila profesorica zelo navdušena. Ga je pohvalila. Zelo pozitivno izkušnja	Enkrat je sina pripeljala na seminar, profesorica je bila navdušena, pozitivna izkušnja	Spremembe pri študiju
A62	Včasih pa mi je že preveč, želim si biti čim bolj podobna ostalim, se	Včasih želi biti bolj podobna drugim, ne želi izstopat	Spremembe pri študiju

	mi zdi, da s tem, da sem starš zelo izstopam		
A63	Tudi sošolke lepo sprejemajo to, vseeno se mi zdi, da se s tem zelo izpostavljam	Sošolke jo lepo sprejemajo, a se ne želi izpostavljat	Spremembe pri študiju
A64	Vse je odvisno od situacije. Dokler imaš podporo doma in podporo partnerja, to je najina situacija, v tej situaciji veva, da se da	Vse je odvisno od osebne situacije, če imaš podporo partnerja kot ona, je vse možno	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A65	Priporočila bi študentski dom, je ugodno in prostorno	Priporočila bi študentski dom, ugodno in prostorno	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A66	Svetovala bi družinske prejemke in status študenta starša	Svetuje družinske prejemke in status študenta starša	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A67	Jaz delam vse doma. Časovno je zelo razpršeno. 20 minut po 20 minut, čez dan	Za študij dela doma, časovno zelo razpršeno, 20 minut po 20 minut, čez cel dan	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A68	Partner dela na faksu, dela doma	Partner dela na fakulteti in doma	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A69	Takrat je bistveno lažje delati, če zaspi	Ko otrok zaspi, je bistveno lažje delati	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A70	Sedaj še nima dolgih intervalov spanja, takrat jaz delam, če nisem kje drugje	Ko otrok spi, ona dela za študij	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A71	Prvi semester, ko sem bila še noseča, mi je bilo lažje, ker sem lahko hodila na predavanja, sem se sproti učila	Ko je bila noseča, je lahko hodila na predavanja, to je bilo lažje, ker se je lahko sproti učila	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A72	Sedaj se moram usesti in predelati snov, kar so delali na predavanjih	Sedaj ne more na predavanja in se mora usesti in naučiti, kar so predelali tam	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A73	Če primerjam, kako sem se učila za maturo, bila sem utrujena in sem se zadnji dan učila več ur skupaj. Bilo mi je omogočeno, da se lahko usedem in delam več ur skupaj, če hočem. Sedaj tega ne morem	Prej se je lahko usedla in učila več ur skupaj tudi zadnji dan pred izpitom, sedaj tega ne more	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A74	Saj kampanjsko učenje ni dobro, ampak je fajn vedeti, da imaš možnost, da si zadnji dan vzameš samo čas za učenje, če je treba	Čeprav kampanjsko učenje ni dobro, je lepo vedeti, da si lahko vzameš zadnji dan za učenje, če je treba	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A75	Jaz pa hodim samo na obvezne stvari, na vaje in seminarje	Hodi samo na obvezne stvari, vaje in seminarje	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
A76	Od vseh sem dobila zelo prijazen odnos	Na fakulteti je bila deležna prijaznega odnosa	Osebe za pomoč

A77	Sošolke na faksu so mi organizirale baby shower, prišle so na krst	Sošolke na fakulteti so ji pripravile zabavo za otroka in prišle na otrokov krst	Osebe za pomoč
A78	Zelo smo povezane, nas je tudi po številu malo. Zelo povezane, zelo sprejemajoče sošolke	Zelo je povezana s sošolkami	Osebe za pomoč
A79	Se mi zdi, da imam v razredu drugačen status. Sej tudi druge ne hodijo na vsa predavanja, je pa definitivno drugačen status, ker sem mami	Na fakulteti ima drugačen status kot drugi, ker je mati	Spremembe pri študiju
A80	Ne bi šla direkt svetovat drugim, naj imajo otroka	Ne bi svetovala drugim, da imajo otroka med študijem	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
A81	Ni optimalna situacija študirat ob otroku	Meni, da ni optimalno študirati ob otroku	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

Odprto kodiranje: Intervju z osebo B

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
B1	Star sem 21	21 let	Starost
B2	študiram na Fakulteti za elektrotehniko na UL, 3. letnik	Fakulteta za elektrotehniko na UL, 3. letnik	Študij
B3	oba redno študirava	S partnerjem redno študirata	Usklajevanje s partnerjem
B4	Živiva v študentskem domu	Živita v študentskem domu	Prebivališče
B5	V najhujšem primeru bi jaz delal normalno faks ona pa bi bila doma z sinom	Če bi prišlo do izredne situacije, bi on nadaljeval študij in partnerka bi bila doma s sinom	Usklajevanje s partnerjem
B6	Prednost je, da jaz diplomiram	Prioriteta je, da on diplomira	Usklajevanje s partnerjem
B7	Ugotovila sva, da se lahko oba toliko prilagodiva, da je čas za oba	S partnerko se lahko dovolj prilagodita, da imata oba čas zase	Usklajevanje s partnerjem
B8	Zjutraj se zmeniva, če se nama kakšne obvezne stvari prekrivajo, takrat ga dava njenim staršem, ki so iz Ljubljane, da ga pazijo, ali pa komu drugemu	Zjutraj se s partnerko dogovorita o obveznostih, če je treba, dajo otroka v varstvo njenim staršem	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B9	Jaz normalno hodim na faks, pridem domov ali ostanem malo dlje in delam v laboratoriju	Normalno hodi na fakulteto, gre domov, ali pa gre v laboratorij delat	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B10	Nič posebnega, je pa veliko prilagajanja	Študij in starševstvo zahtevata veliko prilagajanja	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

B11	Če je kriza greva k njenim staršem, vprašava, če imajo čas. Če to ni možnost, dvomim, da bi rekla kakšnim prijateljem	Če sta v časovni stiski, jima pomagata njena starša	Osebe za pomoč
B12	Samo to, da na začetku je bilo varstvo za krajši čas 2–3 ure največ	Na začetku sta potrebovala varstvo le za krajši čas	Skrb za otroke
B13	Sedaj se je navadil že na flaško in formulo in bi lahko bil cel dan pri nekomu, če bi bila kriza	Otrok se je navadil na stekleničko in formulo in lahko bi bil v varstvu tudi cel dan	Skrb za otroke
B14	Je navajen biti pri babici ali dedku	Otrok je navajen biti pri babici in dedku	Osebe za pomoč
B15	Od staršev sva zmenjena vsak mesec določen znesek od vsake strani	Vsak mesec dobita določen znesek od vsake družine	Finančni viri
B16	Zraven je pa kar jaz v laboratoriju zaslužim	Zaslužek v laboratoriju	Finančni viri
B17	Ga nimava (prosti čas)	Nimata prostega časa	Aktivnosti – z družino
B18	Včeraj je bil praznik in sva ga preživela doma, da sva si malo spočila	Prosti čas izkoristita za počitek	Aktivnosti – z družino
B19	En dan na teden si vzameva cel, da imava prosti čas	En dan na teden si vzameta cel, da imata prosti čas	Aktivnosti - sami
B20	Po navadi ga izkoristiva za obisk družine, tudi ker nas želijo videti	Prosti čas izkoristita za obisk družine	Aktivnosti – z družino
B21	Jaz mislim, da samo delava	Zdi se mu, da samo delata	Aktivnosti – z družino
B22	V glavnem, da se druživa s kom, velikokrat z družinami	Velikokrat se družita z družinami	Aktivnosti – z družino
B23	rojstni dnevi	Rojstni dnevi	Aktivnosti – z družino
B24	da se midva spočijeva in sva doma	V prostem času se spočijeta in sta doma	Aktivnosti – z družino
B25	Jaz imam tudi status starša, sem si ga naredil za vsak slučaj. Nikol ga ne koristim, se tudi ne izpostavljam	Ima status starša, ni ga še koristil, se ne izpostavlja	Spremembe pri študiju
B26	Nobenemu še nisem povedal, da sem starš	Nobenemu še ni povedal, da je starš	Spremembe pri študiju
B27	Ne rabim prilagoditev, ker imam otroka, hočem se zavezati, da naredim obveznosti ne glede na situacijo	Ne rabi prilagoditev zaradi otroka	Spremembe pri študiju
B28	Potrudim se, da se držim rokov. Če se mi bo kjerkoli zalomilo bom status koristil	Potrudi se držati rokov, če ne bi šlo po načrtih, bi izkoristil status	Spremembe pri študiju
B29	Za enkrat nama znese, da lahko normalno delam in vse naredim pravočasno	Uspe mu normalno delati za študij kljub otroku	Spremembe pri študiju

B30	Ja, vsa leta sem vse naredil v prvo, sedaj pa zaradi okolja, kjer sem bil in sina, mi je čisto padla motivacija	Ko je dobil sina, mu je padla motivacija za študij	Spremembe pri študiju
B31	Da se da, da je vse čisto izvedljivo. Dalo bi se tudi sam preživet, če bi hotel	Meni, da je izvedljivo biti študent starš	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
B32	Delam, kadar vem, da imam v kosu vsaj tri ure časa, da se splača nekaj naredit	Za študij dela, ko ima v kosu vsaj tri ure	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B33	Tukaj imam dovolj prostora in okolje da lahko kaj naredim, če sem motiviran	Doma ima dovolj prostora, da lahko dela za študij	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B34	Če sin ful joka, gre bolj počasi, ampak se da	Če sin joče, delo za študij poteka bolj počasi	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B35	Vse je mentalna zbranost, če se ti da. Ne glede na to, ali bo otrok malo jokal, boš poskrbel za njega in delal naprej	Ključ je v miselni zbranosti, tudi če otrok joče, boš poskrbel zanj in delal naprej	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
B36	Drugače pa odkar sem v laboratoriju imam tudi tam mizico, kjer lahko delam. Tam je bolj delovno okolje kot tukaj	V laboratoriju ima delovno okolje	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B37	Če kadarkoli tukaj ni dovolj mirno, ali pa se ne morem dovolj zbrati. Velikokrat potegnem po faksu, ali pa grem prej na faks in delam tam. Sem veliko bolj produktiven	Na fakulteti je veliko bolj učinkovit, tja gre, če doma ni dovolj mirno	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
B38	Jaz ga sedaj najdem še več, kot prej (čas)	Z otrokom najde še več časa za študij	Spremembe pri študiju
B39	Sedaj sem bolj motiviran. Ker hočem, da imava prihodnost, da se odseliva. Zaradi tega več delam, kot prej	Ker želi, da ima družina prihodnost, je sedaj bolj motiviran	Spremembe pri študiju
B40	Prej nikoli nisem delal študentskega dela. Kot sedaj. Imel sem hobije, sedaj pa tudi služim denar	Pred otrokom ni nikoli služil denarja	Finančni viri
B41	Zame ni težje najti časa	Nima težav najti čas za študij	Spremembe pri študiju
B42	Jaz sem na faksu vedno prisoten, redno hodim tako na predavanja kot tudi na obvezne stvari, vaje	Na fakulteti je vedno prisoten	Spremembe pri študiju

Odprto kodiranje: Intervju z osebo C

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA

C1	Stara sem 25 let	25 let	Starost
C2	študiram na Biotehniška fakulteta na UL, 1. letnik 2. stopnje	Biotehniška fakulteta na UL, 1.letnik 2.stopnje	Študij
C3	poročena	Poročena	Zakonski stan
C4	dva otroka stara 1 leto in 2 in pol	2 otroka, 1 leto in 2 leti in pol	Otroci
C5	Zjutraj peljem jaz otroke v vrtec, en dan prej se dogovoriva, kdo gre po otroke v vrtec, odvisno kako ima kdo čas	Zjutraj pelje otroke v vrtec, s partnerjem se dogovorita, kdo jih ima čas iti iskat	Skrb za otroke
C6	Doma se glede skrbi za otroke se sproti dogovarjava	Glede skrbi za otroke se sproti dogovarjata	Usklajevanje s partnerjem
C7	kuhava in pospravljava oba	Oba kuhata in pospravljata	Usklajevanje s partnerjem
C8	Glede vzgoje se sproti zvečer pogovoriva, brez otrok	Glede vzgoje se pogovorita zvečer sama	Usklajevanje s partnerjem
C9	Zjutraj se zbudimo	Zjutraj se zbudijo	Aktivnosti - z družino
C10	otroke peljem v vrtec	Otroke pelje v vrtec	Aktivnosti - z družino
C11	jaz grem na faks	Gre na fakulteto	Aktivnosti - sami
C12	mož gre v službo	Mož gre v službo	Aktivnosti - sami
C13	V primeru lepega vremena smo zunaj, uro in pol do dve	Ko je lepo vreme, so zunaj	Aktivnosti - z družino
C14	gremo noter, se umirjeno igramo zato ker se počasi pripravljamo na večer	Zvečer se v hiši umirjeno igrajo, pripravljajo na spanje	Aktivnosti - z družino
C15	Sledi večerja, ki jo po navadi skuha mož, ker boljše kuha	Večerjo skuha mož, ker boljše kuha	Aktivnosti - z družino
C16	Sledi večerna rutina, najprej se umije mlajši otrok, nato še starejši, knjige, spanje	Večerna rutina (otroci se umijejo, berejo knjige, spanje)	Aktivnosti - z družino
C17	Sama probam prosti čas preživljati tako da raziskujem	V prostem času raziskuje	Aktivnosti - sami
C18	šivam	Šiva	Aktivnosti - sami
C19	ukvarjam se z glasbo	Ukvarja se z glasbo	Aktivnosti - sami
C20	razmišljam da bi se spet začela ukvarjati z jahanjem	Razmišlja, da bi začela jahati	Aktivnosti - sami
C21	Poskusiva se uskladiti, da imava tekom tedna vsak uro do uro in pol prostega časa, čas zase	S partnerjem poskušata imeti tekom tedna vsak uro do uro in pol zase	Aktivnosti - sami
C22	Z obema družinama sva dobro povezana, se pokličemo	Z družinama so dobro povezani	Socialna mreža
C23	Naju podpirajo, čeprav se ne strinjajo vedno s najinimi odločitvami, jih morajo sprejeti, ker sva	Starši ju podpirajo, četudi se ne strinjajo z nekaterimi odločitvami, sedaj sta odrasla	Socialna mreža

	odrasla in imava sedaj svojo družino		
C24	Imava nekaj skupnih prijateljev, ki nama tudi ponudijo pomoč, predvsem glede varstva, zaradi urnika faksa in službe	Imata skupne prijatelje, ki jima ponudijo varstvo, ko imata obveznosti na fakulteti ali v službi	Osebe za pomoč
C25	Podpirali sta naju obe družini	Obe družini ju podpirata	Socialna mreža
C26	Ponudili so tudi finančno pomoč, ampak sva jo zavrnila, in smo se dogovorili, da nama pomagajo ob kakšnih večjih stroških	Družini sta jima ponudili finančno pomoč, a sta jo zavrnila. Pomagajo jima ob večjih stroških	Finančni viri
C27	Mož ima v službi fleksibilen urnik, tako da lahko gre prej iz službe	Mož ima prilagodljiv urnik in lahko gre prej iz službe	Usklajevanje s partnerjem
C28	dopoldne so otroci v vrtcu	Dopoldne so otroci v varstvu	Aktivnosti – z družino
C29	od lanskega leta imam stratus študenta starša	Ima status študenta starša	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C30	Preživljava se sama	Preživljata se sama	Finančni viri
C31	Mož ima službo	Mož ima službo	Finančni viri
C32	jaz pa prejemam otroški dodatek	Otroški dodatek	Finančni viri
C33	državno štipendijo	Državna štipendija	Finančni viri
C34	Nimava ločenega denarja, ko dobiva denar, ga dava skupaj in potem črpava ven	Imata skupen denar	Finančni viri
C35	Največji izziv mi še vedno predstavlja pisanje seminarskih nalog. To je daljše delo, ko se moraš skoncentrirat, predelati literaturo in strokovno napisati. Seminarske se ne da napisati v enem večeru. Zvečer ko gredo otroci spat jaz pišem seminarsko, mož pa poskrbi za otroke	Najtežje ji je pisati seminarske naloge, potrebuješ veliko koncentracije in časa, to dela zvečer, ko prevzame partner skrb za otroke	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C36	Glede učenja za izpite, se za tistih par dni oziroma toliko časa kot predvidevam da bom potrebovala, da se naučim dogovoriva z možem, da pelje otroke ven ali pa se z njimi igra tako da me ne motijo pri učenju. Čez dan to traja uro do dve, tudi zato da se otroci ne počutijo zapostavljene	Pred izpiti mož prevzame skrb za otroke in jih čez dan pelje ven	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

C37	Moram reči, da sem pričakovala da me ne bodo tako resno jemali, ampak je kar pozitiven odnos vseh profesorjev, probajo iti na roko in pomagati	Profesorji so bili pozitivni in se prilagajajo	Spremembe pri študiju
C38	Čim prej opraviti študijske obveznosti ker nikoli ne veš kaj pride vmes	Svetuje, da se študijske obveznosti opravi čimprej	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
C39	Največ dela opravim zvečer, v tistem času ko se otroci spravljajo spat	Največ naredi zvečer, ko se otroci odpravljajo spat	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C40	To pa zato ker sem vedno najlažje delala zvečer in ostajam pri tem, takrat ko sem najbolj produktivna in najboljše delam	Vedno je najlažje delala za študij zvečer in tega ni spremenila	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C41	Je malenkost težje, sploh ker ne moreš predvidevati situacije, kot na primer bolezni pri otrocih	Težje je študirati, predvsem zaradi nepredvidljivih situacij, npr. če otroci zbolijo	Spremembe pri študiju
C42	Mislim da če se dobro organiziraš in imaš partnerja ki pomaga je vse izvedljivo	Če se dobro organiziraš in imaš partnerja, ki ti pomaga, je izvedljivo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C43	Hodim na obvezne stvari in tudi na določena predavanja	Hodi na obvezne stvari in tudi nekatera predavanja	Spremembe pri študiju
C44	Mislim, da če na predavanjih ne odnesem veliko, raje snov doma predelam in v tistem času naredim še kaj dobrega zase ali za družino	Če ne odnese veliko od predavanj, raje porabi čas za družino in se snovi nauči sama	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C45	Skupinske seminarske naloge s sošolci lažje delam na faksu, tudi zaradi prostorske stiske doma in miru	Skupinske seminarske naloge dela raje na fakulteti, doma ni prostora in miru	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C46	Če delam sama mi je najlažje doma, ker imam vse poznano	Če dela sama, dela najlažje doma	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
C47	Večina sošolcev ni vedela, da sem starš	Večina sošolcev ni vedela, da je starš	Spremembe pri študiju
C48	Moram reči, da so bolj prijazni do mene. Bolj so pripravljeni pomagati, manj te jemljejo kot študenta, ki »lufta«, ampak ti priskočijo na pomoč	Če si študent starš ti bolj pomagajo in so bolj prijazni	Spremembe pri študiju
C49	Ta letnik, v katerega sem prišla, je res pripravljen na vseh področjih pomagati, od gradiva do	Sošolci so ji pripravljeni pomagati pri gradivu in iskanju člankov	Spremembe pri študiju

	pomoči pri iskanju člankov		
C50	Sedaj imam druge sošolce kot prej. Glede na to, da je toliko mlajša generacija sem pričakovala da ne bodo razumeli oziroma da bodo to jemali, kot da se ven mečem s tem, ampak so večinoma zrelo reagirali	Četudi so sošolci mlajši, so zrelo reagirali na njeno starševstvo	Socialna mreža
C51	glede na to da jih poznam šele dva meseca, mislim, da so tudi odnosi v redu	Ima dobre odnose, čeprav se poznajo kratek čas	Socialna mreža

Odprto kodiranje: Intervju z osebo D

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
D1	Stara sem 27 let	27 let	Starost
D2	študiram na UL, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo	UL, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo	Študij
D3	poročena	Poročena	Zakonski stan
D4	otroka stara 3 leta in pol in 1 leto	Otroci, stari 3 leta in pol in 1 leto	Otroci
D5	Oba dokaj enakovredno sodelujeva, odvisno kdo ima v tistem trenutku več časa	Enakovredno sodeluje s partnerjem, se prilagajata	Usklajevanje s partnerjem
D6	Edino mogoče je mož bolj zadolžen za avto, jaz pa za pakiranje	Mož zadolžen za avto, ona za pakiranje	Usklajevanje s partnerjem
D7	Za kuhanje, skrb za otroke, čiščenje lahko oba, se sproti prilagajava	Se sproti prilagajata	Usklajevanje s partnerjem
D8	če je mož v službi potem jaz, sedaj ko pišem magistrsko pa mož več prevzame	Ko je mož v službi naredi ona več, ko piše magistrsko nalogo, naredi on več	Usklajevanje s partnerjem
D9	Zbudimo se nekaj čez 6, ko se najmlajša zbudi	Zbudijo se nekaj čez šesto	Aktivnosti – z družino
D10	začnemo z zajtrkom	Zajtrk	Aktivnosti – z družino
D11	mož gre v službo	Mož gre v službo	Aktivnosti - sami
D12	jaz zrihtam hčerke in jih peljem v vrtec	Uredi hčerke in jih pelje v vrtec	Aktivnosti – z družino
D13	Ko sta oni dve v vrtcu delam za magistrsko nalogo	Ko sta v vrtcu, dela za magistrsko nalogo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D14	skuham kosilo	Skuha kosilo	Aktivnosti – z družino
D15	grem po hčerke v vrtec	Gre po hčerke v vrtec	Aktivnosti z družino
D16	mal čez 4 pride mož domov, še on poje in potem smo skupaj	Ko mož poje, so skupaj	Aktivnosti – z družino
D17	Smo zunaj ali počnemo kaj drugega	So zunaj ali počnejo kaj drugega	Aktivnosti z družino

D18	Okoli 6h se po navadi začnemo pripravljati za spat	Se pripravljajo za spanje	Aktivnosti - z družino
D19	tuširanje	Tuširanje	Aktivnosti – z družino
D20	večerja	Večerja	Aktivnosti – z družino
D21	Okoli 8h sta hčerki v postelji in spita, velikokrat tudi midva	Okoli osmih zvečer vsi spijo	Aktivnosti – z družino
D22	Kot družina radi gremo v Tivoli na igrišče ali pa plezat	Skupaj grejo radi v Tivoli na igrišče ali pa plezat	Aktivnosti – z družino
D23	je bil mož inštruktor športnega plezanja	mož inštruktor športnega plezanja	Aktivnosti - sami
D24	gre mož včasih tudi sam s starejšo hčerko, ker ji je zelo všeč	Mož gre sam s hčerko plezat	Aktivnosti – z družino
D25	Velikokrat gremo na rožnik, ker je puncama všeč, ker lahko gor flancat dobita	Grejo na Rožnik, saj je puncam všeč, ker dobijo flancat	Aktivnosti – z družino
D26	Gremo tudi s kolesom	Grejo s kolesom	Aktivnosti – z družino
D27	Velikokrat mož punce sam s kolesom kam odpelje, sploh sedaj čas za magistrsko	Ko piše magistrsko nalogo, gre mož sam z otroki	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D28	Mojega prostega časa ni ravno veliko, sploh sedaj ko pišem magistrsko	Ko piše magistrsko, nima veliko prostega časa	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D29	Nazadnje sem šla v kino, gledat en film ki ga nobeden drug ni želel z mano gledat	Sama šla v kino	Aktivnosti - sami
D30	Pa knjige rada berem takrat	Branje knjig	Aktivnosti - sami
D31	Nazadnje sem šla s par mamicami v Podčetrtek za vikend	Šla skupaj z drugimi mamicami za vikend	Aktivnosti - sami
D32	Z obema družinama smo v dobrih odnosih	Dobri odnosi z obema družinama	Socialna mreža
D33	Dokaj velikokrat gremo na obisk, ali pa oni pridejo k nama	Obiski družine	Aktivnosti – z družino
D34	Pri možu doma imamo veliko stvari, ker jih tukaj v stanovanju ne moremo imeti, ni placa	Imajo prostorsko stisko v stanovanju, zato imajo veliko stvari pri partnerjevi družini	Osebe za pomoč
D35	Tam imava tudi eno sobo, ki sva jo zrihtala pred otroci, tako da če gremo tja med kakšnimi prazniki ali počitnicami gremo za več dni	Pri partnerjevi družini imajo urejeno sobo, ko grejo tja za več dni	Aktivnosti – z družino
D36	Je fajn zamenjati okolje	Radi zamenjajo okolje	Aktivnosti – z družino
D37	Poleti je fajn zamenjati okolje, poleti je hladneje kot v Ljubljani	Poleti radi zamenjajo okolje	Aktivnosti – z družino
D38	Njegovi starši ali sestra malo popazijo punci, da imava malo časa za sebe	Partnerjevi starši in sestra popazijo otroke, da imata čas zase	Osebe za pomoč

D39	Smo v dobrih odnosih	Dobri odnosi z družino	Socialna mreža
D40	Jaz ločim prijatelje, ki nimajo otrok in nimajo družine, in tiste, ki imajo družine	Loči prijatelje z otroki in tiste brez	Socialna mreža
D41	Tisti, ki nimajo otrok so ostali na Štajerskem ali pa so doštudirali in imajo drugje službe	prijatelji brez otrok so oddaljeni	Socialna mreža
D42	Tako da se bolj malo vidimo in smo v stiku bolj preko socialnih omrežij	Z oddaljenimi prijatelji ostaja v stiku prek socialnih omrežij	Socialna mreža
D43	Tukaj v Rožni je veliko družin, z nekaterimi smo si bolj blizu kot z drugimi in smo si v podporo in si pomagamo	V Rožni dolini so družine, s katerimi so si blizu in si pomagajo	Socialna mreža
D44	Otroka sta v vrtcu	Otroci so v vrtcu	Aktivnosti – z družino
D45	Drugače sva redko dala komu otroke čuvat. Po navadi se organizirava tako, da ni treba	Redko dasta otroke v varstvo	Skrb za otroke
D46	Če pa že so sosedi kaj popazili	Sosedi pazijo otroke	Osebe za pomoč
D47	ali pa kdaj babice recimo	Babice pazijo otroke	Osebe za pomoč
D48	Nazadnje ko sem šla v Podčetrtek, se je babica javila, da je imela punce za vikend in je bil še mož fraj	Babica je pazila otroke, da sta bila oba s partnerjem prosta	Osebe za pomoč
D49	Pogosteje moževa mama, ker je bližje in mlajša od mojih staršev	Babica, ki je bližje, večkrat pazi otroke	Osebe za pomoč
D50	Ko sva dobila prvo hčerko, sva bila oba študenta in sva oba veliko delala preko študenta. Jaz do poroda, mož pa še potem	Do poroda sta oba z možem veliko delala prek študenta	Finančni viri
D51	Ko sva se odločala za otroke, sva naračunala, da bi lahko sama zmogla	Za otroke sta se odločila, ko sta bila prepričana, da bosta zmogla sama	Finančni viri
D52	Nikoli nisva rekla, da kaj rabiva, ampak so starši kupili	Nikoli nista prosila za pomoč	Osebe za pomoč
D53	Za rojstni dan vprašajo kaj rabijo in kupijo	Starši vprašajo za darilo za rojstni dan, kaj potrebujejo in to kupijo	Osebe za pomoč
D54	Moji imajo kmetijo in dajo jajca, meso in take stvari	Starši imajo kmetijo in dajo jajca in meso	Osebe za pomoč
D55	Pomoč v smislu da sami prostovoljno dajo, ni nama bilo treba da bi rabila	Pomoč ponudijo prostovoljno, onadva ne potrebujeta ničesar	Osebe za pomoč
D56	Pri nama je vedno finančno šli skozi	Finančno gre vedno skozi	Finančni viri

D57	Ko sem zanosila sem bila v drugem letniku magisterija	Zanosila je v drugem letniku magisterija	Študij
D58	mož je bil prvi letnik magisterija	Mož je bil v prvem letniku magisterija	študij
D59	Faks sva začela skupaj, midva sva bila skoz sošolca	Z možem sta bila sošolca	Usklajevanje s partnerjem
D60	Mož je potem padu, zato ker je začel nekje delati, kjer je sedaj zaposlen in so takrat potrebovali nekoga, ki ima več časa	Mož je neuspešno zaključil letnik, ker je začel več delati	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D61	Jaz sem naredila vse izpite in avgusta rodila	Preden je rodila, je opravila vse izpite	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D62	Potem sem imela dodatno leto zaradi materinstva in mož je v tem času naredil prvi letnik	Zaradi materinstva je imela dodatno leto, ta čas je mož naredil prvi letnik	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D63	Naslednje leto sem bila absolventka in je mož naredil drugi letnik	Ko je bila absolventka, je mož naredil drugi letnik	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D64	Potem sem podaljšala absolventski status, ker sem bila ponovno noseča in je mož zaključeval študij	Ker je bila ponovno noseča, je podaljšala absolventski stalež	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D65	Nisva mogla oba zaključit in jaz nisem mogla več veliko delati	Nista mogla oba zaključiti, zato je najprej zaključil mož	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D66	Potem je mož zaključil in se zaposlil	Ko je mož zaključil študij, se je zaposlil	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D67	jaz pa imam ponovno materinsko leto za drugo hčerko	Za drugo hčerko je vzela ponovno materinsko leto	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D68	Pri meni je bila ena večjih ovir, ko je šla hčerka v vrtec, ko sem se mogla ponovno spraviti iskati temo za magistrsko nalogo	Po premoru za nosečnost je težko začela ponovno delati študij	Spremembe pri študiju
D69	Težko mi je bilo se nazaj spravit delat, mogoče bi bilo lažje iti nazaj na faks	Težko je začela pisati magistrsko nalogo, lažje bi ji bilo začeti hoditi na predavanja	Spremembe pri študiju
D70	doma je bilo težje, vmes sem tudi opravljala prakso, ampak tam nisem imela težav, ker imam družino	To da ima družino, ji ni povzročalo težav, ko je opravljala prakso	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D71	Mogoče imam največje težave sedaj, ko pišem magistrsko in sta punci pogosto bolni, ko so otroci bolni in moraš vse pustiti	Ko so otroci bolni, moraš pustiti vse delo za magistrsko nalogo	Spremembe pri študiju
D72	Na našem oddelku sploh ni problema	Fakulteta je prilagodljiva	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

D73	Ko sem bila še na prvi stopnji je ena sošolka rodila in se je lahko zmenila, da ji ni bilo treba biti vedno prisotna in da je imela izredne roke	Ko je sošolka rodila, so ji na fakulteti uredili izredne roke	Spremembe pri študiju
D74	Če me dolgo ne vidijo, me tudi vprašajo po otrocih, na osebnem nivoju so pozorni	Profesorji jo vprašajo o otrocih, so pozorni na osebnem nivoju	Spremembe pri študiju
D75	Pri nas se je dalo vse zmeniti še preden je bil status študenta starša	Na fakulteti se je lahko vse dogovorila, še preden je obstajal status študent starš	Spremembe pri študiju
D76	Bi bilo veliko težje, če bi imela še obveznosti na faksu	Več kot je obveznosti na fakulteti, težje je usklajevati obe vlogi	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D77	Delam dopoldne, ko sta punci v vrtcu, pa še kdaj popoldne, ko je mož z hčerkama	Za študij dela, ko so otroci v vrtcu ali jih pazi mož	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D78	Ja je težje, ali more nekdo otroke pazit ali pa sta v vrtcu	Težje je študirati z otroki	Spremembe pri študiju
D79	Brez otrok se lahko odločiš, kdaj imaš čas	Če nimaš otrok, se lahko odločiš, kdaj boš delal za študij	Spremembe pri študiju
D80	Delam doma, ne hodim v knjižnico ali na faks	Za študij dela doma	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D81	Včasih grem v TV sobo ali učilnico v študentskem domu	Za študij dela v TV sobi ali učilnici v študentskem domu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
D82	Veliko jih je potem tudi imelo otroke. Res je, da se takrat nismo več družili, ker smo zaključili	Tudi sošolci so imeli otroke	Socialna mreža
D83	Smo pa še vedno v stiku in podpiramo	Ostaja v stiku s sošolci	Socialna mreža

Odprto kodiranje: Intervju z osebo E

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
E1	26 let	26 let	Starost
E2	UL, Teološka fakulteta, Teološke in religijske študije, enota v Mariboru	UL, Teološka fakulteta, Teološke in religijske študije, Maribor	Študij
E3	Prvi otrok star 2 leti in drugi 4 mesece	Prvi otrok star 2 leti in drugi 4 mesece	Otroci
E4	Živela sva v študentskem domu v Mariboru pol leta	Živela v študentskem domu v Mariboru	Prebivališče
E5	potem sva dobila možnost, da si prenoviva vikend, tja sva se preselila	Prenovila sta si vikend in se tja preselila	Prebivališče
E6	Tako, da sva na svojem. Oba sva na tej točki	Živita na svojem, ker si to lahko privoščita	Finančni viri

	študija, da si lahko to privoščiva		
E7	Pri meni ni bilo nič potrebno urejati, saj je naša fakulteta tako odprta, da se lahko vse dogovoriš	Na fakulteti se lahko vse dogovoriš	Spremembe pri študiju
E8	Od sedmih v letniku smo že štiri mamice	Tudi sošolke so mamice	Socialna mreža
E9	Vzela sem materinsko leto, nisem uspela diplomirat	Ni uspela diplomirati, vzela je materinsko leto	Spremembe pri študiju
E10	dala sem prošnjo za podaljšanje zaradi nosečnosti	Vložila prošnjo za podaljšanje statusa zaradi nosečnosti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E11	Sedaj imam pa možnost še enkrat podaljšat status, ker imam dojenčka	Imam možnost še enkrat podaljšati status, ker imam dojenčka	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E12	Ni mi težko napisati prošnje in jo nasloviti na komisijo, ker vem, da jo bodo odobrili	Ni ji težko napisati prošnje za komisijo, ve, da jo bodo odobrili	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E13	Jaz sem tudi opravila že vse predmete preden sem zanosila, tako da so se mi stvari poklopile	Preden je zanosila, je opravila že vse obveznosti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E14	Dala sem prošnjo za podaljšanje, ker sem bila takrat že noseča in sem imela težave	Podaljšala je status, ker je imela težave v nosečnosti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E15	Imela sem veliko slabosti in bila sem napotena k psihologu, takrat so mi podaljšali status	Imela je slabosti, napotena je bila k psihologu, zato so ji podaljšali status	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E16	Sedaj pa lahko status zopet podaljšam, ker imam še enega otroka	Lahko podaljša status, ker ima še enega otroka	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E17	Ni mi težko napisati prošnje in jo poslati na komisijo, ker vem da bodo odobrili, ni nobenega razloga, da ne bi	Komisija ji odobri prošnje za podaljšanje statusa	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E18	Pa fajn je da sta oba otroka doma, všeč mi je, da nista v vrtcu	Želi, da sta oba otroka doma in ne v vrtcu	Skrb za otroke
E19	To je tudi en razlog, zakaj je bilo logično da se odločiva za otroka že sedaj	Za otroka sta se odločila	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E20	Oba verjameva in veva, da je za otroka najboljše, da je s starši, vsaj prva tri leta	S partnerjem vesta, da je za otroka najboljše, da je doma s starši	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E21	Imava oba otroka doma, tudi midva sva oba doma	Oba otroka sta doma	Skrb za otroke
E22	Hkrati pa oba morava študirati	Oba s partnerjem študirata	Spremembe pri študiju

E23	Sej se zdi, da ne rabiš miru ampak moraš kaj prebrati, kaj napisati	Rabiš mir, ko moraš kaj prebrati, napisati	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E24	Sedaj ko imava večje stanovanje se lahko eden umakne in ima mir pri delu	V večjem stanovanju lažje najdeta mir za študij	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E25	Eden drugemu pomagava pri faksu, ker imava na faksu tudi podobne stvari	S partnerjem si pomagata pri delu za študij, ker imata podobne stvari	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E26	Varstvo sva rabila, kadar sva oba kam šla, kar pa se zgodi zelo redko	Redko potrebujeta varstvo	Skrb za otroke
E27	Na voljo nama je moj oče, ki je upokojen in lahko pride pazit otroka	Njen oče je upokojen in lahko pride pazit otroka	Osebe za pomoč
E28	Midva sva zadnje tri leta ogromno delala na nepremičnini, da sva jo uredila in je primerna za bivanje	Veliko sta vlagala v nepremičnino	Finančni viri
E29	Še sedaj je na vrsti urejanje okolice in tehnične stvari, ki jih poskrbi on	Partner poskrbi za urejanje okolice in tehnične stvari	Usklajevanje s partnerjem
E30	Jaz delam večinoma gospodinjska opravila in kuham, ampak mi tudi on pomaga	Ona dela večinoma gospodinjska opravila	Usklajevanje s partnerjem
E31	To delat skoz to ženskam zraste čez glavo. Vse se ti zagabi, ne moreš več jesti ker skoz samo kuhaš. Kar naenkrat padeš v enoličnost	Težko je delati gospodinjska opravila, postane enolično	Aktivnosti - z družino
E32	Potem on prevzame, kaj novega skuha in se vse spremeni	Partner ji pomaga, ko ima odpor do gospodinjskih opravil	Usklajevanje s partnerjem
E33	Zadnjič sva imela konflikt, pa je potem pospravljal pa kuhal pa pral, in je reku, da je to kar v redu, da mu ni dolgčas	Ko je imela konflikt s partnerjem, je nato on poskrbel za gospodinjska opravila	Aktivnosti - z družino
E34	Dejansko imaš hišo polno enega gospodinjskega dela, vzgoje in skrbi za otroka, on je skoz glasen	Veliko je gospodinjskega dela, dela z vzgojo in skrbi za otroka, otrok je glasen	Aktivnosti - z družino
E35	V bistvu v sredi tega ti je pa dolgčas, ker se moraš prisilit da se udejstvuješ z otrokom. Se je treba usest, je treba vzet material, je treba nekaj naredit	Udejstvovanje z otrokom zahteva čas, trud in material	Skrb za otroka
E36	Pa hitro teče čas, ko imaš otroke. Eno leto takoj mine, ti pa še vedno nisi	Z otrokom gre čas hitro mimo, ne da bi uspel opraviti šolska opravila	Spremembe pri študiju

	napisala tistega kar bi mogla		
E37	Vsak dan je isti, v bistvu se počutiš kot da si v enem takem dolgem dnevu	Dnevi so enolični	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E38	Ne smeš v depresijo past, moraš biti srečen, moraš znat biti srečen ker je enolično	Potruditi se moraš, da zaradi enoličnosti ne padeš v depresijo,	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E39	Ljudje si mislijo, ja sej v bistvu nič ne delata, doma sta in uživata z otroci	Ljudje mislijo, da nič ne delata	Socialna mreža
E40	Ampak je naporno	Naporno je biti študent starš	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E41	Pa še midva sva skoz skupaj. Midva sva bila poročena leto in pol ko sem starejšega rodila . Midva sva že štiri leta skoz skupaj, že odkar sva poročena. Jaz sem včasih zelo presenečena, da je to sploh možno, da nama gre tako v redu	S partnerjem sta že od poroke ves čas skupaj	Usklajevanje s partnerjem
E42	Ja moja sestra ima zdaj otroka in je tudi študentka	Sestra je tudi študent starš	Socialna mreža
E43	Čeprav naju ne razumejo, ker imajo drugačno izkušnjo. Hodijo v službo, otroci v šolo ali vrtec	Ljudje, ki imajo drugačno izkušnjo, ju ne razumejo	Socialna mreža
E44	Potem je malo tega, da se ljudje ko izbereš poseben način življenja ali pa ne greš po ustaljeni poti se počutijo slabo, samo zato ker gredo oni po drugačni poti. Vidijo stvari črno belo, ti si pa vmes v sivi coni	Če ubereš drugačno pot kot drugi ljudje, se težko vklopiš z njimi	Socialna mreža
E45	Hkrati nisi v službi, hkrati imaš nek dohodek in status, ne morejo ti nič. Nisi brezdelen. Ne morejo te popredalčkati	Ljudje te ne morejo uvrstiti nikamor, ko si študent starš, ker imaš drugačno življenje	Socialna mreža
E46	Hkrati lahko daš vse, lahko daš vse partnerju, lahko daš vse otroku, lahko daš vse tudi svojemu delu, ki je študij	Kot študent starš lahko daš vse partnerju, otrokom in študiju	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E47	Z družino sva se… bilo je zanimivo, burni dogodki so bili, prej sva bila člana ene cerkve, verske skupnosti, manjše. Njegovi starši so noter, on je tudi odraščal tam	Z možem sta bila člana verske skupnosti, ki sta jo potem zapustila	Socialna mreža

	noter. Midva sva to zapustila po poroki		
E48	Njihov način življenja nama je sedaj v bistvu tuj. To je zelo striktna protestantska, brez alkohola, nič dela v soboto	Verska skupnost, ki sta jo s partnerjem zapustila, je bila zelo stroga	Socialna mreža
E49	Moja družina je bila pa ločitev, v tem času sta se obe sestri odselili od doma. In se iščeš nazaj. Se pa vsi razumemo. Se imamo lepo	Njeni starši so se ločili, vendar se z družino dobro razumejo	Socialna mreža
E50	Je pa res, da sva midva človeka intenzivnih stikov. Zelo veliko vloživa v osebo. Tudi če vmes mine dve leti brez da bi se slišali, ko se vidimo nazaj je na enako globoki ravni. In taki stiki niso možno vsak dan, ko imaš otroka	S partnerjem imata rada intenzivne stike, v ljudi vložita veliko, tudi če se dolgo ne vidijo, ostane odnos globok, to je težje, ko imaš otroka	Socialna mreža
E51	Skozi celo življenje se veže taka globoka povezanost s temi osebami. In oni vejo, da so tukaj, se nič ne spreminja	Ima globoko povezanost z nekaterimi osebami	Socialna mreža
E52	Če imaš pa ti plitke, vsakdanje stike, hitro pozabiš ker nisi na tekočem	Če imaš plitke odnose, hitro pozabiš na osebe	Socialna mreža
E53	Midva pa ne rabiva biti na tekočem, ker sva povezana z osebami. Osebno pač, se razumemo	Z osebami, s katerimi je globoko povezana, ne rabi biti v neprestanem stiku	Socialna mreža
E54	Ni nobene tesnobe na tem področju, da bi nekaj rabila. Mislim da sva dobro socialno opremljena, že samo zaradi družine, ki je velika	Ne potrebuje večje socialne mreže	Socialna mreža
E55	Midva sva bila sošolca v srednji šoli	S partnerjem je bila najprej sošolca v srednji šoli	Usklajevanje s partnerjem
E56	Nekaj časa sva dobivala preživnino od staršev	Preživnina od staršev	Finančni viri
E57	on še sedaj dobiva štipendijo od očeta, jo je že prej dobival, njegov oče ima s.p. in štipendira svojega otroka	Oče mu daje štipendijo	Finančni viri
E58	Jaz sem dobivala od mame preživnino, sicer nekaj majhnega, ker ima minimalno plačo	Mama ji daje preživnino	Finančni viri

E59	Vse to je bilo treba urediti, da sva midva lahko dobila denarno socialno pomoč	Morala sta urediti dohodke, da sta lahko dobila denarno socialno pomoč	Finančni viri
E60	Čeprav sva že večkrat rekla, da ni treba	Ne potrebujeta dodatne finančne pomoči	Finančni viri
E61	Midva nimava najemnine, imava pač tiste tri položnice. Saj ne rabiva	Nimata najemnine, imata malo stroškov	Finančni viri
E62	Lahko denar vlagava v take majhne projekte, urejanja okolice	Denar vlagata v urejanje okolice	Finančni viri
E63	Sicer sva imela oba štipendijo še do lani, kar v redu	Dobivala sta štipendijo	Finančni viri
E64	Pa otroški dodatek	Otroški dodatek	Finančni viri
E65	starševski dodatek	Starševski dodatek	Finančni viri
E66	Dobiva nekje približno 1000eur	Imata 100 0€ prihodka na mesec	Finančni viri
E67	Je pa težko urejati stvari, ker dobiš nakazila trikrat ali štirikrat na mesec	Nakazila imata tri–4štirikrat na mesec, zato je težko urejati stvari	Finančni viri
E68	Enkrat plačaš položnice, enkrat greš v trgovino, potem razmišljaš, če moraš tisto kar si zdaj dobil dat na stran, da boš imel do naslednjič ko dobiš. Saj je grozno, ker v bistvu čakaš denar	Težko je razporejati s financami, veliko moraš razmišljati, ker so viri tako razdrobljeni	Finančni viri
E69	Vso to birokracijo jaz urejam že odkar sva se poročila. Da je on dobil štipendijo, da sva ustanovila svoje gospodinjstvo	Za birokracijo in finance poskrbi ona	Finančni viri
E70	Vse te stvari, moraš biti res pismen. Ogromno ljudi tega ne razume, ni jim jasno in ne gre	Moraš imeti znanje, da lahko urejaš finance	Finančni viri
E71	Imela sva tudi neke težave, ker sva menjala center za socialno delo	Imela sta težave, ko sta menjala center za socialno delo	Osebe za pomoč
E72	Prej sva bila v Mariboru stalno prijavljena in sva se selila	Selila sta se iz Maribora	Prebivališče
E73	Prišlo je do nesporazuma. Študentje moramo imeti v nekaterih primerih, če se center tako odloči, pogodbo o aktivnem reševanju socialne problematike. Midva sva jo imela že v Mariboru, potem nama je vso socialno pomoč za pol leta označilo kot neupravičeno prejeto socialno pomoč	Ko sta se selila, je prišlo do nesporazuma na centru za socialno delo, CSD jima je dejal, da sta socialno pomoč dobila neupravičeno	Osebe za pomoč

E74	To včasih kar midva malo pritiskava in sprašujeva. Da povejo. Včasih dobiš občutek, kot da so socialne delavke tam, da ti onemogočajo, da bi kaj dobil. Na nek način dajejo informacije tako ali pa se jim zdi samoumevno, ampak je težko	Na centru za socialno delo morata veliko pritiskati, včasih dajejo napačne ali pomanjkljive informacije	Osebe za pomoč
E75	Celo imela je pripombo, da to bo treba vrnit. Sm rekla a to je davčni dolg ali kako se to potem, je rekla, da bo šlo pa iz otroških dodatkov	Na centru za socialno delo so jima rekli, da bosta morala vračati denar	Osebe za pomoč
E76	Posredno mi je zagrozila, da bova tudi brez otroškega dodatka ostala. Sicer ne vem, če je to res, ampak ne vem zakaj tak odnos	Na centru za socialno delo so imeli slab odnos, zagrozili so jima, da bosta izgubila otroški dodatek	Osebe za pomoč
E77	Mislim, da bi bilo smiselno nek ločen prispevek za študentske družine ustanoviti, da bi bil fiksen	Meni, da bi moral obstajati nek prispevek za študentske družine	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E78	Študentsko delo je tako nezanesljivo, da s tem ne moreš preživljati družine	Študentsko delo je nezanesljivo, z njim ne moreš preživljati družine	Finančni viri
E79	Oni ti pa, ko priložnostno nekaj zaslužiš, ti potem za tisti čas, ko boš dobil naslednjo odločbo, ti zmanjšajo dohodek socialne pomoči za ta denar in se ti ne splača. Enostavno ne pridobivaš izkušenj, ker ne delaš. Za voljo izkušenj ali za 100 ali 150 evrov več tvegaš potem dohodek za nekaj časa	ko priložnostno nekaj zaslužiš, ti potem za tisti čas, ko boš dobil naslednjo odločbo, zmanjšajo dohodek socialne pomoči za ta denar in se ti ne splača. Enostavno ne pridobivaš izkušenj, ker ne delaš. Zavoljo izkušenj ali za 100 ali 150 evrov več tvegaš potem dohodek za nekaj časa	Finančni viri
E80	Regionalna cesta čez zidani most, do Maribora. Nevarna je, jaz si ne upam iti z otrokoma tam	Regionalna cesta čez Zidani Most je nevarna in si ne upa iti tja z otroki	Skrb za otroke
E81	Predolgo časa traja. Jaz imam srečo ker imam v Ljubljani faks. So vsi profesorji tam, tako da tam vse urejam	S profesorji ureja vse v Ljubljani	Spremembe pri študiju
E82	Imela sem sepso po prvem porodu	Sepsa po prvem porodu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E83	Carski rez	Carski rez	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E84	Jaz eno leto nisem nič delala za šolo	Eno leto ni delala za šolo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

E85	Pa dejansko čas si vzeti iz tega utečenega vsakdana, da narediš nekaj kar je izven	Treba si je vzet čas za študij	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E86	Hkrati pa je zanimivo, recimo ženske, ko niso v tem statusu, recimo imajo službo in so na porodniški, ne bodo prišle v situacijo ko bodo mogle otroke sekirat, pojdimo v Ljubljano na faks, gremo po knjige	Meni, da če si študent starš, imaš več obveznosti, kot če si zaposlen in imaš porodniško	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E87	Meni so podaljšal status že zaradi nosečnosti in sedaj mam še dolg za nazaj in moram it na izpit. Pač sedaj moram iti na izpit	Včasih, kljub statusu, nekaterih študijskih obveznosti ne moreš prilagoditi/prestaviti	Spremembe pri študiju
E88	Ni tistega, da bi bila res čist na off. Včasih se moram kar opomniti, čaki sej ti si na porodniški v bistvu. Ampak po vsej verjetnosti delam še več, ker med nosečnostjo nisem mogla	Nikoli ni popolnoma prosta, vedno ima neko obveznost, ali študijsko ali glede otrok	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E89	Starši pa so malo nestrpni. Postajajo počasi. Če bova končala, pa če bo šel on v službo	Njihovi starši so nestrpni, skrbi jih, če jima bo uspelo končati fakulteto in se zaposliti	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E90	Jaz mislim, da si bolj motiviran, bolj si znaš čas vzet	Meni, da si bolj motiviran za študij, če si starš	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E91	Jaz sem bila v Ljubljani, on je bil v Mariboru, sem isto delala stvari zadnji trenutek. Sedaj jih mogoče celo ne, sicer pa imam samo še diplomsko	Zdi se ji da je bolj organizirana za študij, odkar ima otroke	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E92	On je bil v Nemčiji en čas, bila sem z otrokom sama	Ko je bil mož v Nemčiji, je bila sama z otrokom	Skrb za otroke
E93	imela sem zadnje izpite, pa je otrok zaspal na moji postelji, sem si nočno lučko prižgala in sem se na svoji postelji učila	Ko je otrok zaspal na postelji, si je prižgala luč in se učila poleg njega	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E94	Taki lepi spomini so to. Veš zakaj delaš	Ima lepe spomine na izkušnjo biti študent starš, v študiju vidi več smisla	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E95	Mu je bilo kar težko. Začeli so ga zavračati, kar je pa problem če imaš ogromno skupinskega dela in če si ti ogromno stvari pokriva, tako kot se je njemu in je bilo treba	Ko je mož postal študent starš, so ga sošolci začeli zavračati, največja težava je bila pri skupinskem delu in ko je moral pridobivati gradivo od njih, ker so se mu stvari pokrivale	Spremembe pri študiju

	pridobivat materiale od njih		
E96	Ni bilo nič razumevanja, totalno so ga preskočili. Sošolke, ki so mu prej pomagale, je bilo konec, imeli so ga za zabušanta	Moža ni nihče razumel od sošolcev, niso mu pomagali	Spremembe pri študiju
E97	Tudi od odraslih ljudi, ki imajo otroka starega toliko kot najin najstarejši sva dobila komentarje, joj vidva pa sta tako mlada, midva sva počakala, da so sva se našla, malo sva potovala	Odrasli ljudje z otroki ju niso razumeli, da sta se odločila za otroke, češ da sta premlada	Socialna mreža
E98	Midva sva se tako odločila, zdi se nama naravno, lahko bova mela otroke tudi ko bova starejša	Za otroke sta se odločila	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E99	Super je lahko življenje, različni smo in različno se odločamo. Lahko se bogatimo	Meni, da smo ljudje različni in se lahko bogatimo	Socialna mreža
E100	Dejansko se veliko nekih načinov, različnih družin. Ljudje imajo polna usta, dejmo biti tolerantni, dejmo se sprejemat	Meni, da bi se morali ljudje bolj sprejemati	Socialna mreža
E101	Ampak najbolj tradicionalna oblika, mlade družine, ti rečejo pa kaj sta zmešana, kako bosta pa živela	Ljudje, ki prihajajo iz tradicionalne oblike družine, ju ne razumejo	Socialna mreža
E102	Mogoče je pa boljše, sva bolj motivirana, ker bolj veva, vse je pred nama	Kot študenta starša sta bolj motivirana, meni, da je še veliko pred njima	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E103	midva imava konflikt s sestro, s to, ki je sedaj rodila, njen mož je v službi, vzela sta kredit, kupila hišo. Ona je študentka, skoz je sodelovala, imela študentsko delo, sedaj je na porodniški in piše diplomo. Ampak mi je rekla, kaj ti ne misliš iti nič v službo, čeprav sem na porodniški, tako kot ona. Samo ona se počuti na nek način, da ima kredit in hišo in službo in je tako ona upravičena do porodniške	Sestra je tudi študent starš, ampak je ne razume, pritiska nanjo, če se ne misli zaposliti	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E104	Sem ji povedala, da bom šla v službo, ko bom našla svoje poslanstvo, ki	Sestri je povedala, da se bo zaposlila, ko bo našla večje poslanstvo, kot ji	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

	bo večje od vzgoje mojih majhnih otrok	predstavlja skrb za otroke	
E105	Mogoče bom šla celo doktorat delati	Razmišlja, da bi naredila doktorat	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E106	Sestra je bila šokirana, kdo mi ga bo pa plačal	Sestra je bila presenečena, da misli delati doktorat	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E107	mi je sedaj najpomembnejša družina	Njena prioriteta je družina	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
E108	Ona je drugačen človek, razmišlja v drugačnih konceptih, ne rabim biti konflikt na osebni ravni. Vedno ji lepo razložim, poglej, različne sva si, različno se odločava, različne poti bova imele, se pa sam odločiš, ni izgovora	S sestro sta si zelo različni	Socialna mreža
E109	Midva se nisva odločila za družino zato da bi dobivala socialno pomoč. Midva sva se odločila za družino zaradi družine same	Za družino se nista odločila, da bi dobila socialno pomoč	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E110	Mislim, da je to super, mislim da bi mogli študentsko družino še bolj razširiti, da bi se ljudje dejansko odločali za otroke med študijem. Takrat si najbolj, rasteš, učiš se, razvijaš	Meni, da bi se moralo več ljudi odločiti za družino med študijem	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E111	Moraš biti prepričan vase, da si tega res želiš	Moraš biti prepričan, da si res želiš družine	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E112	Vem da nima vsaka ženska ali par idealnih pogojev, ko pride do tega, da zanosijo	Zaveda se, da nima vsaka ženska/par idealnih pogojev, da zanosi	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E113	Verjetno veliko ljudi obžaluje fakulteto, ki so si jo izbrali, ko pride do tega, da imajo otroke. Če želiš imeti otroka se najprej pozanimaj, kakšno politiko vodi tvoja fakulteta do tega. Veliko je odvisno že samo od osebnosti referenta, administracije	Meni, da je veliko odvisno od fakultete in njene politike, kako boš doživljal starševstvo med študijem, svetuje, da se pred to odločitvijo najprej pozanimajo, kakšen odnos ima do tega fakulteta	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
E114	Imaš referente, ki ti bo vse povedala, vse naredila zate, še kavo bi ti skuhala, ko prideš k njej	Nekateri referenti na fakulteti so zelo ustrežljivi in pripravljeni pomagati	Spremembe pri študiju
E115	moža pa dobesedno nalajajo kaj tam dela, kaj hodi k njim ko ima vse napisano na internetu	Do moža so na fakulteti včasih nesramni in nerazumevajoči	Spremembe pri študiju
E116	midva sva za načrtovanje družine	Meni, da bi morali družino načrtovati	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

E117	Ko sva se poročila sem jaz za en semester naprej naredila izpite. Tako da imam skozi teh pol leta fore. V bistvu so mi zelo prav prišle	Ko se je poročila, je vnaprej naredila nekatere obveznosti za šolo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

Odprto kodiranje: Intervju z osebo F

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
F1	Star 26 let	26 let	Starost
F2	UM, Filozofska fakulteta, Nemščina, pedagoška smer, in Slovenski jezik in književnost, druga stopnja, zaključujem, pišem magisterij	UM, Filozofska fakulteta, Nemščina, pedagoška smer, in Slovenski jezik in književnost, druga stopnja, piše magisterij	Študij
F3	Oba sva si uredila status na fakulteti, da sva lahko manj prisotna	S partnerko imata oba status, ki jima omogoča prilagoditve	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F4	Tega na UM še ni, sta dva statusa, za posebne potrebe in za prilagojen študij	Na UM še ni možnosti statusa študent starš	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F5	Jaz sem si uredil status s prilagojenim študijem	Ima status s prilagojenim študijem	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F6	Odvisno pa je od vsakega profesorja posebej, kako ti bo to omogočil	Prilagoditve so odvisne od vsakega profesorja posebej	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F7	Vidi se razlika, da ona študira humanistiko. To je čisto drugače kot pri meni ker študiram družboslovje	Odvisno je tudi od študija, meni, da je lažje, če študiraš humanistiko kot družboslovje	Spremembe pri študiju
F8	Predvsem sva ga prosila, da je starejšega popazil, ko je bila ona noseča, v porodnišnici, ko je šla kakšen izpit zagovarjat in sva šla oba zaradi visoke nosečnosti in je težje vozila	Njegov oče je čuval otroka, ko oba z ženo nista imela časa, ko je bila na primer noseča in zaradi visoke nosečnosti ni mogla voziti in jo je peljal	Skrb za otrok
F9	Imava tudi z moje strani starše, so se ponudili	Dedek in babica se ponudijo za varstvo	Skrb za otrok
F10	Jih pa nisva izkoristila, ker so bolj oddaljeni	Niso prosili dedka in babice za varstvo, ker so predaleč	Skrb za otrok
F11	Se znajdeva tudi sama	Sama se znajdeta pri skrbi za otroke	Skrb za otrok
F12	Oba delava vse	S partnerjem si delita odgovornost	Usklajevanje s partnerjem
F13	Otroci tudi ponujajo takšne dodatne projekte	Pri otrocih je vedno možnost za dodatne projekte	Aktivnosti – z družino
F14	Sedaj urejamo okolico, bi lahko kakšna igrala	Urejajo okolico hiše	Aktivnosti – z družino

F15	Zdaj smo peskovnik uredili pa klopce	Okrog hiše so uredili peskovnik in klopce	Aktivnosti – z družino
F16	Zdaj sem se pa kar ustavil, da mam še čas za faks	Nekatere dolžnosti okrog hiše prestavi na kasneje, da lahko opravi študijske obveznosti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F17	Jaz sem imel vedno veliko prijateljev. Že ko začneš hoditi z nekom se ti ta krog oži. Imaš ene prijatelje, za katere moraš imeti veliko časa, ali pa jih pač ni. Ostanejo samo tisti najbližji. Potem poroka, otroci, krog se oži	Pravi, da se krog prijateljev skozi leta oži, sploh ko pride do družine in poroke	Socialna mreža
F18	Res moraš vlagati da obdržiš stik	V stike je treba vlagati	Socialna mreža
F19	Na faksu nikoli nisem imel veliko priložnosti, ker sem dvopredmetni. Sem edini v moji generaciji te smeri. Imel sem ogromno prekrivanja predmetov in nikoli, da bi se lahko povezal med predavanji in da bi se lahko tudi potem družil	Zaradi obveznosti na fakulteti ni imel nikoli priložnosti, da bi se lahko zbližal z ljudmi	Sociana mreža
F20	Nek skupen krog prijateljev sva obdržala	S partnerko imata skupen krog prijateljev	Socialna mreža
F21	Zdaj bodo lepi dnevi bomo kakšen piknik naredili	Ko so lepi dnevi, pripravijo piknik	Aktivnosti – z družino
F22	So pa prijatelji vsi brez otrok	Prijatelji so brez otrok	Socialna mreža
F23	Ta prijateljstva lažje vzdržuješ, ker imaš nekaj skupnega	Lažje vzdržuje stik z ljudmi z otroki	Socialna mreža
F24	Dva moja prijatelja, s katerima sem si bil res blizu sta oba bila, eden se je odselil v Španijo, ker je dobil pripravništvo in se je tukaj oddaljenost povečala, eden pa je bil avtoprevoznik in je bil odsoten. Tukaj je hecna situacija nastala, da smo se zelo malo družili	Prijatelj se je odselil, drugi pa je bil veliko odsoten, zato se niso več veliko družili	Socialna mreža
F25	Sicer so te pogodbe potekle, ko sva oba dopolnila 26 let, ampak oče se je odločil, da mi bo še vedno pomagal	Oče se je odločil, da ga bo še naprej štipendiral	Finančni viri
F26	Sva pa tudi iz različnih okolij, ona se je mogla večkrat soočat s tem, da	Partnerka ima več izkušenj z upravljanjem financ	Finančni viri

	je sama imela svoje finance prek		
F27	Čeprav nama je bilo na sestanki izrecno rečeno, da ne rabiva bit nikjer prijavljena	Na CSD-ju sta dobila napačne informacije	Osebe za pomoč
F28	Jaz sem imel slabo izkušnjo. To sem potem jaz prevzel, sem se pogovarjal. Nama je bilo rečeno, da ne rabiva biti prijavljena na zavodu, ker sva študenta. Potem nama je bilo rečeno, da morava socialno vračat, ker nama je bila dana neupravičeno	Na CSD-ju je imel negativno izkušnjo, zaradi slabih informacij	Osebe za pomoč
F29	Jaz sem argumetiral, da so nam oni rekli, da ne rabimo biti na zavodu. Da imamo hudo težavo zdej, samo če nama en mesec izpade dohodek, kako preživeti	Če bi morala vračati denar zaradi slabih informacij, ki sta jih dobila na CSD-ju, bi imela velik izpad dohodka in težave	Osebe za pomoč
F30	Odgovor je bil, da to ni njihova situacija, da naj se znajdeva. To je tako, program tako piše, zakon je tak	CSD ni prevzel odgovornosti za napako in jima niso pomagali	Osebe za pomoč
F31	Do vseh teh groženj z odvzemom otroškega dodatka je prišlo po tem, ko je ona omenila, da imava v prihodnosti namen vso socialno pomoč odplačati	Na CSD-ju so jima grozili, da jima bodo odvzeli otroški dodatek	Osebe za pomoč
F32	Ja težko je študirati	Težko je študirati z otrokom	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
F33	Imela sva specifično težavo po porodu, je bila žena dolgo v porodnišnici	Po porodu je bila žena dolgo v porodnišnici, zaradi zdravstvenih težav	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F34	Smo bili cela družina en mesec v porodnišnici, ker je njeno življenje viselo na nitki	Ženino življenje je viselo na nitki, cela družina je bila z njo v porodnišnici	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F35	Nobeden od naju. Tako sva bila pretresena od te izkušnje, da sva vse usmerila v družino. V najin odnos, odnos z otrokom. Družina je bila prioriteta, ko vidiš kako krhko je življenje	Družina je bila njuna prioriteta po hudi izkušnji s težavami pri zdravju	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F36	Hodil sem takrat na pedagoške prakse	Pedagoške prakse	Aktivnosti - sami
F37	obiski šol	Obiski šol	Aktivnosti - sami

F38	Na par teh stvari sem šel iz porodnišnice direkt na fakulteto ali na prakso	Bil je v porodnišnici in šel naravnost na študijske obveznosti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F39	Ko sem sedel tam in reševal pedagoški obrazec, sem si mislil, kaj sploh delam tam, žena mi umira, otrok lahko ostane brez mame, sedaj je trenutno brez očeta in sem nehal	Ko je imela žena težave, mu je bila družina pomembnejša od študija	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
F40	Jaz imam še nekje dvanajst obveznosti z dvema magistrskima nalogama	Ima še 12 obveznosti in dve magistrski nalogi	Spremembe pri študiju
F41	Oddal sem eno seminarsko po dolgem času	Po dolgem času je oddal eno seminarsko nalogo	Spremembe pri študiju
F42	po praznikih imam en zagovor in izpit	Ima še en zagovor in izpit	Spremembe pri študiju
F43	Sem začel nazaj aktivno delati. To je bilo dve leti po njegovem rojstvu	Dve leti po rojstvu otroka je začel spet aktivno delati za študij	Spremembe pri študiju
F44	Že ko sem se poročil sem imel veliko kritik. Kako sem si to dovolil narediti in potencialno njim, od česa bom živel, kaj razmišljam	Ko se je poročil, je slišal veliko kritik, kako je lahko to naredil in kako bo živel	Socialna mreža
F45	Čist kafkovsko, tujec med tujci. Že Dolenec sem ali pa Posavec med Štajerci, edini ki študiram dvopredmetno tako kombinacijo, edini, ki se mu je vedno vse prekrivalo, nikoli se nisem mogel nič zmenit, potem pa še to, družina. Tako, da je bilo kar napeto	Počuti se kot tujec med sošolci, ker se razlikuje od njih glede obveznosti, sploh ker ima družino	Socialna mreža
F46	Ampak se da, lej, na koncu smo še vedno kolegi. Potem tudi tisti, ki so bili najbolj kaj jaz razmišljam, smo potem šli skupaj na pijačo in so povedali, da so govorili iz strahu, ker jim ni vseeno za mene, za kolega	Ljudje ga niso podpirali, ker jih je skrbelo zanj, nekateri so spremenili mnenje	Socialna mreža
F47	Moram na žalost povedati, da ta stereotip filozofske fakultete v Mariboru je kar prisoten. Ta feminizem, nek nerazgledan. Da je odločitev za družino pri mladih letih nekaj nazadnjaškega, nekaj	Potrjuje stereotip Filozofske fakultete v Mariboru, prisoten je nerazgledan feminizem, češ da je odločitev za družino pri mladih letih nekaj nazadnjaškega	Spremembe pri študiju

	kar ne bi smelo soditi v našo kulturo		
F48	Mi zdaj potujemo z otroki. Jaz rad grem z vozičkom kam	Potujejo z otroki	Aktivnosti – z družino
F49	Sva pa motivirana za delo	S partnerko sta motivirana za delo	Spremembe pri študiju
F50	Pa škoda, da bi bil študij ovira za družino	Meni, da študij ni ovira za družino	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
F51	Pa preden imata starša študenta otroke, naj prebereta vso gradivo ko bosta rabila	Svetuje, da študentje pregledajo vse študijsko gradivo, preden se odločijo za družino	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
F52	Ko imaš otroke težje bereš. Saj pišeš pa razmišljaš lažje, pa izpite opravljaš. Za branje pa ni več veliko časa in energije. Čisto praktično zaspiš	Ko imaš otroke je težko brati študijsko gradivo, saj hitro zaspiš	Spremembe pri študiju

Odprto kodiranje: Intervju z osebo G

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
G1	Stara sem 26 let	26 let	Starost
G2	študiram veterino, 6. letnik	Študij veterine, 6. letnik	Študij
G3	moja hčerka je stara tri let in pol	1 hči, 3 leta in pol	Otroci
G4	živimo v isti hiši kot starši mojega moža, imamo svoje stanovanje	Imajo stanovanje v hiši staršev od moža	Prebivališče
G5	mož je zaposlen oziroma ima s.p	Mož je zaposlen	Usklajevanje s partnerjem
G6	Kar je delo znotraj hiše je večinoma na meni	Gospodinjska dela so njena zadolžitev	Usklajevanje s partnerjem
G7	Ko se učim pade delo na minimum	Ko se uči, gospodinjska dela niso tako pomembna	Usklajevanje s partnerjem
G8	tudi mož mi pomaga. Mu ni problem skuhati pa varstvo	Mož ji pomaga, skrbi za otroka, kuha	Usklajevanje s partnerjem
G9	Je pa to večinoma na meni ker on dela	Večina dela po hiši je na njej, ker mož dela	Usklajevanje s partnerjem
G10	Ko je izpitno obdobje je izredno stanje. Takrat se vse spremeni. Takrat se bolj potrudi, je več časa doma, kaj naredi po hiši. Pa padejo malo standardi. Tisti mesec se preživi	Ko se uči, je izredno stanje, mož poskrbi za več stvari, tisti mesec se standardi znižajo, a se preživi	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G11	Kar je zunaj hiše je načeloma njegovo delo	Delo zunaj je moževa zadolžitev	Usklajevanje s partnerjem
G12	Imava vrt, kar je tudi moje delo Načeloma je tako, da je moje delo, če	Vrt je njeno zadolžitev, če rabi pomoč vskoči mož	Usklajevanje s partnerjem

	rabim pomoč pa tudi on vskoči		
G13	Kar se tiče vzgoje in otroka je pa tako, za odpraviti v vrtec je malo odvisno, kdaj moram iti jaz v Ljubljano. Če moram biti zjutraj v Ljubljani jo mož odpravi v vrtec, jo zrihta, ni problema. Drugače pa to jaz naredim	V vrtec hčer vozi večinoma ona, če pa mora v Ljubljano, to naredi mož	Usklajevanje s partnerjem
G14	iz vrtca jo grem jaz iskati, če tega ne morem pride moja mama ali tašča. Mož bolj redko, ker pride redko popoldne domov	Na pomoč jima priskoči tašča	Osebe za pomoč
G15	Popoldne sem z otrokom	Popoldne je z otrokom	Aktivnosti – z družino
G16	okoli šestih pride mož in je več z njim. Takrat jaz pospravljam ali se učim	Po delu je mož več s hčerko, ona pa pospravlja ali se uči	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G17	Glede vzgoje sva precej usklajena. Jaz berem malo več knjig in mu povem kar preberem. Debatirava o tem, o kakšnih vzgojnih prijemih. Tako tudi on to osvoji. Če naredi kakšno napako, mu povem, to ni v redu zaradi tega in tega, tako da vidi razlago za tem. Sva kar usklajena, če je kakšno trenje, pa se o tem pogovoriva	Ona bere o vzgoji, potem informacije posreduje možu in se skupaj dogovarjata in usklajujeta	Skrb za otroke
G18	Dojemam da čas na faksu je čas zame. Sem s svojimi prijatelji in delam kar me veseli. Takrat imam čas tudi za kakšno kavo s prijatelji, da ni samo faks in hitiš domov	Čas na fakulteti je čas zanjo, takrat gre na kavo in je s prijatelji	Aktivnosti - sami
G19	Če končam faks pozno popoldne, ne bom šla še na kavo za eno uro s prijatelji	Če na fakulteti zaključi pozno, ne gre na kavo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G20	pa čas zame, je ko pogledam kakšno serijo	Čas zanjo je, ko gleda nanizanke	Aktivnosti - sami
G21	grem v naravo	Gre v naravo	Aktivnosti - sami
G22	grem tečt	Gre tečt	Aktivnosti - sami
G23	grem sama smučat	Gre sama smučat	Aktivnosti - sami
G24	Moja mama je bila tudi študentska mama, me je razumela, kaj grem skozi. Rekla je že takoj na začetku, da bo težko,	Njena mama je bila tudi študentska mama in jo je razumela	Socialna mreža

	ampak ni tako težko, se da		
G25	Smo kar povezani. Vsi so takoj ponudili pomoč. Večinoma mi pomagata mama in tašča	Največ ji pomagata mama in tašča	Osebe za pomoč
G26	Prijateljev niti nimam več toliko tukaj, da bi mi lahko priskočili na pomoč zaradi varstva	Nima veliko prijateljev, ki bi ji priskočili na pomoč glede varstva	Osebe za pomoč
G27	Oziroma so prijateljice tudi mame, ki imajo svoje službe, tako da se bolj popoldne družimo skupaj z otroki, ne toliko da bi mi pomagali, da bi se takrat učila	S prijateljicami, ki so mame, se družijo popoldne skupaj z otroki	Socialna mreža
G28	Itak si vedno tako splaniram, da se učim ko je ona v vrtcu in sem popoldne z njo	Čas si organizira tako, da se uči, ko je otrok v vrtcu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G29	Res ne rabim več toliko pomoči od drugih, edino če je kakšen dan pred izpitom ali da je osem ur premalo za se učiti, da popoldne potegneš in rabiš varstvo za se učiti	Pomoč pri varstvu izkoristi le, ko ji zmanjkuje časa za učenje pred izpitom	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G30	Probam čim več sama, da se ne zanašam na druge	Poskuša narediti čim več brez pomoči drugih	Osebe za pomoč
G31	Sedaj ko je v vrtcu, je veliko bolj enostavno kot prvo leto	Veliko bolj enostavno je, odkar je otrok v vrtcu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G32	Prvo leto če sem se mogla učiti, sem rabila varstvo, in če ni bilo varstva dva dni pred izpitom, ga pač ni bilo	Ko se je morala učiti pred izpitom, je potrebovala varstvo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G33	Dopoldne vrtec, potem pa če rabim so stari starši	Otrok je v varstvu v vrtcu ali pri starih starših	Osebe za pomoč
G34	Že od začetka se preživljava sama	S partnerjem se preživljata sama	Finančni viri
G35	prvo leto sem imela še starševski dodatek	Starševski dodatek	Finančni viri
G36	otroški dodatek	Otroški dodatek	Finančni viri
G37	Večinoma pa je na možu, ki ima svoj s. p.	Večina stroškov je na možu, ki ima svoj s. p.	Finančni viri
G38	Jaz niti nočen na faksu dosti razlagati o tem, da sem mama	Na fakulteti ne razlaga veliko, da je mama	Spremembe pri študiju
G39	Že takoj na začetku sem videla, da so ma začeli profesorji drugače obravnavati, začeli so mi gledati skozi prste	Profesorji so jo po rojstvu otroka začeli drugače obravnavati in ji gledati skozi prste	Spremembe pri študiju
G40	To meni ni bilo všeč, da bom sedaj lažje prišla skoz, ker sem mama	Ni ji všeč, da bi ji na fakulteti gledali skozi prste	Spremembe pri študiju

G41	Vseeno je to tak študij, ko se moraš dokazati, pokazati svoje znanje in ne gre zato, da samo prideš skozi	Meni, da mora pokazati svoje znanje pri študiju	Spremembe pri študiju
G42	Tako da, dokler ni kakšnih problemov ali da rabim pomoč s strani profesorja, niti ne razlagam	Dokler ne rabi pomoči, ne razlaga da je mama	Spremembe pri študiju
G43	Načeloma kadar sem rabila pomoč, ko nisem mogla na izpit po par mesecev, kar je bila skoz bolna, sem pač rekla, koliko prej vam lahko sporočim, da lahko pridem na izpit, ker ne vem, ali bo čez dva dni, ali čez en teden ali čez en mesec, ker trenutno res ne vem. Tako so rekli, da lahko pridem kadarkoli in ni problema	Prilagoditve je uveljavljala predvsem, ko je bil otrok bolan in ni mogla na izpit	Spremembe pri študiju
G44	Tako ali tako imamo večinoma ustne izpite in se da vse zmenit	Večinoma ima ustne izpite in se lahko vse dogovori	Spremembe pri študiju
G45	Ali pa ko imamo kakšne vaje, ko res nisem mogla, ko je bla bolna ali nisem imela varstva	Preskočila je nekatere vaje, ko je bila hči bolna ali ni imela varstva	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G46	Prvo leto sem si bila tudi sama kriva, ker si nisem urnika prilagodila. Sem bila večkrat na teden do pozno popoldne na faksu, ampak je z varstvom šlo skoz	Meni, da si je pametno prilagoditi urnik na fakulteti z varstvom	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G47	Če bi še enkrat delala, sedaj ko gledam za nazaj, bi si zdaj razporedila, bi se dalo drugače, da bi vse imela dopoldne in bi imela popoldne prosto	Svetuje, da si urnik na fakulteti uredijo tako, da imajo vse dopoldne in popoldne prosto	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G48	Edino kar je bil malo večji problem, sicer na koncu ni prišlo do te situacije. Ko smo bili dežurni na urgenci, če je urgenca bi mogla priti v pol ure v Ljubljano. Profesorju sem povedala, da v pol ure ne morem biti v Ljubljani, ker sem doma in imam hčerko. Ne morem pa biti cel teden v Ljubljani samo zato, ker bo mogoče urgenca.	V neki izredni situaciji, ko je potrebovala prilagoditev, ji je profesor rekel, da so pravila enaka za vse	Spremembe pri študiju

	Profesor je malo težil, da so isti pogoji za vse, jaz sem upala, da urgence ne bo, če bi bila pa bi se naknadno kregala z njim		
G49	v višjih letnikih imamo zelo individualen odnos. Pogosto delaš sam s profesorjem in se vmes tudi pogovarjaš. Če je taka tema in če se počutim, tudi povem, da imam hčerko, jih zanima, kako usklajujem in kako mi gre	V višjih letnikih je odnos s profesorji bolj individualen in so profesorji bolj pozorni, zanima jih njena hči	Spremembe pri študiju
G50	Večinoma so vsi zelo sprejemajoči, se jim zdi fajn. Predsednik veterinarske zbornice je rekel, da super, da mi da še nasvet, naj imam hitro še enega. So lepo sprejeli. Tudi drugi profesorji so rekli, da so tudi mladi imeli otroke	Profesorji so lepo sprejeli, da ima otroka, eden ji je svetoval naj ima hitro še enega	Spremembe pri študiju
G51	Kakšne druge veterinarke, ki delajo samo na karieri, me ne razumejo, kako moram iti domov in ne morem ostati še pol ure pri zanimivem predmetu. Ja žal ne morem. Se mi zdi, da pri teh vidim malo manj odobravanja, ampak smo si različni, mi ne grenijo življenja zaradi tega, samo ne razumejo me	Nekatere profesorice, ki delajo na karieri, je ne razumejo, težko ji prilagajajo študijske obveznosti, je ne razumejo	Spremembe pri študiju
G52	Zdi se mi, da so vsi lepo sprejeli, nočem pa se preveč izpostavljati	Vsi so lepo sprejeli, vendar se ne želi preveč izpostavljati	Spremembe pri študiju
G53	Večinoma se učim, ko je hči v vrtcu	Uči se, ko je hči v vrtcu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G54	Za moj študij je učenje od osmih do treh premalo, in sem se sprijaznila, da si znižam nivo znanja. Ko sem bila še brez otroka sem imela do sebe pričakovanja, da bom vse znala, da bom res dobra veterinarka, sedaj ko vidim, da vse skupaj ne gre, ker imam časa samo osem ur na dan, sem se začela učit po najpogostejših vprašanjih, tisto kar je res pomembno, ne grem	Njen študij je zahteven, terja veliko znanja in učenja, z rojstvom otroka se je njen standard znižal, pri učenju ne gre toliko v podrobnosti	Spremembe pri študiju

	v podrobnosti. Se nivo znanja zniža, ampak mislim, da se lahko tudi naknadno vedno naučim, če bom še kdaj karkoli rabila. Sedaj mi je važno, da grem skozi izpite in to je to		
G55	Pa praktično znanje se mi zdi pomembno, že tri leta prostovoljno delam na eni kliniki enkrat na teden, in če vidiš eno bolezen v živo si potem veliko lažje zapomniš, kot pa če prebereš v knjigi	Prostovoljno dela na kliniki	Aktivnosti - sami
G56	Vse je stvar organizacije. Ko sem bila še v Ljubljani in nisem še imela otroka, imaš čas za študij, ko si ga res sam vzameš. Ali greš na kavo s prijatelji ali pa se greš učit. Vse je na tebi. Res je odvisno ali se boš učil ponoči ali podnevi. Tukaj nisi več sam in je bolj odvisno od tega, danes imam obveznosti, kdaj se boš potem učil	Ko pride otrok, se ne moreš več prosto odločati, kdaj greš na kavo, kdaj se boš učil, ampak se moraš prilagajati obveznostim glede otroka	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G57	Če imam otroka v varstvu, potem imam večjo motivacijo se učit, ker vem, da nekdo za njo skrbi in da to ni samoumevno, pač moram opravičiti, da se takrat potem res učim	Ko ima otroka v varstvu, se bolj uči, ker ve, da to ni samoumevno, da nekdo prevzame skrb zanj, ta čas bolj izkoristi	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G58	Imamo zelo veliko prakse, ko imaš prakso ne moreš hoditi na predavanja	Ima zelo veliko praktičnega dela, takrat ne hodi na predavanja	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G59	Marca sem imela en težek izpit in en mesec nisem hodila na faks, razen na res obvezne stvari. Potem sem imela prakso in druge stvari tako, da na koncu je prišlo do tega, da pri izbirnih predmetih nisem bila niti enkrat na predavanjih. Oziroma pri enemu sem bila samo dvakrat. Sem hodila samo na obvezne stvari	Ko je imela težak izpit, je hodila samo na obvezne stvari, da se je pripravila, prilagodi obveznosti tako, da opravi najnujnejše	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

G60	Vidiš tudi koliko ti pomaga pri učenju, ali si na predavanjih ali nisi	Oceni, na katera predavanja se ji splača hoditi	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G61	Sem tudi taka, da moji zapiski niso dobri, tudi če hodim na predavanja, si nikoli nisem znala narediti dobrih zapiskov, tako da mi sošolke precej pomagajo, tiste, ki znajo narediti boljše zapiske ali pa prijateljice, ki so že končale, in mi dajo zapiske za celoten letnik	Sošolke, ki delajo dobre zapiske ji pomagajo in ji jih posodijo	Socialna mreža
G62	Ko sem še bila v Ljubljani sem se rajši učila v knjižnici, greš nekam, v en prostor brez motečih dejavnikov. Tam sem se potem učila dvanajst ur na dan	Ko je bila v Ljubljani, se je učila v knjižnici po dvanajst ur	Spremembe pri študiju
G63	Učim se kar doma, sicer je malo slabše kot če bi bila v knjižnici. Doma zaklenem sobo in me ni	Doma se zaklene v sobo in se uči	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G64	Kdaj sem se šla tudi k mami učit domov	Včasih se gre učit k mami domov	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G65	V bistvu so vsi zelo lepo sprejeli. Zanimivo mi je bilo, ko so prijateljice rekle, da mi bodo pomagale, rekle so da bi one tudi isto naredile	Vsi so dobro sprejeli njeno nosečnost, prijateljice so podpirale njeno odločitev	Socialna mreža
G66	Nisem dobila občutka, da mislijo, da se bom vlekla ven. Veliko mi pomagajo tudi za izpite, sprašujejo če rabim kakšno pomoč. Vsi so razumevajoči, razumejo, da moram iti prej domov, za en težek izpit, ko sem dobila 10, so se čudili kako sem uspela dobiti tako dobro oceno, kdaj sem se imela čas učit	Sošolci ji pomagajo in jo občudujejo, da zmore dve vlogi	Spremembe pri študiju
G67	Vsi pravijo, da me občudujejo, kako mi uspe vse narediti	Vsi jo občudujejo, da ji uspe usklajevati dve vlogi	Socialna mreža
G68	Če ne bi imela otroka, bi bila v Ljubljani, bi bila običajna študentka, bi verjetno imela več družabnega življenja, mogoče bi več zase naredila, delala na karieri, ampak se mi zdi,	Misli, da bi mogoče naredila več zase, če ne bi imela otroka, vendar ji je všeč tako, če ne bi bilo vse prelahko	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

	da bi bilo vse preveč lahko		
G69	Če mi zdaj vse prav lepo znese, pa imam pol manj časa kot drugi, ne vem	Vse se ji lepo izide, četudi ima pol manj časa kot drugi	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G70	Saj če se ne bi zgodilo tudi jaz ne vem, če bi si zavestno upala met otroka tako zgodaj	Otrok ni bil načrtovan, verjetno ga drugače ne bi imela tako zgodaj	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G71	Vedno sem mislila, da bi imela otroka v absolventu ali v šestem letniku, tako zgodaj, v tretjem letniku, pa ne. Ampak sprejmeš izziv	Načrtovala je, da bo imela otroka v absolventu, ne pa v tretjem letniku, vendar je sprejela izziv	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G72	Zelo fajn je, da imaš ozadje, da ti pomagajo, kdaj se gre samo za eni uro varstva	Dobro je, da imaš ljudi, na katere se lahko zaneseš, sploh glede varstva	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G73	In če nima tiste ure varstva, kdaj je to organizacijsko pomembno, imeti nekoga, na katerega se lahko zaneseš	Dobro je imeti oporno socialno mrežo	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G74	In organizacija časa, ali si že po naravi tak ali pa si se primoran organizirat	Pomembno je, da se znaš organizirati	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
G75	So tudi težka obdobja. Zame je bilo najtežje ko je bila hči stara 7 mesecev, ponoči ni nič spala, jaz pa sem se imela veliko za učit. Sem si uredila varstvo dopoldne, da se bom učila, pa bi šla najraje spat	Najtežje ji je bilo, ko je bila hči bolna, ona pa se je imela veliko za učiti, takrat si je uredila varstvo dopoldne, da se je učila, čeprav bi šla takrat raje spat	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G76	Ko si tako utrujen, ampak se moraš učiti ker imaš težek izpit čez dva tedna	Težko je, ko si utrujen, vendar se moraš učiti, ker imaš izpit	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G77	Tisto je bilo najtežje, zaradi stresa mi je potem tudi mleka zmanjkalo	Ko je bila hči bolna, ji je zaradi stresa zmanjkalo mleka	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G78	Se je tudi na psihi poznalo	Ko je bila hči bolna, je imela tudi težave z duševnim zdravjem	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G79	Potem ko je šla v vrtec, ko se je vzpostavil ritem, imaš vsak dan varstvo, za toliko ur, sem si kar oddahnila	Ko je šel otrok v vrtec in je imela vsak dan varstvo za nekaj ur, je bilo lažje	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
G80	Tudi moja mama je še v službi in je bilo bolj naporno tudi za njih, za taščo in za mamo, poleg svojih stvari še otroka	Ko so imeli dedki in babice še službo in obveznosti, so ji težko priskočili na pomoč	Osebe za pomoč

	varovati, dojenčka v bistvu		
G81	V bistvu je vsako leto bolj enostavno	Starejši, kot je otrok, lažje je	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

Odprto kodiranje: Intervju z osebo H

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
H1	Stara sem 26 let	26 let	Starost
H2	zaključujem magistrski študij računalništva in informatike v UM	Magistrski študij računalništva in informatike v UM	Študij
H3	napisati moram še magistrsko nalogo	Napisati mora magistrsko nalogo	Spremembe pri študiju
H4	Imam dva otroka, prva je stara 2 in pol, druga pa eno leto	2 otroka, prva ima 2 leti in pol, druga eno leto	Otroci
H5	Sem poročena	Poročena	Zakonski stan
H6	Mož gre v službo okoli pol sedmih	Mož gre v službo ob pol sedmih	Aktivnosti - sami
H7	je razredni učitelji	Mož je razredni učitelj	Aktivnosti - sami
H8	Jaz zrihtam punci, jih peljem v vrtec	Ona uredi hčeri, mož ju pelje v vrtec	Usklajevanje s partnerjem
H9	Sedaj imamo težavo z vrtcem. Prvi vrtec je blizu, tri minute z avtom, mlajša hči pa tega vrtca ni dobila, ker se je en dan prepozno rodila za prijave in jo vozim 20 minut v eno smer v zasebno varstvo s koncesijo. To mi dosti časa vzame. Je pa ceneje, ker je vrtec s koncesijo	Imajo težave, ker hčerki nista dobili mesta v istem vrtcu	Skrb za otroke
H10	Rabim čas za pisanje magistrske, čeprav je v zadnjih mesecih prišlo toliko stvari vmes, da tudi ta čas ni bil dobro porabljen	Potrebuje čas za magistrsko nalogo, vendar so prišle v zadnjem času vedno stvari vmes, da je ne piše	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H11	Potrudim se, da si vzamem eno uro, da kaj pospravim, naredim kaj za jest, potem pa delam za magistrsko nalogo	Vzame si eno uro, da kaj pospravi, skuha in nato piše magistrskonalogo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H12	Potem pride mož domov, gre on po otroke v vrtec, ali pa grem jaz. Čisto odvisno, koliko ima časa	Ko pride mož domov, gre po otroke v vrtec, ali pa ona, odvisno, koliko časa ima mož	Usklajevanje s partnerjem
H13	Popoldne smo skupaj	Popoldne so skupaj	Aktivnosti – z družino
H14	zvečer, ko dava otroke spat, če nama rata imava kako uro za sebe	Če jima uspe, imata s partnerjem zvečer, ko otroci spijo, kako uro zase	Aktivnosti - sami

H15	Mož, ker dela v šoli ima skoz delo, tudi zvečer, sploh ker dela prvo leto	Mož ima veliko dela	Aktivnosti - sami
H16	Zame je prosti čas pisanje magistrske, v tem v bistvu uživam, delam nekaj kar me veseli. To dopoldne, ko delam, ga imam res zase, mi ful paše	Pisanje magistrske naloge je njen prosti čas, ker jo veseli, in ga ima zase	Aktivnosti - sami
H17	Skupni prosti čas, med tednom, če je lepo gremo ven, če je slabo vreme ostanemo doma	Ko je lepo vreme grejo ven, drugače so notri	Aktivnosti – z družino
H18	Imamo igrišče in lep park, med vikend si vzamemo, da gremo vsak vikend nekam	Družijo se na igrišču ali parku, vsak vikend grejo na izlet	Aktivnosti – z družino
H19	Ali gremo k moji družini	Grejo k njeni družini	Aktivnosti – z družino
H20	na kakšne dogodke	Dogodki	Aktivnosti – z družino
H21	Živimo v svojem stanovanju, v hiši moževih starih staršev	Živijo v stanovanju v hiši moževih starih staršev	Prebivališče
H22	Prej smo živeli v Mariboru, bili smo daleč od družine. Do moje družine smo bili oddaljeni dve uri, do moževih podobno	Ko so živeli v Mariboru, so bili oddaljeni od svojih družin	Prebivališče
H23	Videli smo se med vikendi	Z družinami so se videli ob vikendih	Aktivnosti – z družino
H24	Se zelo dobro razumemo, pomagajo če sva res rabila varstvo so se tudi v Maribor pripeljali	Družina jima veliko pomaga	Osebe za pomoč
H25	Vidiva kako je lažje če so blizu, ampak ravno prav oddaljeni. Ne vem kako bi funkcioniralo če bi prav živeli z njimi, ker se hitro pomeša. Nama paše, da sva se najprej odmaknila pa potem prišla. Rada imava mejo, kje je naša intima, to imava rada urejeno in dogovorjeno	Všeč jima je, da jima družina veliko pomaga, vendar čutita potrebo po intimnosti, da so ločeni in samostojni, vendar še vedno v dobrem stiku	Socialna mreža
H26	Meni je všeč kakšne odnose imamo. Se obiskujemo in družimo in si pomagamo. Z moževimi starimi starši imamo res lep odnos. Predstavljala sem si, da je taka medgeneracijska razlika, da bodo konflikti, da mogoče ne bo kompatibilno. Ampak boljšega odnosa	Z moževimi starimi starši, ki živijo v isti hiši, imajo res dober odnos, strah jo je bilo, da ne bo kompatibilno, ampak imajo zelo dober odnos	Socialna mreža

	si ne bi mogla predstavljati		
H27	Toliko kot nama oni pomagajo, pa mi tudi njim, kolikor jim lahko. Že to, da mi pet minut popazi otroke, da grem v trgovino. Tega prej v Mariboru nisem imela	Moževi stari starši jima popazijo otroke, tudi pet minut, da gre v trgovino	Osebe za pomoč
H28	tam v študentu lahko hitro koga dobiš	V študentskem domu hitro dobiš koga, ki ti je pripravljen pomagati	Osebe za pomoč
H29	Midva sva se najprej poročila, tako da je bil takrat šok	S partnerjem sta se najprej poročila, to je bil šok za ljudi	Socialna mreža
H30	Otroci so bili logično nadaljevanje	Otroci so bili po poroki logično nadaljevanje, so bili načrtovani	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H31	Midva sva bila stara 23, ko sva se poročila. Sva pa že veliko prej govorila o poroki, tako da tudi to ni bilo čisto nepričakovano	Poroka in otroci so bili načrtovani	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H32	Skozi so naju podpirali, res je, da sta obe družini verni in tudi midva sva verna in se mi zdi, da to paše v ta kontekst	Družina ju je vedno podpirala	Socialna mreža
H33	Ko sva imela prvega otroka so bili veseli, je bilo pričakovano. Sva se za to odločila	Družina je bila vesela prvega otroka	Socialna mreža
H34	Malo drugače je bilo pri drugem otroku, mogoče bolj za naju kot za druge. Nisem pričakovano zanosila, drugega otroka sem načrtovala po zaključku študija, ampak ni bilo tako	Drugi otrok ni bil načrtovan, mislila je, da bo najprej zaključila študij	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H35	Nobeden nama pa ni nič očital, so naju vsi podpirali	Nihče jima ni nikoli očital odločitev, vedno so ju podpirali	Socialna mreža
H36	Pri prijateljih pa tudi, se načeloma druživa s takimi, ki jim je družina vrednosti. Naju razumejo tudi tisti, ki jim to ni primarna stvar, vejo, da to nama je in nimam nobene negativne izkušnje	Družita se z ljudmi, ki jim je družina vrednota in ju razumejo	Socialna mreža
H37	sva oba preko študenta delala	Delala sta prek študentskega servisa	Finančni viri
H38	Dokler je bila porodniška je bila mlajša še doma	Ko je imela porodniško, je bila mlajša hči doma	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

H39	Kar pa popoldne koristiva varstvo je če oba kam greva, sicer v zadnjem času, ko so v ospredju magistrske niti ni bilo tega, da bi obadva nekam šla. Včasih če greva v trgovino, če je malo več, že to paše	Ko gresta s partnerjem oba kam, potrebujeta varstvo	Skrb za otroke
H40	Ko sva bila oba študenta, ko sva dobila prvega otroka, sem jaz delala skoraj skoz preko študenta osem ur	Do prvega otroka je delala prek študentskega servisa	Finančni viri
H41	Med nosečnostjo sem delala veliko preko študenta	Med nosečnostjo je delala prek študentskega servisa	Finančni viri
H42	mož je malo tako za zraven delal, ker je imel še faks	Mož je manj delal, ker je imel obveznosti na faksu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H43	Ko sem rodila, je vzel absolventa in je delal priložnostna dela	Ko je rodila, je partner vzel absolventski stalež in delal, da je poskrbel za družino (prioriteta)	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H44	Leto kasneje je vzel še dodatno leto, ampak se mu je bolj splačalo vzeti najprej absolventa, da je dobil štipendijo	Mož je podaljšal absolventski stalež, da je skrbel za družino	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H45	Jaz sem rodila v absolventu in potem v dodatnem letu nisem dobila štipendije . Če bi pa rodila prej, bi najprej vzela dodatno leto in potem absolventa in bi obe leti dobila štipendijo	Rodila je v času absolventskega staleža in nato vzela dodatno leto, zato ni dobila štipendije, če bi vzela najprej dodatno leto in potem absolventski stalež, bi štipendijo dobila	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H46	Samo saj sva skoz imela nekje 1000 evrov prihodka. Z vsemi temi družinskimi prejemki in nama je šlo	Imata 1000 € rednega prihodka	Finančni viri
H47	S starši smo se zmenili, da nama dajo 100 evrov ali nekaj. Nekaj so nama želeli dati, dokler še študirava	Starši jima dajo 100 € na mesec	Finančni viri
H48	Dajala sva 400 eurov za najemnino in stroške, ostalo pa je šlo za hrano in drugo	400 € dajeta za najemnino in stroške, drugo gre za hrano	Finančni viri
H49	Je pa res, da sva za otroke veliko stvari dobila. Od moža mama je vse privarčevala od njegove mlajše sestre. Dobila sva voziček, posteljo in drugo	Veliko stvari za otroke sta dobila od veliko ljudi, tudi moževe sestre, npr. posteljo, voziček in drugo opremo	Osebe za pomoč

	opremo. Tako sva dobro čez prišla		
H50	pa dobiva otroški dodatek	Otroški dodatek	Finančni viri
H51	Jaz sem načrtovano zanosila in sem imela malo na faksu, en predmet in vaje in tam ni bilo nobenih težav	Zanosila je načrtovano, ko na fakulteti ni imela veliko obveznosti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H52	Pri nas so samo moški profesorji in asistenti, ravno tam pa smo imeli žensko in ona je bile še bolj ekstremno razumevajoča	Imela je asistentko, ki je bila bolj razumevajoča od moških	Spremembe pri študiju
H53	Tako sem bila že čudež to, ker sem se poročila, vsi na faksu so vedeli da sem se poročila in je bil to ekstrem	Ko se je poročila, so vsi na fakulteti za to vedeli, kar se jim je zdel nenavadno	Socialna mreža
H54	Mentor za magistrsko, to je bilo ene dve leti nazaj, mi je že prvič rekel, ko sem šla na prvi sestanek za magistrsko rekel, da bo to zame zanimivo, ker mi bodo hormoni nagajali. Glede na to, kakšna je bila njegova žena ko je bila noseča in je rodila, da ne bo pričakoval da bom to hitro naredila. Pa sem rekla, da bom, ampak še kar nisem	Mentor za magistrsko nalogo ji je rekel, da bo zaradi starševstva potrebovala veliko časa da magistrira, takrat si ni tako mislila, vendar je imel prav	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H55	Pri nas je drugačen odnos do žensk, pa ne v slabem smisli, ker so sami fantje, se jim fajn zdi	Na fakulteti imajo drugačen odnos do žensk, pozitiven, ker je drugače veliko fantov	Spremembe pri študiju
H56	Prej, ko sem delala vaje in se učila so bile počitnice, tako da je mož prevzel hčerko	Ko je imela vaje in se učila, je mož prevzel varstvo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H57	Mogla sem se nekam skrit, ker če me je hči videla je skoz hotela biti z mano	Ko se je učila, se je skrila, da je hči ni videla, ker bi hotela biti z njo	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H58	Kombinirala sva, da jo je on čuval, sedaj pa sta itak v vrtcu	Ko se je učila, je partner pazil hčer, sedaj je pa v vrtcu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H59	Ko so bile punce zraven mi nikoli ni ratalo lih nič naredit	Ko so otroci zraven, ji ne uspe nič narediti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H60	V Mariboru mi je bilo lažje iti v čitalnico in se tam učit. Tako sem imela mir, pa vsi so vedeli da se učim, da me niso skoz neki spraševali. Pa tudi	V čitalnici se ji je bilo lažje učiti	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

	meni je bilo lažje, da sem videl druge ljudi, kako se učijo in delajo, sem dobila potem še dodaten zagon		
H61	Tukaj pa nimam čitalnice, tako da delam doma	Za študij dela doma	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H62	Sedaj mi gre malo boljše. V Mariboru sva imela majhno stanovanje in se nisi mogle skoncentrirati. Tukaj imava vsaj dve sobi in se lahko zapreš	Sedaj ima doma dovolj prostora, da se umakne in se uči v miru	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
H63	Ko sem postala starš pa je bilo tako, da je že en sošolec prej postal očka in smo takrat vsi dihali z njim, smo čakali kdaj bo moral iti. Nas je bilo ene petdeset in smo bili zelo povezani. Ko sem zanosila je bilo še bolj, so me kar malo čuvali, da naj bom prva, če se bom usedla	Sošolci so zelo dobro sprejeli njeno nosečnost	Socialna mreža
H64	To je bil za njih čisto drug svet. Nekateri so sami povedali, da si niso predstavljali niti da bi imeli resno punco, kaj šele, da bi se čutili odgovorne in imeti otroke. To jim je bil vpogled v eno čist drugačno življenje. Dobro je bilo zame in za njih	Sošolci imajo drugačno razmišljanje in so jim njene odločitve dale vpogled v drugačen način življenja	Socialna mreža
H65	Naj vse čim prej naredijo. Moja mami je bila študentska mamica, ob delu je študirala, imela otroke in zgradila hišo	Študentom svetuje, da čimprej vse naredijo, tudi njena mami je bila študentska mamica, delala in gradila hišo	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H66	Meni ni žal, da sem študentska mamica. Lahko sem veliko več z otrokom, kot bi bila če bi delala, tega ne bi zamenjala za nobeno stvar	Meni, da je lahko veliko več z otrokom, kot če bi bila redno zaposlena	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H67	Strah me je, da če bom imela še kakšnega otroka, če bom lahko bila toliko veliko z njim in tako dobro	Boji se, da če dobi še kakšnega otroka, ne bo mogla biti toliko z njim, kot je lahko sedaj kot študent starš	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H68	To mi je res fenomenalno in mi ni žal nobenega dneva ko sem	Naporno je biti študent starš in se še posvečati partnerju, vendar ji ni žal	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

	bila študentska mama. Je pa res naporno, moraš si vzeti čas in zase in za partnerja in seveda za faks		
H69	Fajn je, da si upaš reči za varstvo. Mislim, da sem jaz to premalo, tudi v Mariboru, da bi dobila nekoga, za varstvo, da bi midva kam šla ali pa da bi delala	Zdi se ji dobro, da si upaš prositi za pomoč pri varstvu	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H70	Po eni strani se ti zdi, da sem preslaba, da bi zmogla oboje dovolj dobro, ampak saj nobeden tega ne pričakuje od tebe, ne rabiš	Meni, da nihče ne pričakuje od študenta starša, da zmore čisto vse sam, da lahko vpraša za pomoč	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
H71	Pa da imaš mamico študentko, ki je tvoja prijateljica, to tudi če skupaj jamrate, meni je pomagalo	Meni, da je dobro imeti študentko mamico, ki ima podobno izkušnjo in ti je v pomoč	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

Odprto kodiranje: Intervju z osebo I

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA
I1	Stara sem 24 let	24 let	Starost
I2	študiram pedagogiko in andragogiko na Filozofski fakulteti univerze v Ljubljani	Pedagogika in andragogika na Filozofski fakulteti v Ljubljani	Študij
I3	Živim v enostarševski družini	Živi v enostarševski družini	Zakonski stan
I4	s šestletno hčerko	Hči, šest let	Otroci
I5	za njo skrbim sama	Sama skrbi za hči	Skrb za otroke
I6	se zbudiva, okoli osmih	Okoli osmih se zbudita	Aktivnosti – z družino
I7	se najeva	S hčerko jesta	Aktivnosti – z družino
I8	greva na sprehod z Metko (kužkom)	S hčerko in kužkom gre na sprehod	Aktivnosti – z družino
I9	Potem se igrava	S hčerko se igrata	Aktivnosti – z družino
I10	pohajava	S hčerko se sprehajata	Aktivnosti – z družino
I11	se druživa	S hčerko se družita z drugimi ljudmi	Aktivnosti – z družino
I12	Včasih se učiva pred kosilom, včasih pa skuhava kosilo in se učiva po kosilu	Včasih se uči pred, drugič po kosilu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I13	Vsekakor zaključiva do 4h ko pridejo drugi otroci in se druživa z njimi	Ob 16.00 s hčerko zaključita z učenjem, ker pridejo drugi otroci in se gresta igrat z njimi	Socialna mreža
I14	Če je lepo vreme smo zunaj. Če je grdo smo notri	Ko je zunaj lepo vreme so, ko je slabo vreme so notri	Aktivnosti – z družino
I15	Zvečer pa hčerka bere	Zvečer hčerka bere	Aktivnosti – z družino
I16	Pri čistoči gospodinjstva nisem zelo zahtevna,	Ni zelo zahtevna pri čistoči gospodinjstva,	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

	hčerka je že tako velika, da mi veliko pomaga in sodeluje pri tem	hčerka je dovolj velika, da ji pomaga	
I17	Skupaj hodimo na sprehode	S hčerko hodi na sprehode	Aktivnosti – z družino
I18	vsak dan skupaj bereva	Bere s hčerko	Aktivnosti – z družino
I19	zadnje čase skupaj igrava družabne igre	S hčerko igra družabne igre	Aktivnosti – z družino
I20	Veliko večino vsakdanjih opravil delava skupaj	Večino vsakodnevnih opravil dela s hčerko	Aktivnosti – z družino
I21	Včasih se ravsava, včasih imava igre vlog	S hčerko se igra	Aktivnosti – z družino
I22	Poleg tega, da sem mama in z hčerko preživljam čas v tej vlogi, jo tudi šolam doma in se z njo ukvarjam tudi v okviru učenja	Hčerki predstavlja vlogo mame in tudi učiteljice, ker jo šola doma	Aktivnosti – z družino
I23	Včasih gledam serije	Gleda serije	Aktivnosti - sami
I24	včasih berem knjige	Bere knjige	Aktivnosti - sami
I25	trenutno čas, ki ga imam zase izkoristim za druženje s prijatelji	Čas zase izkoristi za druženje s prijatelji	Socialna mreža
I26	V začetku, ko sem imela hčerko, še v srednji šoli, mislim da mi nihče v družini ni verjel, da mi bo uspelo	Njena družina ji ni verjela, da ji bo uspelo biti mama	Socialna mreža
I27	Potem pa mi je šlo v šoli bolje, kot preden sem imela otroka	V šoli ji je šlo bolje, ko je postala mama	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I28	Imela sem veliko željo iti v Ljubljano, se odseliti od družine. Niti ne toliko študirati, kot iti čim dlje stran	Imela je željo iti stran od družine s hčerko in študirati	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I29	Ko sem prišla sem, je moja družina mislila, da to ni bila dobra odločitev za mojo hčerko, da bi ona mogla ostati z njimi in da bi jaz sama tukaj študirala. Moja družina se je strinjala s tem, da študiram, niso pa verjeli, da bom zmogla. Niso verjeli da je za mojo hčerko dobro da se sama z mano odseli v Ljubljano	Družina je menila, da bi morala med študijem pustiti hčerko njim doma, niso verjeli, da bo zmogla	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I30	Prijatelji so me vedno podpirali. In pri tem, da sem mama, kot pri tem, da študiram	Prijatelji so jo vedno podpirali, da je mama in da študira	Socialna mreža
I31	Imam prijateljico, ki mi pogosto čuva hčerko ko imam kakšne izpite ali ko sem rabila čas zase	Ko rabi čas zase ali ima izpite, ji prijateljica pazi hčer	Osebe za pomoč

I32	Imam prijatelje, ki se mi prilagodijo, ker imam otroka	Prijatelji se ji prilagodijo, ker ima otroka	Socialna mreža
I33	Odkar živim v študentskem domu pa imam veliko nove družbe, že s tem ko sem tukaj in živim kot v eni skupnosti z drugimi študentskimi družinami. Se podpiramo, si pomagamo, se družimo, otroci imajo družbo, mi mamo družbo	V študentskem domu ji je všeč, družine se podpirajo, si pomagajo, otroci imajo družbo, starši imajo družbo	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I34	Z družino se vidimo približno enkrat na mesec, odnosi so ok, če rabim pomoč oziroma varstvo med izpitnim obdobjem, mi pomagajo tako, da pošljem hčerko k njim na počitnice	Med izpitnim obdobjem pošlje hčer na počitnice k staršem	Osebe za pomoč
I35	Z svojim očetom nimam stikov	Z njenim očetom nima stikov	Socialna mreža
I36	prav tako nimam stikov z hčerinim očetom in njegovo družino	Nima stikov s hčerinim očetom in njegovo družino	Socialna mreža
I37	Hčerko šolam na domu, tako da sem večinoma jaz z njo	Hčerko šola na domu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I38	Med izpitnimi obdobji hčerko pošljem k babici na počitnice	Med izpitnim obdobjem pošlje hčer k babici	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I39	V študentu imam prijateljico, s katero si veliko pomagava z varstvom	V študentskem domu ima prijateljico, s katero si veliko pomagata	Osebe za pomoč
I40	Poleg tega pa je hčerka že tako velika, da se gre že sama igrat k prijateljem	Hčerka je dovolj velika, da se gre sama igrat k prijateljem	Aktivnosti – z družino
I41	Enkrat na teden hodi v gozdni vrtec, dopoldne	Enkrat na teden hodi hči v gozdni vrtec	Aktivnosti – z družino
I42	Šolanje na domu se mi je zmeraj zdelo privlačno, s tega vidika, da s tem z otrokom preživiš več časa, kot tudi s tega vidika, da otroka bolje poznaš in veš kako se uči	Šolanje na domu se ji je vedno zdelo privlačno, bolj poznaš otroka	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I43	Živimo v študentu, tako da moja hči ni prikrajšana za socialni razvoj	V študentskem domu njena hči ni prikrajšana za socialni razvoj	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I44	Dobila sem priložnost, da vzamem na faksu dodatni leti in hči šolam na domu. Za šolanje na domu sem se odločila na hitro, nisem se vnaprej	Za šolanje na domu se je odločila hitro, morala bi se vnaprej bolj pripraviti, vendar ne obžaluje tega, ker ima tako možnost bolj	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

	pripravila, organizirala, razmislila. Če bi šla še enkrat čez to bi se prej o tem malo več poučila in bolje razmislila. Ne obžalujem pa te odločitve. Včasih je težko, ker si sam za vse, vsak dan, je pa tudi zelo fajn, ker imaš možnost spremljati in opazovati svojega otroka kako se uči	spremljati njen razvoj, četudi ima tako manj časa za svoje obveznosti	
I45	Od svojih staršev dobivam preživnino	Dobiva preživnino od njenih staršev	Finančni viri
I46	otroški dodatek	Otroški dodatek	Finančni viri
I47	denarno socialno pomoč	Denarna socialna pomoč	Finančni viri
I48	Občasno čuvam enega fantka, da malo dodatno zaslužim	Pazi enega fantka za dodaten zaslužek	Finančni viri
I49	Sem v drugem letniku, študiram četrto leto. Bila sem dvakrat prvi letnik, eno leto sem ponavljala, potem sem šla v drugi letnik in sedaj ponavljam drugi letnik	Je v drugem letniku in študira četrto leto	Spremembe pri študiju
I50	Prvo leto, ko sem prišla študirati mi je težavo predstavljala predavanja, ki so bila popoldne in sem morala rihtati varstvo. Takrat še nisem imela tako izoblikovane družbe, kot jo imam sedaj in sem rabila varstvo, za to sem poiskala varuško, ki sem jo mogla plačati	Prvo leto ni mogla hoditi na predavanja, ker ni imela varstva, ni še imela dovolj izoblikovane družbe za pomoč, poiskala je varuško in jo plačala	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I51	Na faksu se nisem počutila, kot da imam družbo, kot da se želim z njimi družiti. Oni so se pogovarjali o pijačah, kje so bili za vikend in kako grejo k mami domov, jaz pa sem takoj po faksu šla po otroka in naprej	Na fakulteti se ni počutila sprejeto in ni našla ljudi s skupnimi interesi	Socialna mreža
I52	Tretja stvar je, da mi je hčerka pogosto zbolela ravno med izpitnim obdobjem	Med izpitnim obdobjem ji je hčerka pogosto zbolela	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I53	Mislim, da se trudijo, da med nami ne bi bilo razlik. Da ne želijo dajati ugodnosti, v tem smisli, da sem se odločila za študij, da vem kam sem šla	Profesorji se trudijo, da ne bi delali razlik, ne želijo dajati dodatnih ugodnosti	Spremembe pri študiju

I54	Druga stvar je, da sem sedaj dobila odločbo. Odločbo za status starša, s katero se pa da kaj zmeniti	Ima status študenta starša in s tem se da dogovoriti za prilagoditve	Spremembe pri študiju
I55	Vem, da se sami odločajo ali upoštevajo status ali ne, samo ga upoštevajo	Profesorji se sami odločijo, če bodo upoštevali status študenta starša	
I56	Prej pa ni bilo tega. Je kakšna profesorica ali dva, ki sta zelo prijazni in veseli ko prideš z otrokom in ti data vse ugodnosti in vprašata kaj rabiš, ne rabiš dajati opravičil, samo to so izjeme, mislim, da sta osebno taki	Obstajajo izjeme med profesorji, ki so zelo ustrežljivi in prilagodljivi	Spremembe pri študiju
I57	Ni pa, da bi imela prej kakšne ugodnosti ker imam otroka. Nisem se mogla zmeniti za izredne roke. Vaje sem vse morala imeti polno prisotnost	Pri vajah je morala imeti vedno polno prisotnost, ni se mogla dogovoriti za izredne roke	Spremembe pri študiju
I58	Ko je hči hodila v vrtec sem imela ta čas ob dopoldnevih, zvečer in med izpitnim, ko sem jo dala na počitnice	Ko je hči hodila v vrtec in ko jo je dala na počitnice, je imela čas za študij	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I59	Sedaj ko jo šolam doma, imam čas tisti dan, ko jo dam v gozdni vrtec	Odkar šola hči doma ima čas za študij le enkrat na teden, ko je hči v gozdnem vrtcu	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I60	Teoretično bi imela čas, če bi ji dala risanko in se šla učit	Lahko bi dala hčerki risanko in se šla učit	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I61	Zvečer sva dogovorjeni, da se eno uro sama igra in se učim	S hčerko je dogovorjena, da se zvečer eno uro sama igra in se ona uči	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I62	Pa med izpitnim jo dam na počitnice	Med izpitnim obdobjem pošlje hčer na počitnice	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I63	Pa prijatelje imam za varstvo, če se moram učiti	Prijatelji ji pomagajo z varstvom, ko se uči	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog
I64	Meni se zdi lažje študirati z otrokom, ker je otrok motivacija. Tudi sedaj, ko jo imam doma, je lažje, ker sem prisiljena delati, ko imam čas in takrat delam	Meni, da je lažje študirati z otrokom, ker ti je motivacija	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I65	Zelo malo. Vse kar je dopoldne in obvezne vaje	Na fakulteto hodi zelo malo, kar je dopoldne in obvezno	Spremembe pri študiju
I66	Pogosto v učilnici v študentu, doma v stanovanju, včasih v knjižnici	Uči se v učilnici v študentskem domu, doma in v knjižnici	Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

I67	Vsako leto imam druge sošolce, nas pa par ostaja, ki hodimo isto naprej	Vsako leto ima druge sošolce	Socialna mreža
I68	Imam neko družbo, ki mi je pripravljan pomagati, deliti zapiske, mi posredovati informacije. Tudi izven te družbe so nekateri, ki se zanimajo zame in želijo pomagati	Na fakulteti ima neko družbo, ki ji je vedno pripravljena pomagati	Socialna mreža
I69	Nisem nikoli bila vabljena kam, to se mi je zgodilo šele letos. Nisem pa niti pričakovala tega	Do letos je sošolci niso nikoli nikamor povabili, čeprav tega tudi ni pričakovala	Socialna mreža
I70	Meni je študentsko življenje z otrokom ogromno dalo	Študentsko življenje z otrokom ji je veliko dalo	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I71	Možnost živeti v Ljubljani v svojem stanovanju po znosni ceni	Ima možnost, da živi v Ljubljani v lastnem stanovanju po znosni ceni	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I72	Možnost študija, ki upošteva to, da imam otroka	Ima možnost študija, ki upošteva, da ima otroka	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I73	izkušnje življenja v skupnosti kot jo živimo študentske družine v študentskem domu	Ima izkušnjo življenja v skupnosti študentskih družin	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I74	Tukaj imajo otroci veliko družbe vrstnikov in tudi mi imamo družbo prijateljev	V skupnosti študentskih družin imajo otroci družbo in starši tudi	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I75	Poleg tega pa imamo več časa za družino in otroke kot družine z zaposlenimi starši	Ima več časa za družino in otroke kot zaposleni starši	Nasveti in misli o starševstvu med študijem
I76	Imam tudi dovolj časa se razvijati, osebnost in živeti mladost	Ima dovolj časa, da razvija svojo osebnost in živi mladost	Nasveti in misli o starševstvu med študijem

Priloga 3: Osno kodiranje

V tem koraku sem iz tabele odprtega kodiranja zbrala skupaj kategorije, ki so si podobne, in jih umestila v tri nadkategorije. Pod vsako kategorijo sem nato še zbrala vse pridobljene pojme. Za odnosno kodiranje se nisem odločila, ker, glede na zbrane podatke iz moje analize, to ni potrebno za interpretacijo rezultatov.

1. (NAD-KATEGORIJA:) DEMOGRAFSKI PODATKI

1.1. Starost

- A1 – 20 let
- B1 – 21 let
- C1 – 25 let
- D1 – 27 let
- E1 – 26 let
- F1 – 26 let
- G1 – 26 let
- H1 – 26 let
- I1 – 24 let

1.2 Študij

- A2 – Specialna in rehabilitacijska pedagogika, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani, 1. letnik
- B2 – Fakulteta za elektrotehniko na UL, 3. letnik
- C2 – Biotehniška fakulteta na UL, 1.letnik 2.stopnje
- D2 – UL, Filozofska fakulteta, oddelek za geografijo
- E2 – UL, Teološka fakulteta, Teološke in religijske študije, Maribor
- F2 – UM, Filozofska fakulteta, Nemščina, pedagoška smer, in Slovenski jezik in književnost, druga stopnja, piše magisterij
- G2 – Študij veterine, 6. letnik
- H2 – Magistrski študij računalništva in informatike na UM
- I2 - Pedagogika in andragogika na filozofski fakulteti v Ljubljani

1.3 Zakonski stan

- C3 – poročena
- D3 – poročena
- H5 – poročena
- I3 – živi v enostarševski družini

1.4 Otroci

- A3 - Sin, 4 meseci

- C4 - 2 otroka, 1 leto in 2 leti in pol
- D4 - Otroci stari 3 leta in pol in 1 leto
- E3 - Prvi otrok star 2 leti in drugi 4 mesece
- G3 - 1 hči, 3 leta in pol
- H4 - 2 otroka, prva ima 2 leti in pol, druga eno leto
- I4 - Hči, šest let

1.5 Prebivališče

- A23 - Živela sta pri starših, dokler se nista preselila v študentski dom
- B4 - Živita v študentskem domu
- E4 - Živela v študentskem domu v Mariboru
- E5 - Prenovila sta si vikend in se tja preselila
- E72 - Selila sta se iz Maribora
- G4 - Imajo svoje stanovanje v hiši staršev od moža
- H21 - Živijo v lastnem stanovanju v hiši moževih starih staršev
- H22 - Ko so živeli v Mariboru, so bili oddaljeni od svojih družin

2. (NAD-KATEGORIJA:) SOOČANJE Z DVEMA DRUŽBENIMA VLOGAMA

2.1 Spremembe pri študiju

- A4 - Želja, da nadaljuje redno študij
- A7 - Ima možnost, da naredi pavzo in dobi prilagoditve
- A16 - Ob rednem študiju in starševstvu težko še delaš
- A49 - Na pedagoški fakulteti so odprti do starševstva, vsakemu profesorju je posebej predstavila situacijo
- A50 - Uredila si je status študenta, ki ima prilagoditve, ki so koristne
- A51 - Rada bi hodila na predavanja, a bi to bilo preveč
- A52 - Profesorje je prosila, da bi sošolka snemala predavanja, a se profesorji niso strinjali
- A53 - Poslušanje predavanj bi ji vzelo veliko časa
- A54 - V izpitnem obdobju je ugotovil, da ne bo uspel opraviti obveznosti zaradi otroka
- A55 - Dva izpita je moral odložiti

- A56 - Ne more primerjati študija, ker je prišla na faks že noseča
- A57 - Profesorji so bili presenečeni, da je noseča, veliko jih je imeli podobno izkušnjo, so jo podprli
- A58 - Nanjo gledajo drugače kot na ostale študente, veliko profesorjev je tudi staršev
- A59 - Ena profesorica ima tudi sama otroka, avtomatsko ima drugačen odnos
- A61 - Enkrat je sina pripeljala na seminar, profesorica je bila navdušena, pozitivna izkušnja
- A62 - Včasih želi biti bolj podobna drugim, ne želi izstopati
- A63 - Sošolke jo lepo sprejemajo, a se ne želi izpostavljat
- A79 - Na faksu ima drugačen status kot drugi, ker je mami
- B25 - Ima status starša, ni ga še koristil, se ne izpostavlja
- B26 - Nobenemu še ni povedal, da je starš
- B27 - Ne rabi prilagoditev zaradi otroka
- B28 - Potrudi se držati rokov, če bi se zalomilo, bi koristil status
- B29 - Znese mu normalno delati za faks z otrokom
- B30 - Ko je dobil sina, mu je padla motivacija za faks
- B38 – Z otrokom najde še več časa za študij
- B39 - Ker želi, da ima družina prihodnost, je sedaj bolj motiviran
- B41 - Nima težav najti časa za študij
- B42 - Na fakulteti je vedno prisoten
- C37 - Profesorji so bili pozitivni in se prilagajajo
- C41 - Težje je študirati, predvsem zaradi nepredvidljivih situacij, npr. če otroci zbolijo
- C43 - Hodi na obvezne stvari in tudi nekatera predavanja
- C47 - Večina sošolcev ni vedela, da je starš
- C48 - Če si študent starš, ti bolj pomagajo in so bolj prijazni
- C49 - Sošolci so ji pripravljeni pomagati pri gradivu in iskanju člankov
- D68 - Težko je začela ponovno delati za študij po premoru za nosečnost
- D69 - Težko je začela delati magistrsko, lažje bi ji bilo začeti hoditi na predavanja
- D71 - Ko so otroci bolni, moraš pustiti vse delo za magistrsko nalogo
- D73 - Ko je sošolka rodila, so ji na faksu uredili izredne roke
- D74 - Profesorji jo vprašajo o otrocih, so pozorni na osebnem nivoju
- D75 - Na fakulteti se je lahko vse dogovorila, še preden je obstajal status študent starš

- D78 - Težje je študirati z otroci
- D79 - Če nimaš otrok, se lahko odločiš, kdaj boš delal za študij
- E7 - Na fakulteti se lahko vse dogovoriš
- E9 - Ni uspela diplomirati, vzela je materinsko leto
- E22 - Oba s partnerjem študirata
- E36 - Z otrokom gre čas hitro mimo, ne da bi uspel opraviti šolske obveznosti
- E81 - S profesorji ureja vse v Ljubljani
- E87 - Včasih, kljub statusu, nekaterih študijskih obveznosti ne moreš prilagoditi/prestaviti
- E95 - Ko je mož postal študent starš, so ga sošolci začeli zavračati, največja težava je bila pri skupinskem delu in ko je moral pridobivati material od njih, ker so se mu stvari pokrivale
- E96 - Moža ni nihče od sošolcev razumel, niso mu pomagali
- E114 - Nekateri referenti na faksu so zelo ustrežljivi in pripravljeni pomagati
- E115 - Do moža so na fakulteti včasih nesramni in nerazumevajoči
- F7 - Odvisno je tudi od študija, meni, da je lažje, če študiraš humanistiko kot družboslovje
- F40 - Ima še 12 obveznosti in dve magistrski nalogi
- F41 - Po dolgem času je oddal eno seminarsko
- F42 - Ima še en zagovor in izpit
- F43 - Dve leti po rojstvu otroka je začel spet aktivno delati za študij
- F47 - Potrjuje stereotip Filozofske fakultete v Mariboru, prisoten je nerazgledan feminizem, češ da je odločitev za družino pri mladih letih nekaj nazadnjaškega
- F49 - S partnerko sta motivirana za delo
- F52 - Ko imaš otroke, je težko brati študijsko gradivo, saj hitro zaspiš
- G38 - Na fakulteti ne razlaga veliko, da je mama
- G39 - Profesorji so jo po rojstvu otroka začeli drugače obravnavati in ji gledati skozi prste
- G40 - Ni ji všeč, da bi ji na faksu gledali skozi prste
- G41 - Meni, da mora pokazati svoje znanje pri študiju
- G42 - Dokler ne rabi pomoči, ne razlaga da je mama
- G43 - Prilagoditve je uveljavljala predvsem, ko je bil otrok bolan in ni mogla na izpit
- G44 - Večinoma ima ustne izpite in se lahko vse zmeni

- G48 - V neki izredni situaciji, ko je potrebovala prilagoditev, ji je profesor rekel, da so pravila enaka za vse
- G49 - V višjih letnikih je odnos s profesorji bolj individualen in so profesorji bolj pozorni, zanima jih njena hči
- G50 - Profesorji so lepo sprejeli, da ima otroka, eden ji je svetoval, naj ima hitro še enega
- G51 - Nekatere profesorice, ki delajo na karieri, je ne razumejo, težko ji prilagajajo študijske obveznosti, je ne razumejo
- G52 - Vsi so lepo sprejeli, vendar se ne želi preveč izpostavljati
- G54 - Njen študij je zahteven, terja veliko znanja in učenja, z rojstvom otroka se je njen standard znižal, pri učenju ne gre toliko v podrobnosti
- G62 - Ko je bila v Ljubljani, se je učila v knjižnici po dvanajst ur
- G66 - Sošolci ji pomagajo in jo občudujejo, da zmore dve vlogi
- H3 - Napisati mora magistrsko nalogo
- H52 - Imela je žensko asistentko, ki je bila bolj razumevajoča od moških
- H55 - Na fakulteti imajo drugačen odnos do žensk, pozitiven, ker je drugače veliko fantov
- I49 - Je v drugem letniku in študira četrto leto
- I53 - Profesorji se trudijo, da ne bi delali razlik, ne želijo dajati dodatnih ugodnosti
- I54 - Ima status študenta starša in s tem se da dogovoriti za prilagoditve
- I56 - Obstajajo izjeme med profesorji, ki so zelo ustrežljivi in prilagodljivi
- I57 - Pri vajah je morala imeti vedno polno prisotnost, ni se mogla dogovoriti za izredne roke
- I65 - Na fakulteto hodi zelo malo, kar je dopoldne in obvezno

2.2 Usklajevanje s partnerjem

- A8 - Enakomerno razporejene vloge s partnerjem
- A10 - Ni rednega urnika
- A11 - Sprotno se prilagajata obveznostim
- B3 - S partnerjem redno študirata

- B5 - Če bi prišlo do izredne situacije, bi on nadaljeval študij in partnerka bi bila doma s sinom
- B6 – Prioriteta je, da on diplomira
- B7 - S partnerko se lahko prilagodita dovolj, da imata oba čas zase
- C6 - Glede skrbi za otroke se sproti dogovarjata
- C7 - Oba kuhata in pospravljata
- C8 - Glede vzgoje se pogovorita zvečer sama
- C27 - Mož ima fleksibilen urnik in lahko gre prej iz službe
- D5 - Enakovredno sodeluje s partnerjem, se prilagajata
- D6 - Mož zadolžen za avto, ona za pakiranje
- D7 - Se sproti prilagajata
- D8 - Ko je mož v službi, naredi ona več, ko piše magistrsko, naredi on več
- D59 - Z možem sta bila sošolca
- E29 - Partner poskrbi za urejanje okolice in tehnične stvari
- E30 - Ona dela večinoma gospodinjska opravila
- E32 - Partner ji pomaga, ko ima odpor do gospodinjskih opravil
- E41 - S partnerjem sta že od poroke ves čas skupaj
- E55 - S partnerjem je bila najprej sošolka v srednji šoli
- F12 - S partnerjem si delita odgovornost
- G5 - Mož je zaposlen
- G6 - Delo po hiši je njeno delo
- G7 - Ko se uči, pade delo po hiši na minimum
- G8 - Mož ji pomaga, skrbi za otroka, kuha
- G9 - Večina dela po hiši je na njej, ker mož dela
- G11 - Delo zunaj hiše je moževo delo
- G12 - Vrt je njeno delo, če rabi pomoč vskoči mož
- G13 - V vrtec jo vozi večinoma ona, če pa mora v Ljubljano, to naredi mož
- H8 - Ona uredi punci, mož ju pelje v vrtec
- H12 - Ko pride mož domov, gre po otroke v vrtec, ali pa ona, odvisno, koliko časa ima mož

2.3 Skrb za otroke

- A9 - Prevzame več skrbi za sina kot partner, ker doji
- B12 - Na začetku sta potrebovala varstvo le za krajši čas
- B13 - Otrok se je navadil na stekleničko in formulo in lahko bi bil v varstvu tudi ves dan
- C5 - Zjutraj pelje otroke v vrtec, s partnerjem se dogovorita, kdo jih ima čas iti iskat
- D45 - Redko dasta otroke v varstvo
- E18 - Želi, da sta oba otroka doma in ne v vrtcu
- E21 - Oba otroka sta doma
- E26 - Redko potrebujeta varstvo
- E80 - Regionalna cesta čez Zidani Most je nevarna in si ne upa iti tja z otroki
- E92 - Ko je bil mož v Nemčiji, je bila sama z otrokom
- G17 - Ona bere glede vzgoje, potem informacije posreduje možu in se skupaj dogovarjata in usklajujeta
- H9 - Imajo težave, ker hčerki nista dobili istega vrtca
- H39 - Ko gresta s partnerjem oba nekam, potrebujeta varstvo
- I5 - Sama skrbi za hči

2.4 Aktivnosti – z družino

- A13 - Vse aktivnosti so prilagojene skrbi za sina
- A14 - Kuha sama ali jé pri starših
- A40 - Včasih gledata filme zvečer, vedno redkeje
- A42 - Ni veliko dogodkov
- A43 - Ko bo otrok večji, bodo bolj socialni
- A45 - Ko dobiš otroka, se hoče veliko ljudi dobiti
- A46 - Težko je usklajevati kave in obiske, ko imaš otroka
- B17 - Nimata prostega časa
- B18 - Prosti čas izkoristita za počitek
- B20 - Prosti čas izkoristita za obisk družine
- B21 - Zdi se mu, da samo delata
- B22 - Velikokrat se družita z družinami
- B23 - Rojstni dnevi

- B24 - V prostem času se spočijeta in sta doma
- C28 - Dopoldne so otroci v varstvu
- D9 - Zbudijo se nekaj čez šest
- D10 – Zajtrk
- D11 - Mož gre v službo
- D12 - Uredi hčerke in pelje v vrtec
- D14 - Skuha kosilo
- D15 - Gre po hčerke v vrtec
- D16 - Ko mož poje, so skupaj
- D17 - So zunaj ali počnejo kaj drugega
- D18 - Se pripravljajo za spat
- D19 – Tuširanje
- D20 – Večerja
- D21 - Okoli 8h vsi spijo
- D22 - Skupaj grejo radi v Tivoli na igrišče ali pa plezat
- D24 - Mož gre sam s hčerko plezat
- D25 - Grejo na Rožnik, saj je puncam všeč, ker dobijo flancat
- D26 - Grejo s kolesom
- D33 - Obiski družine
- D35 - Pri partnerjevi družini imajo urejeno sobo, ko grejo tja za več dni
- D36 - Radi zamenjajo okolje
- D37 - Poleti radi zamenjajo okolje
- D44 - Otroci so v vrtcu
- E31 - Težko je delati gospodinjska opravila, postane enolično
- E33 - Ko je imela konflikt s partnerjem, je nato on poskrbel za gospodinjska opravila
- E34 - Veliko je gospodinjskega dela, vzgoje in skrbi za otroka, otrok je glasen
- F13 - Pri otrocih je vedno možnost za dodatne projekte
- F14 - Urejajo okolico hiše
- F15 - Okrog hiše so uredili peskovnik in klopce
- F21 - Ko so lepi dnevi, naredijo piknik
- F48 - Potujejo z otroki
- G15 - Popoldne je z otrokom

- H13 - Popoldne so skupaj
- H17 - Ko je lepo vreme grejo ven, drugače so notri
- H18 – Družijo se na igrišču ali parku, vsak vikend grejo na izlet
- H19 - Grejo k njeni družini
- H20 – Dogodki
- H23 - Z družinami so se videli ob vikendih
- I6 - Okoli osmih se zbudita
- I7 - S hčerko jesta
- I8 - S hčerko in kužkom gre na sprehod
- I9 - S hčerko se igrata
- I10 - S hčerko se sprehajata
- I11 - S hčerko se družita z drugimi ljudmi
- I14 - Ko je lepo vreme, so zunaj, ko je slabo vreme so notri
- I15 - Zvečer hčerka bere
- I17 - S hčerko hodi na sprehode
- I18 - Bere s hčerko
- I19 - S hčerko igra družabne igre
- I20 - Večino vsakdanjih opravil dela s hčerko
- I21 - S hčerko se igra
- I22 - Hčerki predstavlja vlogo mame in tudi učiteljice, ker jo šola doma
- I40 - Hčerka je dovolj velika, da se gre sama igrat k prijateljem
- I41 - Enkrat na teden hodi hči v gozdni vrtec

2.5 Aktivnosti - sami

- A41 - Veliko hodi
- A44 - Kava s prijatelji
- B19 - En dan na teden si vzameta cel, da imata prosti čas
- D23 - Mož inštruktor športnega plezanja
- D29 - Sama šla v kino
- D30 - Branje knjig
- D31 - Šla skupaj z drugimi mamicami za vikend

- F36 - Pedagoške prakse
- F37 - Obiski šol
- G18 - Čas na fakulteti je čas zanjo, takrat gre na kavo in je s prijatelji
- G20 – Čas zanjo je, ko gleda serije
- G21 – Gre v naravo
- G23 – Gre sama smučat
- G55 - Prostovoljno dela na kliniki
- H6 - Mož gre v službo ob pol sedmih
- H7 - Mož je razredni učitelj
- H14 - Če jima uspe, imata s partnerjem zvečer, ko otroci spijo, kako uro zase
- H15 - Mož ima veliko dela
- H16 - Pisanje magistrske je njen prosti čas, ker jo veseli in ga ima zase
- I23 - Gleda serije
- I24 - Bere knjige

2.6 Strategije usklajevanja dveh družbenih vlog

- A6 - Njen študij na drugem mestu, na prvem mestu je skrb za sina
- A30 - Prej so bili zelo časovno omejeni, ko si ni mogla načrpati velikih količin mleka, sedaj je bolj fleksibilna
- A67 - Za študij dela doma, časovno zelo razpršeno, 20 minut po 20 minut, čez cel dan
- A68 - Partner dela na fakulteti in doma
- A69 - Ko otrok zaspi, je bistveno lažje delati
- A70 - Ko otrok spi, ona dela za študij
- A71 - Ko je bila noseča, je lahko hodila na predavanja, to je bilo lažje, ker se je lahko sproti učila
- A72 - Sedaj ne more na predavanja in se mora usesti in se naučiti, kar so predelali tam
- A73 - Prej se je lahko usedla in učila več ur skupaj, tudi zadnji dan pred izpitom, sedaj tega ne more
- A74 - Čeprav kampanjsko učenje ni dobro, je lepo vedeti, da si lahko vzameš zadnji dan za učenje, če je treba
- A75 - Hodi samo na obvezne stvari, vaje in seminarje

- B8 - Zjutraj se s partnerko dogovorita o obveznostih, če je treba, dajo otroka v varstvo njenim staršem
- B9 - Normalno hodi na fakulteto, gre domov ali pa gre v laboratorij delat
- B10 - Študij in starševstvo zahtevata veliko prilagajanja
- B32 - Za študij dela, ko ima v kosu vsaj tri ure
- B33 - Doma ima dovolj prostora, da lahko dela za študij
- B34 - Če sin joče, delo za študij poteka bolj počasi
- B36 - V laboratoriju ima delovno okolje
- B37 - Na fakulteti je veliko bolj produktiven, tja gre, če doma ni dovolj mirno
- C29 - Ima status študenta starša
- C35 - Najtežje ji je pisanje seminarskih nalog, potrebuješ veliko koncentracije in časa, to dela zvečer, ko prevzame partner skrb za otroke
- C36 - Pred izpiti mož prevzame skrb za otroke in jih čez dan pelje ven
- C39 - Največ naredi zvečer, ko se otroci odpravljajo spat
- C40 - Vedno je najlažje delala za faks zvečer in tega ni spremenila
- C42 - Če se dobro organiziraš in imaš partnerja, ki ti pomaga, se da
- C44 - Če ne odnese veliko od predavanj, raje porabi čas za družino in se sama nauči snov
- C45 - Skupinske seminarske naloge dela raje na fakulteti, doma ni prostora in miru
- C46 - Če dela sama, dela najlažje doma
- D13 - Ko sta v vrtcu, dela za magistrsko nalogo
- D27 - Ko piše magistrsko nalogo, gre mož sam z otroki
- D28 - Ko piše magistrsko nalogo, nima veliko prostega časa
- D60 - Mož je neuspešno zaključil letnik, ker je začel več delati
- D61 - Preden je rodila, je opravila vse izpite
- D62 - Zaradi materinstva je imela dodatno leto, ta čas je mož končal prvi letnik
- D63 - Ko je bila absolventka, je mož zaključil drugi letnik
- D64 - Ker je bila ponovno noseča, je podaljšala absolventski status
- D65 - Nista mogla oba zaključiti, zato je prvo zaključil mož
- D66 - Ko je mož zaključil študij, se je zaposlil
- D67 - Za drugo hčerko je vzela ponovno materinsko leto
- D70 - To da ima družino, ji ni povzročalo težav, ko je opravljala prakso

- D72 - Fakulteta je prilagodljiva
- D76 - Več, kot je obveznosti na fakulteti, težje je usklajevati obe vlogi
- D77 - Za študij dela, ko so otroci v vrtcu ali jih pazi mož
- D80 - Za študij dela doma
- D81 - Za študij dela v TV sobi ali učilnici v študentskem domu
- E10 - Zaradi nosečnosti je vložila prošnjo za podaljšanje
- E11 - Ima možnost še enkrat podaljšati status, ker ima dojenčka
- E12 - Ni ji težko napisati prošnje za komisijo, ve, da jo bodo odobrili
- E13 - Preden je zanosila, je prvo opravila že vse predmete
- E14 - Podaljšala je status, ker je imela težave v nosečnosti
- E15 - Imela je slabosti, napotena je bila k psihologu, zato so ji podaljšali status
- E16 - Lahko podaljša status, ker ima še enega otroka
- E17 - Komisija ji odobri prošnje za podaljšanje statusa
- E23 - Rabiš mir, ko moraš kaj prebrati, napisati
- E24 - V večjem stanovanju lažje najdeta mir za delo za študij
- E25 - S partnerjem si pomagata pri delu za študij, ker imata podobne stvari
- E37 - Dnevi so enolični
- E38 - Potruditi se moraš, da ne padeš v depresijo zaradi enoličnosti
- E82 - Sepsa po prvem porodu
- E83 - Carski rez
- E84 - Eno leto ni delala za šolo
- E85 - Za študij si je treba vzeti čas
- E93 - Ko je otrok zaspal na postelji, si je prižgala luč in se učila poleg njega
- E107 - Njena prioriteta je družina
- E117 - Ko se je poročila, je vnaprej naredila nekatere obveznosti za šolo
- F3 - S partnerko imata oba status, ki jima omogoča prilagoditve
- F4 - Na UM še ni možnosti statusa študent starš
- F5 - Ima status s prilagojenim študijem
- F6 - Prilagoditve so odvisne od vsakega profesorja posebej
- F16 - Nekatere dolžnosti okrog hiše pusti za kasneje, da lahko opravi študijske obveznosti
- F33 - Po porodu je bila žena zaradi težav dolgo v porodnišnici

- F34 - Ženino življenje je viselo na nitki, cela družina je bila z njo v porodnišnici
- F35 - Družina je bila njuna prioriteta po hudi izkušnji s težavami pri zdravju
- F38 - Bil je v porodnišnici in šel naravnost na študijske obveznosti
- F39 - Ko je imela žena težave, mu je bila družina pomembnejša od študija
- G10 - Ko se uči, je izredno stanje, mož poskrbi za več stvari, tisti mesec se standardi znižajo, a se preživi
- G16 - Po delu je mož več s hčerko, ona pa pospravlja ali se uči
- G19 – Če na fakulteti konča pozno, ne gre na kavo
- G28 – Čas si organizira tako, da se uči, ko je otrok v vrtcu
- G29 - Pomoč pri varstvu izkoristi le, ko ji zmanjkuje časa za učenje pred izpitom
- G31 - Veliko bolj enostavno je, odkar je otrok v vrtcu
- G32 - Ko se je morala učiti pred izpitom, je potrebovala varstvo
- G45 - Preskočila je nekatere vaje, ko je bila bolna ali ni imela varstva
- G46 - Meni, da si je pametno prilagoditi urnik na fakulteti z varstvom
- G53 - Uči se, ko je hči v vrtcu
- G57 - Ko ima otroka v varstvu, se bolj uči, ker ve, da to ni samoumevno, da nekdo prevzame skrb za njega, ta čas bolj izkoristi
- G58 - Ima zelo veliko prakse, takrat ne hodi na predavanja
- G59 - Ko je imela težek izpit, je hodila samo na obvezne stvari, da se je pripravila, prilagodi obveznosti tako, da opravi najnujnejše
- G60 – Oceni, na katera predavanja se ji splača hoditi
- G63 - Doma se zaklene v sobo in se uči
- G64 - Včasih se gre učit k mami domov
- G75 - Najtežje ji je bilo, ko je bila hči bolna, ona pa se je imela veliko za učiti, takrat si je uredila varstvo dopoldne, da se je učila, čeprav bi šla takrat raje spat
- G76 - Težko je, ko si utrujen, vendar se moraš učiti, ker imaš izpit
- G77 - Ko je bila hči bolna, ji je zaradi stresa zmanjkalo mleka
- G78 - Ko je bila hči bolna, je imela tudi težave z duševnim zdravjem
- G79 - Ko je šel otrok v vrtec in je imela vsak dan varstvo za nekaj ur, je bilo lažje
- G81 - Starejši, kot je otrok, lažje je
- H10 - Potrebuje čas za magistrsko nalogo, vendar so prišle v zadnjem času vedno stvari vmes, da je ne piše

- H11 - Vzame si eno uro, da kaj pospravi, skuha in nato piše magistrsko nalogo
- H38 - Ko je imela porodniško, je bila mlajša hči doma
- H42 - Mož je manj delal, ker je imel obveznosti na fakulteti
- H43 - Ko je rodila, je partner vzel absolventski staž in delal, da je poskrbel za družino (prioriteta)
- H44 - Mož je podaljšal absolventski staž, da je skrbel za družino
- H45 - Rodila je v absolventskem stažu in nato vzela dodatno leto, zato ni dobila štipendije, če bi vzela najprej dodatno leto in potem absolventski staž, bi štipendijo dobila
- H51 - Zanosila je načrtovano, ko na fakulteti ni imela veliko obveznosti
- H54 - Mentor za magistrsko je predvidel, da bo zaradi starševstva potrebovala veliko časa, da magistrira, takrat si ni tako mislila, vendar je imel prav
- H56 - Ko je imela vaje in se učila, je mož prevzel varstvo
- H57 - Ko se je učila, se je skrila, da je hči ni videla, ker bi hotela biti z njo
- H58 - Ko se je učila, je partner čuval hči, sedaj je pa v vrtcu
- H59 - Ko so otroci zraven, ji ne uspe nič narediti
- H60 - V čitalnici se ji je bilo lažje učiti
- H61 - Za študij dela doma
- H62 - Sedaj ima doma dovolj prostora, da se umakne in se uči v miru
- I12 - Včasih se uči pred, drugič po kosilu
- I16 - Ni zelo zahtevna pri čistoči gospodinjstva, hčerka je dovolj velika, da ji pomaga
- I37 - Hčerko šola na domu
- I38 - Med izpitnim obdobjem pošlje hči k babici
- I50 - Prvo leto ni mogla hoditi na predavanja, ker ni imela varstva, ni še imela dovolj izoblikovane družbe za pomoč, poiskala je varuško in jo plačala
- I52 - Med izpitnim obdobjem ji je hčerka pogosto zbolela
- I58 - Ko je hči hodila v vrtec in ko jo je dala na počitnice, je imela čas za delo za študijske obveznosti
- I59 - Odkar šola hči doma ima čas za delo za študij le enkrat na teden, ko je hči v gozdnem vrtcu
- I60 - Lahko bi dala hčerki risanko in se šla učit
- I61 - S hčerko je dogovorjena, da se zvečer eno uro sama igra in se ona uči
- I62 - Med izpitnim obdobjem pošlje hčer na počitnice

- I63 - Prijatelji ji pomagajo z varstvom, ko se uči
- I66 - Uči se v učilnici v študentskem domu, doma in v knjižnici

3. (NAD-KATEGORIJA:) PODPORA ŠTUDENTOM STARŠEM

3.1 Osebe za pomoč

- A12 - Dobi veliko pomoči od staršev
- A19 - Starši pomagajo pri varstvu
- A20 - Starši prevzamejo skrb za sina, ko jih obiščejo, da si onadva odpočijeta
- A21 - Imata podporo od staršev
- A22 - Imata moralno in čustveno podporo
- A24 - Življenje pri starših je bilo naporno, vendar sta jim hvaležna
- A25 - Drugi ljudje so jima dali veliko stvari, voziček, obleke
- A26 - Prijateljičini starši so jima dali opremo in oblačila
- A27 - Sošolka pazi sina
- A28 - Veliko ljudi ponudi pomoč pri varstvu, ponudbo težko sprejmeta
- A29 - Razumeta, da imajo ljudje obveznosti in ne morejo vedno vskočiti
- A76 - Na fakulteti je bila deležna prijaznega odnosa
- A77 - Sošolke na fakulteti so ji pripravile zabavo za otroka in prišle na otrokov krst
- A78 - Zelo je povezana s sošolkami
- B11 - Če je kriza s časom, jima pomagata njena starša
- B14 - Otrok je navajen biti pri babici in dedku
- C24 - Imata skupne prijatelje, ki jima ponudijo varstvo, ko imata obveznosti na fakulteti ali v službi
- D34 - Imajo prostorsko stisko v stanovanju, zato imajo veliko stvari pri partnerjevi družini
- D38 - Partnerjevi starši in sestra popazijo otroke, da imata čas zase
- D46 - Sosedi pazijo otroke
- D47 - Babice pazijo otroke
- D48 - Babica je pazila otroke, da sta bila oba s partnerjem prosta
- D49 - Babica, ki je bližje, pazi otroke večkrat
- D52 - Nikoli nista vprašala za pomoč

- D53 - Starši vprašajo, kaj rabijo za rojstni dan in to kupijo
- D54 - Starši imajo kmetijo in dajo jajca in meso
- D55 - Pomoč dajo prostovoljno, onadva ne potrebujeta nič
- E27 - Njen oče je upokojen in lahko pride pazit otroka
- E71 - Imela sta težave, ko sta menjala center za socialno delo
- E73 - Ko sta se selila, je prišlo do nesporazuma na centru za socialno delo, socialno pomoč naj bi po mnenju CSD prejemala neupravičeno
- E74 - Na centru za socialno delo morata veliko pritiskati, včasih dajejo napačne ali pomanjkljive informacije
- E75 - Na centru za socialno delo so jima rekli, da bosta morala vračati denar
- E76 - Na centru za socialno delo so imeli slab odnos, zagrozili so jima, da bosta izgubila otroški dodatek
- F27 - Na CSD-ju sta dobila napačne informacije
- F28 - Na CSD-ju je imel negativno izkušnjo zaradi nenatančnih informacij
- F29 - Če bi morala vračati denar zaradi nenatančnih informacij, ki sta jih dobila na CSD-ju, bi imela velik izpad dohodka in težave
- F30 - CSD ni prevzel odgovornosti za napako in jima niso pomagali
- F31 - Na CSD-ju so jima grozili, da jima bodo odvzeli otroški dodatek
- G14 - Na pomoč jima priskoči tašča
- G25 - Največ ji pomagata mama in tašča
- G26 - Nima veliko prijateljev, ki bi ji priskočili na pomoč glede varstva
- G30 - Poskuša narediti čim več brez pomoči drugih
- G33 - Otrok je v varstvu v vrtcu ali pa pri starih starših
- G80 - Ko so imeli dedki in babice še službo in svoje obveznosti, so ji težko priskočili na pomoč
- H24 - Družina jima veliko pomaga
- H27 - Moževi stari starši jima popazijo otroke, tudi za pet minut, da gre v trgovino
- H28 - V študentskem domu hitro dobiš koga za pomoč
- H49 - Veliko stvari za otroke sta dobila od veliko ljudi, tudi moževe sestre, npr. posteljo, voziček in drugo opremo
- I31 - Ko rabi čas zase ali ima izpite, ji hči pazi prijateljica
- I34 - Med izpitnim obdobjem pošlje hčer na počitnice k staršem
- I39 - V študentskem domu ima prijateljico, s katero si veliko pomagata

3.2 Finančni viri

- A15 - Ko je zanosila, so se starši pogovarjali o finančni podpori
- A17 - Partner dobil delo na fakulteti
- A18 - Lahko bi preživeli brez pomoči staršev, odvisno od meseca
- A31 - Družinski denarni prejemki in štipendija
- A32 - Starševski dodatek
- A33 - Otroški dodatek
- A35 - Zoisova štipendija
- A36 - Zamenjal Zosiovo štipendijo za državno, ker se bolj splača
- A37 - Enkratni znesek ob rojstvu otroka
- A39 - Starševski dodatek dobi mož, da mu ne odvzamejo 15 % pri zaslužkih prek študentske napotnice
- B15 - Vsak mesec dobita določen znesek od vsake družine
- B16 - Zaslužek v laboratoriju
- B40 - Pred otrokom ni nikoli služil denarja
- C26 - Družini sta jima ponudili finančno pomoč, a sta jo zavrnila. Pomagajo jima ob večjih stroških
- C30 - Preživljata se sama
- C31 - Mož ima službo
- C32 - Otroški dodatek
- C33 - Državna štipendija
- C34 - Imata skupen denar
- D50 - Do poroda sta oba z možem veliko delala prek študentskega servisa
- D51 - Za otroke sta se odločila, ko sta bila prepričana, da bosta zmogla sama
- D56 - Finančno gre vedno skozi
- E6 - Živita na svojem, ker si to lahko privoščita
- E28 - Veliko sta vlagala v nepremičnino
- E56 - Preživnina od staršev
- E57 - Oče mu daje štipendijo
- E58 - Mama ji daje preživnino
- E59 - Morala sta urediti dohodke, da sta lahko dobila denarno socialno pomoč

- E60 - Ne potrebujeta dodatne finančne pomoči
- E61 - Nimata najemnine, imata malo stroškov
- E62 - Denar vlagata v urejanje okolice
- E61 - Nimata najemnine, imata malo stroškov
- E62 - Denar vlagata v urejanje okolice
- E63 - Dobivala sta štipendijo
- E64 - Otroški dodatek
- E65 - Starševski dodatek
- E66 - Imata 1000 € prihodka na mesec
- E67 - Nakazila imata tri- do štirikrat na mesec, zato je težko urejati stvari
- E68 - Težko je razporejati s financami, veliko moraš razmišljati, ker so viri tako razdrobljeni
- E69 - Za birokracijo in finance poskrbi ona
- E70 - Moraš imeti znanje, da lahko urejaš finance
- E78 - Študentsko delo je nezanesljivo, z njim ne moreš preživljati družine
- E79 - Ko priložnostno nekaj zaslužiš, ti potem za tisti čas, ko boš dobil naslednjo odločbo, zmanjšajo dohodek socialne pomoči za ta denar in se ti ne splača. Enostavno ne pridobivaš izkušenj, ker ne delaš. Zavoljo izkušenj ali za 100 ali 150 evrov več tvegaš potem dohodek za nekaj časa
- F25 - Oče se je odločil, da ga bo še naprej štipendiral
- F26 - Partnerka ima več izkušenj z upravljanjem financ
- G34 - S partnerjem se preživljata sama
- G35 - Starševski dodatek
- G36 - Otroški dodatek
- G37 - Večina stroškov je na možu, ki ima s. p.
- H37 - Delala sta prek študentskega servisa
- H40 - Do prvega otroka je delala prek študentskega servisa
- H41 - Med nosečnostjo je delala prek študentskega servisa
- H46 - Imata konstantnih 1000 € prihodka
- H48 – 400 € dajeta za najemnino in stroške, drugo gre za hrano
- H50 - Otroški dodatek
- I45 - Dobiva preživnino od svojih staršev

- I46 - Otroški dodatek
- I47 - Denarna socialna pomoč
- I48 - Pazi enega fantka za dodaten zaslužek

3.3 Nasveti in misli o starševstvu med študijem

- A38 - Prednost je, če te družina lahko podpira, če nimaš te možnosti je veliko težje
- A47 - Ni imela pričakovanj glede študija in starševstva
- A48 - Nekako je kar šla v to
- A64 - Vse je odvisno od osebne situacije, če imaš podporo partnerja kot ona, se da
- A65 - Priporočila bi študentski dom, ugodno in prostorno
- A66 - Svetuje družinske prejemke in status študenta starša
- A80 - Ne bi svetovala drugim, da imajo otroka med študijem
- A81 - Meni, da ni optimalno študirati ob otroku
- B31 - Meni, da je izvedljivo biti študent starš
- B35 - Ključ je v mentalni zbranosti, tudi če otrok joče, boš poskrbel za njega in delal naprej
- C38 – Svetuje, da se študijske obveznosti opravi čimprej
- E19 - Za otroka sta se odločila
- E20 - S partnerjem vesta, da je za otroka najboljše, da je doma s starši
- E40 - Naporno je biti študent starš
- E46 - Kot študent starš lahko daš vse partnerju, vse otrokom in študiju
- E77 - Meni, da bi moral obstajati nek prispevek za študentske družine
- E86 - Meni, da če si študent starš, imaš več obveznosti, kot če si zaposlen in imaš porodniško
- E88 - Nikoli ni popolnoma prosta, vedno ima neko obveznost, ali študijsko ali glede otrok
- E89 - Njihovi starši so nestrpni, če jima bo uspelo končati fakulteto in se zaposliti
- E90 - Meni, da si bolj motiviran za študij, če si starš
- E91 - Zdi se ji da je bolj organizirana za študij, odkar ima otroke
- E94 - Ima lepe spomine na izkušnjo biti študent starš, v študiju vidi več smisla
- E98 - Za otroke sta se odločila
- E102 - Kot študenta starša, sta bolj motivirana, meni, da je še veliko pred njima

- E103 - Sestra je tudi študent starš, ampak je ne razume, pritiska nanjo, če se ne misli zaposliti
- E104 - Sestri je povedala, da se bo zaposlila, ko bo našla večje poslanstvo, kot ji predstavlja skrb za otroke
- E105 - Razmišlja, da bi naredila doktorat
- E106 - Sestra je bila presenečena, da misli delati doktorat
- E109 - Za družino se nista odločila, da bi dobila socialno pomoč
- E110 - Meni, da bi se moralo več ljudi odločiti za družino med študijem
- E111 - Moraš biti prepričan, da si res želiš družine
- E112 - Zaveda se, da nima vsaka ženska/par idealnih pogojev, da zanosi
- E113 - Meni, da je veliko odvisno od fakultete in njene politike, kako boš doživljal starševstvo med študijem, svetuje, da se pred to odločitvijo najprej pozanimajo, kakšen odnos ima do tega fakulteta
- E116 - Meni, da bi morali družino načrtovati
- F32 - Težko je študirati z otrokom
- F50 - Meni, da študij ni ovira za družino
- F51 - Svetuje, da študentje pregledajo vse študijsko gradivo, preden se odločijo za družino
- G47 - Svetuje, da si urnik na fakulteti uredijo tako, da imajo vse dopoldne in popoldne prosto
- G56 - Ko pride otrok, se ne moreš več prosto odločati, kdaj greš na kavo, kdaj se boš učil, ampak se moraš prilagajat obveznostim glede otroka
- G68 - Misli, da bi mogoče naredila več zase, če ne bi imela otroka, vendar ji je všeč tako, če ne, bi bilo vse prelahko
- G69 - Vse ji lepo znese, četudi ima pol manj časa kot drugi
- G70 - Otrok ni bil načrtovan, verjetno ga drugače ne bi imela tako zgodaj
- G71 - Načrtovala je, da bo imela otroka v času absolventskega staža, ne pa v tretjem letniku, vendar je sprejela izziv
- G72 - Dobro je, da imaš ljudi, na katere se lahko zaneseš, sploh glede varstva
- G73 - Dobro je imeti oporno socialno mrežo
- G74 - Pomembno je, da se znaš organizirati
- H30 - Otroci so bili logično nadaljevanje po poroki, so bili načrtovani
- H31 - Poroka in otroci so bili načrtovani

- H34 - Drugi otrok ni bil načrtovan, mislila je, da bo najprej zaključila študij
- H65 - Študentom svetuje, da čimprej vse naredijo, tudi njena mami je bilo študentska mamica, delala in gradila hišo
- H66 - Meni, da je lahko veliko več z otrokom kot, če bi bila redno zaposlena
- H67 - Boji se, da če dobi še kakšnega otroka, ne bo mogla biti toliko z njim, kot je lahko sedaj, kot študent starš
- H68 - Naporno je biti študent starš in se še posvečati partnerju, vendar ji ni žal
- H69 - Zdi se ji dobro, da si upaš reči za pomoč pri varstvu
- H70 - Meni, da nihče ne pričakuje od študenta starša, da zmore čisto vse sam, da lahko vpraša za pomoč
- H71 - Meni, da je dobro imeti študentko mamico, ki ima podobno izkušnjo, in ti je v pomoč
- I27 - V šoli ji je šlo bolje, ko je postala mama
- I28 - Imela je željo iti stran od družine s hčerko in študirati
- I29 - Družina je menila, da bi morala med študijem pustiti hčerko njim doma, niso verjeli, da bo zmogla
- I33 - V študentskem domu ji je všeč, družine se podpirajo, si pomagajo, otroci imajo družbo, starši imajo družbo
- I42 - Šolanje na domu se ji je vedno zdelo privlačno, bolj spoznaš otroka
- I43 - V študentskem domu njena hči ni prikrajšana za socialni razvoj
- I44 - Za šolanje na domu se je odločila hitro, morala bi se vnaprej bolj pripraviti, vendar ne obžaluje tega, ker ima tako možnost bolj spremljati njen razvoj, četudi ima tako manj časa za njene obveznosti
- I64 - Meni, da je lažje študirati z otrokom, ker ti je motivacija
- I70 - Študentsko življenje z otrokom ji je dalo veliko izkušenj
- I71 - Ima možnost, da živi v Ljubljani v lastnem stanovanju po znosni ceni
- I72 - Ima možnost študija, ki upošteva, da ima otroka
- I73 - Ima izkušnjo življenja v skupnosti študentskih družin
- I74 - V skupnosti študentskih družin imajo otroci družbo in starši tudi
- I75 - Ima več časa za družino in otroke kot zaposleni starši
- I76 - Ima dovolj časa, da razvija svojo osebnost in živi mladost

3.4 Socialna mreža

- C22 - Z družinama so dobro povezani
- C23 - Starši ju podpirajo, čeprav se ne strinjajo z nekaterimi odločitvami, sedaj sta odrasla
- C25 - Obe družini ju podpirata
- C50 - Čeprav so sošolci mlajši, so zrelo reagirali na njeno starševstvo
- C51 - Ima dobre odnose, čeprav se poznajo kratek čas
- D32 - Dobri odnosi z obema družinama
- D39 - Dobri odnosi z družino
- D40 - Ločuje prijatelje z otroki in tiste brez
- D41 - Prijatelji brez otrok so oddaljeni
- D42 - Z oddaljenimi prijatelji ostaja v stiku prek socialnih omrežij
- D43 - V Rožni dolini so družine, s katerimi so si blizu in si pomagajo
- D82 - Tudi sošolci so imeli otroke
- D63 - Ostaja v stiku s sošolci
- E8 - Tudi sošolke so mamice
- E39 - Ljudje mislijo, da nič ne delata
- E42 - Sestra je tudi študent starš
- E43 - Ljudje, ki imajo drugačno izkušnjo, ju ne razumejo
- E44 - Če ubereš drugačno pot kot drugi ljudje, se težko vklopiš z njimi
- E45 - Ljudje te ne morejo uvrstiti nikamor, ko si študent starš, ker imaš drugačno življenje
- E47 - Z možem sta bila člana verske skupnosti, ki sta jo potem zapustila
- E48 - Verska skupnost, ki sta jo s partnerjem zapustila, je bila zelo stroga
- E49 - Njeni starši so se ločili, vendar se z družino dobro razumejo
- E50 - S partnerjem imata rada intenzivne stike, v ljudi vložita veliko, tudi če se dolgo ne vidijo, ostane odnos na globoki ravni, to je težje, ko imaš otroka
- E51 - Ima globoko povezanost z nekaterimi osebami
- E52 - Če imaš plitke odnose, hitro pozabiš na osebe
- E53 - Z osebami, s katerimi je globoko povezana, ne rabi biti vseskozi v stiku
- E54 - Ne potrebuje večje socialne mreže
- E97 - Odrasli ljudje z otroki ju niso razumeli, da sta se odločila za otroke, češ da sta premlada

- E99 - Meni, da smo ljudje različni in se lahko bogatimo
- E100 - Meni, da bi se morali ljudje bolj sprejemati
- E101 - Ljudje, ki prihajajo iz tradicionalne oblike družine, ju ne razumejo
- E108 - S sestro sta si zelo različni
- E17 - Pravi, da se krog prijateljev skozi leta oži, sploh ko pride do družine in poroke
- F18 - V stike je treba vlagati
- F20 - S partnerko imata skupen krog prijateljev
- F22 - Prijatelji so brez otrok
- F23 - Lažje vzdržuje stik z ljudmi z otroki
- F24 - Prijatelj se je odselil, drugi pa je bil veliko odsoten, zato se niso več veliko družili
- F44 - Ko se je poročil, je slišal veliko kritik, kako je lahko to naredil in kako bo živel
- F45 - Počuti se, kot tujec med sošolci, ker se razlikuje od njih glede obveznosti, sploh z družino
- F46 - Ljudje ga niso podpirali, ker jih je skrbelo zanj, nekateri so spremenili mnenje
- G24 - Njena mama je bila tudi študentska mama in jo je razumela
- G27 - S prijateljicami, ki so mame, se družijo popoldne skupaj z otroki
- G61 - Sošolke, ki delajo dobre zapiske, ji pomagajo in ji jih posodijo
- G65 - Vsi so dobro sprejeli njeno nosečnost, prijateljice so podpirale njeno odločitev
- G67 - Vsi jo občudujejo, da ji uspe usklajevati dve vlogi
- H25 - Všeč jima je, da jima družina veliko pomaga, vendar čutita potrebo po intimnosti, da so ločeni in samostojni, vendar še vedno v dobrem stiku
- H26 - Z moževimi starimi starši, ki živijo v isti hiši, imajo res dober odnos, bala se je, da ne bo kompatibilno, ampak imajo zelo dober odnos
- H29 - S partnerjem sta se najprej poročila, to je bil šok za ljudi
- H32 - Družina ju je vedno podpirala
- H33 - Družina je bila vesela prvega otroka
- H35 - Nihče jima ni nikoli očital odločitev, vedno so ju podpirali
- H36 - Družita se z ljudmi, ki jim je družina vrednost in ju razumejo
- H53 - Ko se je poročila, so za to vedeli vsi na fakulteti, kar pa se jim je zdelo neobičajno
- H63 - Sošolci so zelo dobro sprejeli njeno nosečnost
- H64 - Sošolci imajo drugačno razmišljanje in so jim njene odločitve dale vpogled v drugačen način življenja

- I13 - Ob 16.00 s hčerko zaključita z učenjem, ker pridejo drugi otroci in se gresta igrat z njimi
- I25 - Čas zase izkoristi za druženje s prijatelji
- I26 - Njena družina ji ni verjela, da ji bo uspelo biti mama
- I30 - Prijatelji so jo vedno podpirali, da je mama in da študira
- I32 - Prijatelji se ji prilagodijo, ker ima otroka
- I35 – Z njenim očetom nima stikov
- I36 - Nima stikov s hčerinim očetom in njegovo družino
- I51 - Na fakulteti se ni počutila sprejeto in ni našla ljudi s skupnimi interesi
- I67 - Vsako leto ima druge sošolce
- I68 - Na fakulteti ima družbo, ki ji je vedno pripravljena pomagati
- I69 - Do letos je sošolci niso nikoli nikamor povabili, čeprav tega tudi ni pričakovala